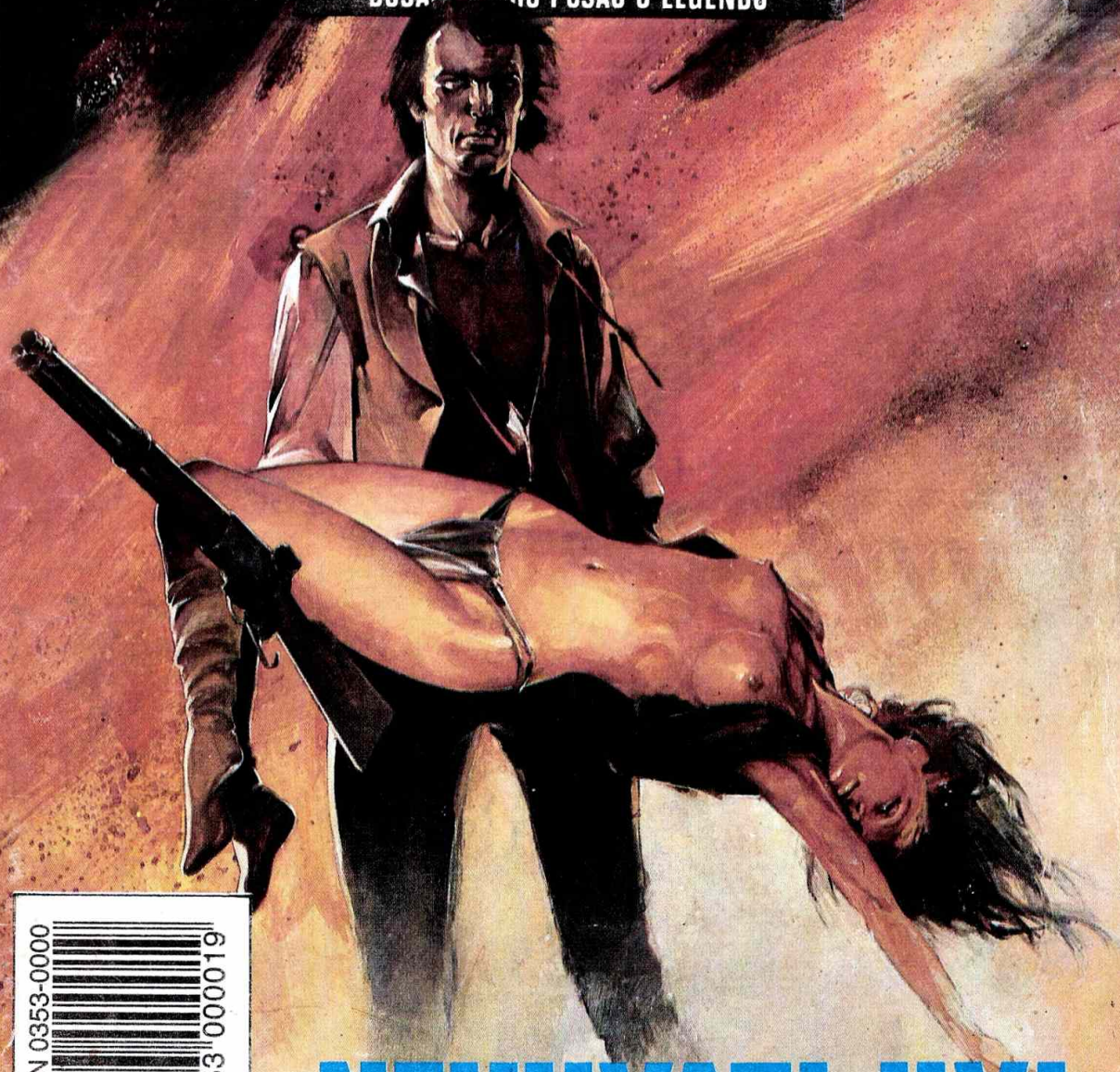

FRENK LARAMI

DOK HOLIDEJ

BROJ 237 • CENA 7 DIN.

DOŠAO JE TIHO I UŠAO U LEGENDU

NEUHVATLJIVI

YU ISSN 0353-0000

9 770353 000019

★ DOK HOLIDEJ ★

237

FRENK LARAMI

NEUHVATLJIVI

NIŠRO FORUM*OOUR MARKETPRINT

EDICIJA VESTERN ROMANA

DOK HOLIDEJ

Broj 237

Glavni i odgovorni urednik
Slavko DRAGINČIĆ

Urednik
Zorka ČIRIĆ

Naslov originala
Frank LARAMY

YOU'LL NEVER HANG ME
Recenzija
Dragoslav MILOSAVLJEVIĆ

Prevod i adaptacija
Dragoslav MILOSAVLJEVIĆ

Lektor
Svetlana ŠIMUNOVIĆ

Tehnički urednik
Đorđe JOVANOVIĆ

Ilustracija na naslovnoj strani
Branislav PERKOVIĆ
Branislav KERAC

Naslovna strana
Ferenc BARAT

Korektori
Magda KOLARŠ
Ida ČEKIĆ

Štampa: 25. IV 1990.
Tržište: 7. V 1990.

Izdaje i štampa FORUM – MARKETPRINT, Novi Sad, Vojvode Mišića 1
Glavni i odgovorni urednik: Slavko DRAGINČIĆ, Urednik: Zorka ČIRIĆ
Naslov originala: Frank Laramy-YOU'LL NEVER HANG ME
Copyright: UNIVERSUM PRESS

Sva prava se zadržavaju, uključujući prava na reprodukovanje ove knjige u celini ili delimično, ili na bilo koji drugi način.

Godišnja pretplata za inostranstvo u stranoj valuti: Austrija 135 ATS, Australija 15 AUD, Francuska 68 FRF, Švedska 68 SEK, SR Nemačka 20 DEM, Švajcarska 18 CHF, SAD 12 USD. Uplate slati na devizni račun: Panonska banka DD, Novi Sad 65700-620-219-1261 „Forum“ MARKETPRINT Novi Sad sa obaveznom naznakom: Pretplata za „DOK HOLIDEJ“.

Oslobodeno osnovnog poreza na promet, mišljenjem Pokrajinskog sekretarijata za obrazovanje, nauku i kulturu SAP Vojvodine, br 413-279/73 od 10. maja 1973. godine.

Ejb Lin je bacio pogled na svoj zlatan džepni časovnik. Bližila se ponoć. Bio je još jedan dan bliže glavnom zgoditku i pomisao na to ispunila ga je zadovoljstvom. Istina, imao je i drugih razloga da bude zadovoljan, jer sve što je poslednje godine preduzeo teklo je glatko kao da je mahnuo čarobnim štapićem. Prihodi od „poreza“ pritali su redovno i bez zastoja, a njegov posed sve se više širio. Ako događaji budu tekli tako kao do sada, za malo vremena postaće nekrunisani kralj oblasti Sonora. Čak ni Hamiltonova tvrdoglavost to nije mogla da spreči.

Ustao je iz udobne fotelje svoje radne sobe i izašao u prostrano predvorje. Teške somotske zavese skrivale su prozore sprečavajući da se svetlost iz kuće probije napolje, a široka izrezbarena vrata zatvarala su ulaz u kuću. Ejb Lin je prišao, otvorio ih i izašavši napolje zastao na kamenom popločanoj verandi. Noć je bila preplavljena mesečinom. Noć, vedra, kao stvorena za optimizam, noć nade u uspeh. I taj nagoveštaj prisutne vere u uspeh bio je za njega podsticaj da još jednom pokuša ono što mu do sada nije uspelo. Možda će mu se sreća ovoga puta osmehnuti. Skinuvši sa zida jednu svetiljku pošao je popločanom stazom ka zadnjem delu kuće.

Tek što je napravio nekoliko koraka, kratak žučkasto beli blesak

zaparao je noć i tišinu je prolomio pucanj. Tane je zviznulo pored Ejbove glave i udarilo u zid odbivši nekoliko krupnih komada maltera. Lin je ispustio svetiljku i bacio se na zemlju, a glasna vika propratila je nekoliko uzastopnih pucnjeva koji su usledili posle onog prvog. Dvojica stražara potrčali su ka žbunju nedaleko od kuće i posle nepunih pola minuta vratili se nazad vukući po zemlji nekog čoveka. Došavši do Lina, koji je u međuvremenu ustao sa zemlje, pustili su mlitave noge uhvaćenog napadača koji je ostao da leži. Čovek je još bio živ ali je jedva davao znake života.

– To je Rigo, Grantovo kopile – rekao je jedan od stražara i nogom udario ranjenika u rebra. Ovaj je muklo zastenjao ali nije imao snage da se pomeri. Lin se sagnuo i grubo ga šćepao rukom za kosu.

– Pseto! Hteo si da me ubiješ. Je li te to poslao tvoj gazda Grant?

Ranjenik je ćutao i samo je nekoliko drhtavih treptaja očnih kapaka bilo znak da je čuo pitanje.

– Govori psino! – zaurao je Lin i žestoko prodrmusao nesrećnika.

– Niko... me nije... poslao... Sam sam došao – prevalio je preko krvavih usana ranjenik i mlaz krvi pokuljao mu je iz usta. – Neko... mora da kazni... tvoja... zlodela.

Lin je grubo odgurnuo ranjenikovu glavu na kamenu stazu i uspravio se. Svirep osmeh lebdeo mu je na usnama kada se mašio revolvera.

– Ti to svakako nećeš dočekatai nitkove – procedio je kroz zube i zapeo obarač.

– Nema potrebe, gazda, on je već... – zaustio je jedan od čuvara ali je njegove reči zaglušio prasak revolverskog hica.

– A vas dvojica – razdrao se Ejb Lin i iskolačeno pogledao dvojicu stražara – budite srećni što i vi ne ležite pored njega. Šta ste radili kad je uspeo da se privuče toliko blizu? Dremali ste, je li?

Stražari su pokunjeno ćutali. Ne toliko zbog osećaja lične krivnje već više zato što su znali da je Linu opasno protivrečiti.

– Gde je Rip, do vraga?

– Odjahao je negde – promucio je jedan stražar.

– Nađite ga i neka odmah dođe kod mene. Ti – obratio se stražaru – donesi mi onu svetiljku.

Stražar je pohitao da posluša. Dajući Linu svetiljku, zapitao je.

– Da pođem sa vama, gazda?

– Ne treba! – odbio je ovaj. – Samo nađite Ripa.

Čovek se povukao na svoje mesto.

Lin je prešao nekoliko koraka i s naporom skinuo sa polukružnih vrata veliku drvenu gredu koja ih je osiguravala. Bila je to neka vrsta kapije uglavljene u zid na samoj ivici kuće, pojačane na najosetljivijim mestima gvozdenim dodacima.

Jedno krilo vrata otvorilo se s teškom mukom i uz nesnosnu škripu. Iznutra ga je zapahnuo zadah truleži i memle, a kada je stupio na prvi stepenik jedan pacov skoro mu je preleteo preko noge.

Lin je opsovao. Svetlost je podrhtavala dok je silazio.

Stepenište se spuštalo dole vijugavim hodnikom. Zidovi su bili

vlažni, odnekud je strujao ledeni mlaz svežine i svakog časa pretio da utrne plamen.

Na dnu stepeništa nalazio se mali prostor nabijene zemlje, na kome su zasvetlucale prve lokve podzemnih voda koje su prodirale kroz pukotine. Malo dalje nalazila su se još jedna masivna vrata.

Bat Linovih čizama odjekivao je u stravičnoj podzemnoj tišini.

A kao eho, iza vrata su se začuli zvuci lanaca i čelika.

Ejb Lin je zastao i nervozno do-taknuo futrolu svog „lajtinga“ pod miškom. Onda je malo podigao svetiljku i skinuo metalnu rezu.

Vrata su zaškripala i on je ušao...

U uglu malog kamenog sobička sedeo je zgrčen neki čovek. Samo mali otvor pri vrhu zida propuštao je jedva šaku svetlosti i vazduha. Kada je krug žućkaste svetlosti ušao u prostoriju, čovek je podigao ruku da zakloni oči i skupio noge još više.

Ejb Lin je stajao neko vreme i posmatrao ga.

Čovek je imao možda šezdesetak godina. Tačno se nije moglo ni odrediti, u kakvom se stanju nalazio. Izgledao je stariji nego što jeste, imao je velike tamne kolutove pod očima i sasušenu kožu na obrazima. Neuredna, prljava proseda brada rasla je u svim pravcima i spajala se sa kosom isto tako prljavom i zamašćenom.

Od odela imao je neke ostatke, dronjke koji nisu ličili ni na šta. Na levoj nozi i levoj ruci bili su mu namaknuti gvozdeni obruči sa lancem čiji su drugi krajevi bili ukovani u zid.

Pri najmanjem pokretu lanci bi zazvečali. Njihov zveket bi možda

stresao svakog drugog osim Ejba Lina.

Lin je stavio svetiljku na pod, pronašao neku klupicu u uglu i seo na nju.

Starac u lancima najzad je sklonio ruku sa očiju. Hrapavo disanje dolazilo je do Lina kao sa nekog drugog sveta. Njega nije zabrinjavalo starčevo stanje. On se brinuo samo za sebe.

– Pa, jesi li se opametio? – upitao ga je, pogledavši prste leve ruke na kojima su svetlucali prstenovi kao zvezde na mirnoj površini jezera.

Čovek se zakašljao, ali nije mogao da progovori. Lin je imao strpljenja i vremena da čeka. Pred njim je okovan ležao njegov prvi sused Obri Hamilton, nestao pre dva meseca. Niko ga nikad nije pronašao, niti je išta čuo o njemu.

– Samo jedan potpis, zar ne? – rugao mu se Lin.

Čovek je disao sve teže. Najzad je nešto počelo da izlazi iz njega:

– Pro...klet da... si...

– Ma hajde, ne ljuti se odmah! – iscerio se uglađeni lupež. – Imam novosti za tebe – nastavio je. – Hoćeš da čuješ?

– Ja... kad budem... – hrapavo je izgovarao slogove okovani, ali videlo se da mu ne polazi za rukom. Ejb Lin nije mario za to. Potražio je cigaru u džepu od prsluka, pomirisao je sa zadovoljstvom a onda odgrizao vrh.

– Vidim da si voljan da slušaš – smeškao se. – Onda čuj: na hiljade načina sam pokušao da te pridobijem da mi prodaš komad svoje zemlje a ti si uvek tvrdoglavo odbijao. Moraš priznati da sam bio fer, dugo vremena. Istina, malo sam ti pokrao stoke i zapalio kućicu za momke, ali moglo je i nešto gore da

te snađe? I to sve zbog komada zemlje koji sam bio voljan da ti platim dvostruko više...

Lin je primeo cigaru plamenu na fenjeru, povukao dim i ispustio ga u pravcu Hamiltona.

– Ako te zanima, momci sa tvog malog ranča odmaglili su još onog dana kada si ti nestao. Ranč ti je zarastao u korov. Prava pustoš, koju ne bi mogao da dovedeš u red ni za godinu dana. Ljudi u Sonori se pitaju gde bi to mogao da budeš? Pitao sam se i ja glasno, pred svima, iako si bio u „gostima“ kod mene. Mislio sam da ću te naterati da potpišeš dokument kojim mi prodaješ zemlju. Nadao sam se da nisi tako žilav i da ćeš pristati posle nekoliko dana...

– Ti... đubre...

– A vidiš, izdržao si dva meseca! Bravo! Raduje me tvoja izdržljivost, mada ne shvatam čemu te vodi? Znaš li da si živio samo zahvaljujući upornosti da odbiješ da potpišeš? Mučio sam te glađu, žeđu, i ti si sve podneo. Ja ti se divim. Pa ipak, tvojim mukama došao je kraj...

Hamilton je žmirkao i gledao u Lina kao u smrt.

Ejb je podigao prst.

– Da li si znao da posle određenog roka, kada se vlasnik nekog poseda ne javi, niti bilo ko od njegove bliže rodbine – da se taj posed prodaje na licitaciji onome ko najbolje plati? Novac ide u društvenu kasu i tome slično, ali nisam hteo to da ti kažem. Ja sam uspeo, malo novcem, a malo i galamom, da taj rok skratim i gradski odbor će ti izlicitirati ranč za četiri dana. Zar te to ne raduje?

Starac je zajaukao čudnim, grlenim krikom i bacio se na Lina. Me-

đutim, lanci su bili prekratki i njegove ruke, s prljavim i zapuštenim noktima, ostale su zgrčene u vazduhu...

Lin se pakosno nasmejavao i nogom udario nesrećnog čoveka u glavu.

Hamilton se ječeći sklupčao u ugao.

– Znam da bi me rado udavio, ali... čemu? Mogu te i sada ubiti, jer ranč će za četiri dana biti moj, ali ostaviću te još malo živog, za svaki slučaj. Zapamti: četiri dana života imaš na raspolaganju...

Ustao je i podigao svetiljku.

– Ni deset potpisa te ne bi izvadi-
lo – dodao je. – Samo mrtav nećeš svedočiti.

Hamilton je dobauljao do njega, glave okrenute zemlji. Ponavljao je samo jednu reč:

– Zašto?... Zašto?... Zašto...

– Glupi, tvrdoglavi idiote – obrecnuo se Lin na njega. – Pitaš me zašto? Reći ću i to: tvoj ranč pliva u zlatu!

Hamiltonova ramena su prestala da se tresu. Polako je ispravio svoja mršava leđa i zagledao se u Lina kao da je bogati vlasnik trgovina i ergela u Sonori poremetio pameću.

– U... zlatu... šta to brbljaš... prokletniče!

Lin se smejavao, sve glasnije. U noći i tišini koja je oko njega vladala, smeh se stostruko ponavljao, odbijao od zidova, vraćao se na suprotne zidove i odbijao od njih na ostale, u krug.

– U zlatu, stari, u zlatu! Da li si primetio kako smo blizu tvog ranča kopali veliki bunar za vodu? Sećaš li se? Gluposti, kakav bi to bunar bio? Tu sam naišao na početak zlatne žile... Ali samo početak! Počinjao je odatle a nastavljao se na tvom posedu, ko zna koliko duboko

i daleko. Zato sam požurio da otkupim tvoje imanje, a ti... Ti si više voleo svoj ponos, svoju očevinu! Eto, kuda te je to odvelo! Pod zemlju!

Hamiltonovo lice se izdužilo, a oči su mu planule ubilačkim sjajem. Ejb Lin se trgao i izvukao „kolt“ ispod kaputa.

– Proklet... da si! – povikao je starac isprekidano. – Od vešala nećeš pobeći... ubico!

– Dosta! – prekinuo ga je Lin i podigao oružje. – Ne želim da slušam tvoja preklapanja!

– Pucaj! – nastavio je Hamilton. – Sad možeš mirno da pucaš, hajde! Baš bih voleo da jednom učiniš dobro delo!... Ubij me!

Lin se iskezio i vratio oružje u frotrolu.

– A ne, neću to! Ja nisam čovek koji brzo menja mišljenje. Dao sam ti toliko dana života i održaću reč. To je još četiri dana. Dotle, spavaj sa pacovima.

Hamilton se počeo gušiti u napadu kašlja.

– Možeš raditi šta hoćeš, u tvojim sam rukama. Ali zapamti, od vešala nećeš pobeći... ona te čekaju. A ako misliš da su to moje prazne priče onda znaj da će doći čovek koji će te dovesti do vešala... Da, on će doći, možda je već na putu. Njega nećeš moći ni da ubiješ ni da potkupiš, ni da uplašiš kao što si mnoge uplašio, potkupio i ubio. On će me osvetiti i kazniti sve one koji su činili zlo... sa tobom na čelu.

Ejb Lin se nadmoćno smeškao. Odbio je dim i sa omalovažavanjem zapitao.

– A ko je to, ako smem da znam. Ko je taj vitez u sjajnom oklopu čijom osvetom mi pretiš?

Hamilton je predahnuo i sa poslednjom iskrom snage izgovorio.

– Dok Holidej! Pre nego što si me na prevaru uhvatio i zatvorio pisao sam mu i pozvao ga da dođe. – Začutao je i duboko uzdahnio. – Ne znam da li će stići na vreme da mene spase ali tebe će naći i kazniti... kad tad!

Ejb Lin se trgao i sa mnogo mržnje pogledao svog sužnja. Oči su mu gorele svirepim gnevom ali i nedoumicom. Očigledno da mu pominjanje Holidejevog imena nije prijalo.

– Gluposti! – rekao je i ustao. Prišao je vratima i još jednom mrsko pogledao Hamiltona, a onda s treskom zatvorio vrata za sobom.

Kada je izašao na svež vazduh noći, Rip Čerek je po izrazu njegovog lica dokučio da se nezavisno od noćnog napada na Lina desilo još nešto nepovoljno. Prišao je i prihvatio svetiljku iz Ejbovih ruku.

Rip Čerek bio je neka vrsta Lino-vog povlašćenog telohranitelja. Imao je blizu trideset godina i bio je visok i mišićav. Nosio je „kolt“ nisko pripasan, jednostavne izrade, izlizane futrole, odakle je s lakomćom iskakao. Imao je pregršt bleđućkastih pegica u predelu nosa i jagodica i kratko podšišanu kosu. Rukovao je „koltovima“ kao igračkama, pogađao dolar u letu jednim hicem, vešto se tukao pesnicama i izvanredno baratao nožem. Uza sve to bio je prilično pronicljiv. Ejb Lin ga je kupio za hiljadu dolara mesečno od Sema Longfleja, rančera iz Drajtauna, koji je sa krdom rasnih konja prolazio pored Sonore prema Altavilu. Rip Čerek je bio predradnik među goničima i očigledno da se nerado prihvatao tog posla, ali bolje nije našao. Ejb Lin ga je zapazio u jednoj salunskoj tući i smesta mu ponudio posao.

Rip Čerek ipak nije samo jednostavno „prešao“ na drugu stranu već je zamolio Lina da sa Longflejem svrši taj posao. To je još više Lina uverilo da je napravio dobar posao. Sa Longflejem nije bilo problema, iako je malo zatezao, pošto je Čerek bio vredan radnik i odan pratilac na putu.

– Evo me gazda! – rekao je. – Bio sam...

– Nije važno gde si bio, – prekinuo ga je Ejb Lin. – Treba da se dogovorimo dve stvari. Dođi sa mnom u moj kabinet.

Lin je pošao a Rip Čerek za njim. U Linovoj radnoj sobi rančer je najpre ispio čašu viskija a tek onda se obratio svom plaćeniku.

– Pre svega treba smesta kazniti Granta. Uzmi desetak ljudi i slisti ga do temelja. Neka on bude primer kako prolaze oni koji se opiru Ejbu Linu. Ali to nije najvažnije.

Začutao je nekoliko sekundi i Čerek je upitno digao obrve.

– Šta je to drugo što je važnije?

– Dok Holidej. Izgleda da ga je ona lešina Hamilton pozvao u pomoć. Ne znam koliko je to tačno i ne znam da li će Holidej dobiti njegovu poruku, ali taj tip je opasan i njegov dolazak valja sprečiti. Zapamti: Dok Holidej ne sme stići u Sonoru. Postaraj se da ga zaustaviš.

II.

Kočija za Altavil preko Sonore imala je samo dva putnika: Doka Holideja i Džeremi Lindona.

Holidejev ždrebac kaskao je za kočijom privezan za prtljažni deo.

Lindon je bio trgovac u Sonori.

Tamo je proveo punih sedamnaest godina i nije mogao da se požali da mu loše ide. Putovao je često na jug po nove porudžbine za svoju trgovinu mešovitom robom, a umeo je da bude ugodan saputnik.

Džordžijanac je dremuckao u svom uglu. Kočija se lako tresla po džombastom putu i prosto je mamilala na san. Ali Džeremi Lindon nije želeo da jedini ostane budan.

– Mister – obratio se Holideju ljubaznim glasom – ako nemate ništa protiv, voleo bih da malo pričamo.

– O čemu? – upitao je Dok, skrivajući osmeh.

– Pa... o bilo čemu. Do Sonore ima još dosta, a kako sam obavešten, u ovim krajevima poslednji napad Indijanaca na kola bio je pre ravno četiri godine!

Džeremi Lindon je bio mali, živahan čovek pedesetih godina, obučan u odelo kakva su mondeni na Istoku oдавно bacili u sanduke za stare krpe. Imao je orlovski nos i tanke usne, dok su mu oči bile prilično tople i prijatne.

– Poćemo ovako: koliko ostajete u Sonori?

Holidej se kolebao da li da starirom da do znanja da mu se ne razgovara ili da ga otrpi sve vreme puta. Izabrao je ovo drugo.

– Recite vi prvo meni: da li ste dugo u Sonori? – uzvratio je Holidej pitanjem na pitanje.

– Da li sam dugo? Sedamnaest godina, mister! Prilično dugo za jedno takvo malo mesto, zar ne?

– Izgleda – složio se Dok. – Kakva je Sonora?

– Kao i ostali slični gradovi i naselja u ovom kraju. Sa dobrim i lošim stranama.

– Pričajte mi o lošim.

– Zaista? Ljudi obično ne vole da slušaju tu stranu, a ja opet rado govorim o tome. Šta vas interesuje? Zakon, nasilje, piće?

– Nemam ništa određeno.

– Mogu da vam pričam o poslednjem događaju koji je malo više uzbudio duhove u gradu: nestanak Obrija Hamiltona.

Holidej se neprimetno trgao. – Rekoste Obri Hamiltona?

– Da. Poznajete li ga?

– Pa, onako... površno.

– Odlično. Dakle: Obri Hamilton je imao ranč koji se graničio sa najvećim posedom u Sonori, imanjem Ejba Lina. Taj Lin je gospodin svoje vrste. Ima nekoliko sumnjivih tipova oko sebe, ali je, uistinu, vrlo aktivan u gradu. Pomaže crkvu, odbor za siromašnu decu, Ligu usamljenih žena i tome slično. Dakle, Obri Hamilton je jednoga dana nestao kao da je u zemlju propao. Tražili su ga po celoj pokrajini, čini se, ali uzalud. Možda grešim, ali to je moje lično mišljenje, to jest: tu nisu čista posla.

Holidej se zamislio. Verovatno se radilo o istom Obri Hamiltonu čije je pismo nosio u džepu, jer u Sonori sigurno nisu postojala dva lica sa istim imenom. Taj Obri Hamilton bio je prijatelj Holidejevog oca pre nego što je za vreme rata izgubio svoju plantažu i otišao na zapad. Holidej ga se sećao kao kroz maglu kao čoveka dobroćudnog lica i smirenih pokreta. Verovatno da je stari Hamilton saznao da je Dok Holidej sin njegovog prijatelja i obratio mu se za pomoć. Pismo je nosilo vapeću poruku i Holidej je odlučio da se odazove.

Dok ga je diližansa nosila ka Sonori, Holidej je nastavio da sluša Lindona.

– Posle više od mesec dana, blizu dva, ne znam tačno, javio se Ejba Lin gradskom odboru sa predlogom da se Hamilton proglasi nestalim i njegovo imanje proda na licitaciji, pre zakonskog roka. Toliko se za to zalagao da su ljudi popustili njemu na volju i odredili dan: ako se Hamilton ne javi ili neko od njegovih najbližih naslednika, ranč se prodaje...

– Ima li Hamilton naslednika? – upao je kockar.

Lindon je podigao obe ruke uvis.

– Ne znam. Hamilton je osobe-njak. Lin mu je i ranije nudio lepu paru za to parče zemlje, ali on je uporno odbijao...

– Zašto je tom... Linu stalo do te zemlje?

– Pa, verovatno je želeo da proširi svoje imanje. Trava je tu inače odlična za njegove konje, ali nije mi jasno zbog čega je kopao onaj bunar na granici svog imanja? Bunar se obično kopa negde u sredini.

Holidej se najzad potpuno rasanio,

– Kakav bunar?

– Kopao je dubok bunar, do samog Hamiltonovog ranča, pa je najzad prestao sa kopanjem. Sad izgleda napušten. Zar vas ovo moje naklapanje interesuje? Možda više volite da-vam pričam kakve su namere gospođe Merilend prema udovcu Čarliju Krebsu? Ili o prečasnem Pitu Šamoniju, koji se srušio sa predikaonice ugledavši u crkvi običnog, malog miša?

– Poznajete li dobro tog Lina?

– On ima nekoliko trgovina u Sonori. Lično se ne trpimo mnogo ali se podnosimo. Meni se ne sviđa. Valjda je to osetio pa me i izbegava. Zašto pitate?

– Onako. Često ga spominjete.

– Zaista? Vidite, i ne osećam to... Ipak je to čudna stvar, taj nestanak Hamiltona. Čovek ne može tako jednostavno da nestane, zar ne? Nije to ptica! Ili zec!

– Nije.

– A ipak ga nema. Nisu mu našli nikakav trag. Ni leš.

Džeremi Lindon je začutao a Dok Holidej ga više nije podsticao na pričanje. Nije ga interesovalo ko je pao sa predikaonice i kakve su namere neke uvažene gospe, jer je pred sobom imao dovoljno krupnu zagonetku: čovek koji je tražio njegovu pomoć nije više bio u Sonori... a možda nije ni živ? Kakve je to posledice moglo da ima na njegovu odluku. Da li da nastavi put i proveru u čemu je stvar ili da se vrati?

Dok Holidej ne bi bio ono što jeste kada bi u nekom poduhvatu stao na pola puta. Kao i uvek hteo je da problem sagleda do kraja i zato je odlučio da nastavi put.

Pred veče dilažansa je stigla do Erou Krosinga i tu u drumskoj postaji ostala da prenoći. Sutradan je trebalo da nastavi put do Sonore od koje ih je delio samo jedan dan vožnje. Ali sudbina je Doku Holideju namenila drugačiji tok događaja. Drugačiji i mnogo opasniji nego što je u početku puta pomišljao.

*

U Bigok Flejt, tog sunčanog popodneva, Ariola Hjuze je ujahao vodeći divnog belca za sobom.

Kalifornijsko sunce već se uputilo svojom putanjom prema Primorskim planinama. Samo po izduženim senkama čovek je mogao da nasluti da je podne odavno prevalilo, ali da vrućina ne popušta.

Bigok Flejt se nalazio južno od Sonore, a istočno od Džeksonvila. Ariola Hjuž, uostalom, nije ovo mesto sâm izabrao. Možda je gazda Ejba Lin imao razloga da ga čak ovamo pošalje. Uostalom Rip Čerek je tako naredio a njegovo je bilo da poslušati i ništa više.

Ždrebac, kojega je vidio, kao da nije imao nameru ni posle toliko prevaljenih milja da se pomiri sa sudbinom. S vremena na vreme trzao bi glavom, ali Hjuža to nije moglo da izbaci sa sedla. Ni za živu glavu. Izgubiti konja značilo bi da beži glavom bez obzira preko granice, ako je mislio da nekako izbegne Linov gnev. Zato je više voleo dolare nego granicu. Čerek mu je obećao lepu svotu ako posao obavi kako valja.

A njegov posao bio je samo prvi deo.

Drugi je pipadao Benu Sloteru.

Sjahao je pred salunom „Zlatna vrata“, privezavši obe životinje za prečku ispred ulaza. Ždrebac je žestoko prodrmao uzde i odmakao se od Hjužovog vranca. Lupež se samo iskezio, a onda odgurnuo pokretna vratanca i ušao.

„Zlatna vrata“ su bila najobičnija jazbina na dva sprata. Gornji su zauzimali tri sobe za izdavanje, a dole se nalazila sala sa nekoliko stolova i jednim separeom za kockanje.

Za šankom se nalazio krčmar, zarastao u salo, na kome je sve pucalo od debljine. Nije imao kose, pa mu se teme presijavalo kao žuta kugla od lusterata. Stajao je oslonjen laktovimima na ploču i bezvoljno posmatrao nekolicinu kauboja u jednom uglu. Opušteni obrazi i polusklopljene oči činile su ga večno pospanim.

Ariola Hjuž je preleteo pogledom po prostoriji, a onda se približio šanku. Desnu nogu je podigao i stavio na mesinganu šipku koja se pružala duž celog bara.

Krčmar je bez pitanja skinuo sa police flašu sa viskijem.

Hjuž ga je prostrelao pogledom.

– Nisam tražio viski – odsekao je.

Debeljko je slegnuo ramenima, nimalo uzbuđen.

– Drugo ništa ne točimo – rekao je promuklim glasom. Onda je podigao pogled i bolje zagledao posetioca.

Ariola Hjuž je imao uglasto lice sa jako izbačenim jagodicama. Ispod šešira virili su pramenovi crne, masne kose, a uglove gornjih usana krasili su tanki brkovi, opušteni nadole. On je bio svestan da liči na Meksikanca i jedva je čekao da ga neko nazove tim imenom pa da mu sruči nekoliko dobrih udaraca za vrat. Imao je široka ramena i čvrste, čvornovate šake. Možda je i sada od krčmara očekivao neku sličnu reč, ali debeljko iz Bigok Flejta je našao za najpametnije da ćuti.

– Zašto piljiš u mene? – podviknuo je Hjuž.

Kauboji u uglu su se utišali i pogledali prema šanku. Hjuž ih je odmerio kratkim pogledom i spustio desnu ruku niz bedro. Ljudi su se ponovo okrenuli sebi i nastavili razgovor šapatom.

– Jesi li čuo za Ejba Lina? – upitao je Hjuž krčmara.

– Nisam – odgovorio je ovaj.

– Šteta – rekao je Hjuž. – Ali nikad nije kasno da čuješ za njega...

Hitro je podigao ruku i šakom odalamio krčmara preko zuba.

Čovek je jeknuo i zateturio se natrag, prema policama i ogledalima.

Udarac se jasno čuo. Razgovor je ponovo utihnuo. Zaškrupale su stolice.

Ariola Hjuze se okrenuo izazivački i ponovo približio šaku svom niskom pripasanom „koltu“.

I ponovo su se kauboji okrenuli.

Hjuze se glasno zacerekao.

— Loše mesto ovaj Bigok Flejt — rekao je. — Služe strance prljavim čašama i najgorim viskijem. Zar nije tako, debeljko?

Krčmar je bespomoćno pogledao prema ulazu.

— Očekuješ nekog? — prekinuo ga je Hjuze.

— Ne... ne... — brzo je uzvratio čovek preplašeno.

Hjuze je klimnuo glavom.

— E, vidiš — nastavio je — ja očekujem nekoga. Doći će ovde da pita ko je doveo jednog konja. Taj koji je doveo sam ja. Ali ne pokušavaj da me izdaš! Biću blizu tvog stomaka da u njega saspem malo olova ako te jezik ne posluša...

Iako nije ništa shvatio, krčmar je potvrđivao glavom svaku Hjuzovu reč.

— Sve si razumeo?

— Jesam, mister! — odgovorio je krčmar.

Hjuze je ponovo podigao ruku i udario nesrećnika na isto mesto. Iz rasečene usne linuo je tanak mlaz krvi.

— Ovo ti je da bolje upamtiš — nasmejao mu se u lice lupež. — A ako neko pokuša da izađe odavde, dobiće metač u rebra. To važi za sve!

Kauboji su se zgledali.

Ono što je pridošlica kazao zvučalo je ludo, ali se po njemu videlo da to misli ozbiljno.

Niko nije imao nameru da postavi bilo kakvo pitanje. Čovek sa meksikanskim licem podsećao je na smrt.

*

U sumrak nad Bigok Flejtom zatreperili su prve zvezde.

U salunu su ljudi pognutih glava čekali da prođu večernji časovi iščekivanja.

Debeli vlasnik „Zlatnih vrata“ stajao je iza šanka kao da je ispred zida za streljanje. Pod grlom je osećao divljanje sopstvenog srca. Dole, ispod šanka, Ariola Hjuze je sedeo sa otkočenim „koltom.“

Ulazna vrata su se pokrenula istovremeno kada je kraj privezišta zanjista belac.

Tišina je dočekala stranca već na samom ulazu.

Krčmaru za šankom su pokleknula kolena. Na taj trzaj Hjuze je uzvratio pritiskom cevi o njegov stomak. Čovek je odjednom počeo da se topi. Znoj mu je izbijao po celom telu i izgledao je kao ukopan.

Hteo je da dohvati čašu, ali ju je samo gurnuo a ona je tupo zvekнула o šank. U tišini koja je nastajala taj zvuk je izgledao kao prasak revolvera.

Iza stranca vrata su se zanjihala i sklopila.

Sve oči su bile uprte u njega.

Bio je obučen u tamno, lepo skrojeno odelo. Peševi kaputa padali su preko nisko pripasanog „kolta“, čija je drška ukrašena slonovačom jasno govorila da ga ne nosi samo radi izgleda. Lice mu je bilo uzano, a tamna bujna kosa uokvirivala je jagodične kosti, lepo oblikovan prav nos i pune ali energične usne.

Bilo je to neobično lice ispod kalifornija šešira sa širokim obodom. Lice hladno, aristokratsko, kakvo se ne sreće pod vrelim kalifornijskim suncem.

Kao sneg bela košulja pokazivala se između revera dok je koračao, a severni planinski vetar kao da je sišao sa Sijera Nevada i pretvorio se u dva ledenoplava oka.

Bio je to čovek iz Džordžije, legendarni Dok Holidej.

Kao hipnotisani, ljudi su pratili gipke korake vitkog došljaka koji je prilazio šanku.

Malo prašine bilo se naslagalo na njegove čizme sa kratkim sarama i otkrivalo da je dojahao izdaleka.

Debeli krčmar je osetio hladnu jezu uz kičmu. Osećao je da je ovaj gost onaj koga očekuje lupež ispod šanka. Zar će mu iz zasede pucati?

Holidej se naslonio na šank. Uputio je dug pogled prema ogleдалu iznad krčmareve glave i sagledao lica koja su bila sva okrenuta prema njemu.

– Že... želite? – usudio se krčmar da prekine tišinu.

– Brendi! – rekao je Džordžijanac.

Debeljko je samo pokrenuo ruku. Sve ostalo na njemu kao da je bilo prikovano za pod. Holideju to nije promaklo, ali ništa nije rekao.

Krčmar je bacao poglede na sve strane, u očajanju, ali pomoći nije bilo. Niko u salunu „Zlatna vrata“ ne bi ni prstom makao za čoveka koga je čekao metak ako samo zucne nešto što se ne bi svidelo Arioli Hjuzu.

– Nije baš bučno ovde – nehajno je primetio kockar.

– Ne... nije – složio se krčmar.

– Da nije neko umro?

– Ne... nije.

– Učinilo mi se tako – zaključio je Dok. Polako je ispijao svoje piće.

Sekundi su prolazili kao časovi. U vazduhu se osećala napetost, ali je izgledalo da svi to primećuju osim došljaka u crnom. On se, međutim, mirno nagnuo prema krčmaru, spreman da časka. Kao da nije primećivao hladan znoj koji ga je oblivao.

– Da li je neki stranac popodne došao u Bigok Flejt? – zapitao je.

– Stranac? – promucao je krčmar, kolutajući očima. – Ne znam... ovde nije, zaista...

Džordžijanac je gledao pred sebe.

– Neko mi je ukrao konja u Erou Krosingu – rekao je tiho. – Ždrebac, belac sa sivim pećatima. Sad sam ga video pred salunom. Vezan za gredu sa još jednim konjem. Ništa o tome ne znate?

Debeljko se znojio pod Holidejevim pogledom.

– Ne znam ništa, mister... Ja gledam svoj posao.

– Izgleda... niko ništa ne zna?

– Niko, kunem se! – brzo je potvrdio krčmar. U sebi se molio da stranac ode što pre.

– Ali moj ždrebac je tamo – nastavio je Holidej. – Nije mogao sam da dođe. Neko ga je vukao, sva mu je gubica oguljena... Zar nema više stranaca u Bigok Flejtu?

– Nema, mister. Vi ste jedini!

– Kako znate?

– Pa... u „Zlatna vrata“ niko nije svraćao...

– A čiji je konj ispred saluna?

Krčmar je očajnički mahao glavom.

– Ne znam... Ništa ne znam. Konji me ne interesuju...

– Ni mene – uzvratio je Dok – ali me interesuju konjokradice. Možda to interesuje i vašeg šerifa?

– Možda? Zašto ne odete do njega? Možda je još u svojoj kancelariji?

Džordžijanac ga je presekao pogledom.

– Mnogo vam je stalo da se što pre izgubim – promrmljao je. Da li vas je neko zakucao za bar? – iznenada je upitao.

– Ne... – zatrepao je debeljko, sledivši se.

Džordžijanac je ispružio ruku i pokazao prema flaši sa pićem.

– Sipajte mi onda još jedan brendi! – rekao je.

Krčmar je poslušao.

Opet su minuti otegnuto prevaljivali svoj put. Veliki zidni sat kao da je stao i zamro.

– Imate li slobodnu sobu? – upitao je kockar.

Krčmar kao da ga nije shvatio.

– Sobe? – ponovio je za strancem.

– Hoćete da... ostanete ovde?

– Zašto ne bih?

– Mislio sam...

– Šta ste to mislili, baš me zanima?

– Ništa... Hteo sam da kažem za sobu... Nije za vas, mister. Previše je skromna.

– Ne smeta...

– Prljava je. Sva je u neredu...

– Bolja je nego trava i sedlo pod glavom. Dajte mi ključ.

Krčmar je kršio prste.

– Ključ? Ne znam gde mi je ključ... ja...

Holidej je slegnuo ramenima.

– Naći ću je već i bez ključa – rekao je.

– Tri dolara unapred! – skoro je povikao krčmar. Bila je to cena zbog koje bi neki lupež potegao „kolt“ i kaznio drskost. Krčmar je, u stvari, hteo da odvrati stranca od

namere da spava kod njega pa je izrekao previsoku cenu.

Holidej je zastao na pola puta.

Skoro neprimetno je zabacio peš svoga kaputa i drška „kolta“ ukrašena slonovačom blesnula je u krčmarevim očima poput eksplozije dinamita.

– Šta ste rekli? – zapitao je Holidej.

– Ništa – zabrzao je krčmar – rekao sam samo da je soba dolar za noć...

– Učinilo mi se da ste rekli tri?

– Zaista? Možda mi je izletelo...

Kockar se okrenuo i lagano popeo stepenicama.

Ispratili su ga pogledi prisutnih u „Zlatnim vratima“.

Ariola Hjuž bi možda pokušao da puca u njegova leđa, ali se setio Linovih reči: „Ne pokušavaj ništa dok si s njim u istoj prostoriji. Nemaš šanse. On je najbrži na Zapadu!“

I lupež je odustao.

Dok Holidej je zatvorio vrata za sobom. Dole, u salunu, tek tada su se ljudi slobodnije pokrenuli. Ariola Hjuž je izmilio ispod svog skrovišta, psujući.

Ili je Ben Sloter pobegao, ili još nije stigao. Ali, ovo je bila prilika za njega. Holidej je stajao sam za šankom i brbljao koještarije, a Slotera nije bilo nigde.

Lupež je pljesnuo krčmara po leđima.

– Bio si dobar, debeljko – dobio mu je – ali si bio blizu pakla.

Njegov posao bio je gotov: doveo je konja u Bigok Flejt i mogao je da se vrati.

Ariola Hjuž bi imao više sreće da je istog časa napustio salun i odjahao natrag.

On je, međutim, bio žedan i zatražio je viski.

– Opet nisi oprao čašu – iscerio se Hjuz.

Krčmar se povlačio natrag sve dok leđima nije napipao police.

– Jesam, jesam... Dva puta!

Hjuz je zaklimao glavom, zadovoljan.

– Takvog te volim, debeljko!

Zubima je izbacio čep iz flaše i otpio nekoliko dobrih gutljaja. Glasno je cokuo jezikom i dlanom obrisao usta.

– Dug je put do Sonore, debeljko – dobacio je krčmaru. – Spremi mi još jednu flašu.

– To košta tri...

Hjuz je iznenada potegao „kolt“ i uperio u čoveka.

– To će te koštati života, smrdljivi peracu čaša! – zaurao je. – Ariola Hjuz nikad nije platio svoje piće, pa neće ni sada! Da li ti je to jasno!

– Jeste – promucio je krčmar.

– Onda umukni i spremi piće.

Malo kasnije Ariola Hjuz je stavio flašu pod mišku i uputio se prema vratima.

Niko nije primetio vitku priliku na vrhu stepeništa.

U stvari, videli su ga tek kad je doviknuo:

– Stani!

Metalni glas ukopao je Hjuza u mestu.

*

Psujući sebi u bradu, Hjuz se polako okrenuo i susreo sa čuvenim kockarom, kome je u Erou Krosingu ukrado konja i doveo u Bigok Flejt po nalogu Ejba Lina.

– Meni si nešto rekao? – drsko je upitao Hjuz. Flašu sa viskijem je polako spustio na sto pored sebe, ne skidajući pogled sa Holideja.

– Tebi, amigo – dobacio ja Džordžijanac. – Je li ono tvoj konj napo-lju?

– Ne znam o čemu pričaš, kicošu! – iscerio se Hjuz, koji je malo verovao u priče o najbržem revolverašu Zapada.

– Čuo sam da u ovim krajevima konjokradice vešaju bez suđenja – dobacio mu je Dok, silazeći niz stepenica.

– Šta se to mene tiče? – drsko je odvratio lupez.

– Ticaće te se kad izađeš pred sudiju i kad ljudi kažu ono što ga bude interesovalo.

– Neće oni ništa reći – likovao je Hjuz. Mislio je da je strah koji je malopre uterao posetiocima sada bio još prisutan u njima.

– Siguran si u to, amigo? Da si tako siguran, ne bi sedeo ispod šanka kao izgladneli pacov.

Neko se u blizini nasmejao. Ariola Hjuz je pocrveneo sve do ušiju. Bio je to poen za Holideja, na koji nije računao.

On je munjevito spustio ruku prema svom „koltu“ i izvukao ga do pola.

Ali samo dotle. U rukama Doka Holideja zagrmeo je „kolt“ sa niklovanom cevi. Ariola Hjuz je urliknuo. Njegovo oružje izletelo je iz ruke i tresnulo o mesinganu šipku a ruka mu je utrnula od udara i bola.

Bio je to proketo brz i precizan hitac.

Najbolji hitac koji su ikada videli ljudi u Bigok Flejtu.

– Sada počni da pričaš – obratio mu se kockar, stavljajući svoj kolt natrag u futrolu. – Zašto si mi ukrado konja i dovukao ga čak ovamo?

Hjuz je tvrdoglavo odmahivao

glavom i povlačio se korak po korak prema vratima.

- Nećeš da govoriš?
- Ne znam o čemu pričaš...

Holidej je ponovo ispružio ruku i njegov „kolt“ je izleteo iz pojasa kao ponet čarolijom. Zrno je prozujalo prostorijom poput otrovnog insekta i odvalilo Hjuzovu potpeticu sa čizme.

- Sledeći ide malo više – opomenuo ga je kockar metalnim glasom.
- Hjuz je već bio upaničen.
- Hoćeš li govoriti, čoveče?
- Ništa ne znam...

Džordžijanac je ponovo izvukao „kolt“. Ovaj put metak je odneo šesir sa lupežove glave i skoro mu podigao kosu. On je rukom posegnuo prema temenu i kriknuo od straha.

- Dakle? – osvestio ga je Holidejev glas.

Ariola Hjuz više nije bio tako siguran u sebe.

Kockar je ponovo podigao oružje.

- Čekaj – povikao je Hjuz. – Ja sam samo izvršio nalog...
- Čiji nalog?
- Rečeno mi je da konja dovedem ovamo. Samo to. Ništa više. Ne znam ništa više...
- Ko ti je to rekao?
- Ne mogu da kažem...

Dok Holidej je prilazio kao sablast. Ruke je držao opuštene niz telo, a pogledom je sekao konjokradicu.

- Ko te je poslao?
- Reći ću, čekajte. To je...
- Ariola Hjuz nikada nije završio rečenicu.

U stvari, nikada više neće ni izgovoriti bilo kakve reči. Jer, sa vrata, iz tame, grmnula je dvocevka i plamen je kao užarena lopta bleznula i utrнула, ostavljajući za sobom samo eho pucnja.

Hjuz se zaneo, sa zaprepašćenjem u očima. Bio je pogođen u leđa, krv mu je linula na usta još dok je tako, kao o vazduh obešen, zastao, umirući na sredini saluna.

Onda je pao.

Džordžijanac je odskočio kao mačka ustranu.

Ostali gosti su posakrivali glave pod stolove. Sa ulaza je dvocevka zagrmela još jednom i poletelo je iverje sa stepenišnog stuba gde je do malopre stajao čovek iz Džordžije.

Krčmar je začas nestao iza šanka.

Holidej je opalio nekoliko hitaca prema ulazu, u noć.

Onda je nastupila tišina.

Ljuti barutni dim rasplinuo se nad telom konjokradice iz Sonore.

Kockar se podigao i oslušnuo. Neko je već jahao žustrim galopom iz grada. On je napunio svoj „lincoln“, obrnuo ga nekoliko puta oko kažiprsta i smestio u futrolu.

Zatim je prišao Hjuzu i jednim pogledom zaključio da mu nema više spasa.

Ipak se nagao nad njim. Umirući čovek je pokrenuo usne kao da je još nešto hteo da istisne iz sebe. U poluotvorenim očima samrtnički se cerila smrt.

Holidej je prislonio uho na njegovu usta.

– So... nora...

To je samo uspeo da kaže. Onda je glava klonula na stranu.

Ariola Hjuz bio je mrtav.

Neko, dakle, nije želeo da Holidej stigne u Sonoru. Neko je potplatilo Hjuza da ga odmami u Bigok Flejt i tu ga ustreli, daleko od Sonore.

Samo, ovaj put stradao je Hjuz, izvršilac. Slučajno, a možda i ne.

Bio je ubijen u trenutku kada je hteo da oda ime čoveka koji mu je naredio da ukrade Holidejevog ždrepcu. Njegov saučesnik je, međutim, pobjegao.

Kada se spremao da ustane, podigao je pogled i našao se pred „koltom“. Oko njega vladala je tišina. Džordžijanac je ustao polako i ispravio se. Ugledao je pred sobom omalenog, dezmekastog čoveka sa zvezdom na košulji.

Šerif iz Bigok Flejta stigao je kasno, kako to obično biva.

Čuvar zakona u ovom malom kalifornijskom naselju pre je ličio na penzionisanog štalskog momka nego na šerifa. Videlo se da nije imao skoro nevolja sa pucanjem i leševima, jer je i „kolt“ držao nesigurno, više reda radi.

Holidej je prekrstio ruke na grudima. Šerif je pogledao u njegove „koltove“ i namršti se.

– Da li ste vi ustrelili ovog momka ovde? – upitao je.

Holidej se osmehnuo gorko krajevima usana.

– Šerife, zar ja nosim dvocevku o pojasu? – upitao je.

– Ali ste stranac – kočoperio se čovek. – Pucali ste, zar ne?

– Jeste – javio se krčmar – u čizmu i u šešir.

– Kako to? – zapitao je šerif.

– To je duga priča, šerife – prekinuo ga je Dok. – Popio bih jedan brendi dok vam ostali ispričaju...

Ljudi su zagalamili i okupili se oko čuvara zakona. Holidej se naslonio na bar i zatražio piće. Krčmar ga je odmah uslužio.

– Morate me razumeti za ono malopre – rekao je uz izvinjavajući pogled. – Bandit je stajao dole i držao otkočen „kolt“. Nisam smeo da vas opomenem...

– Ja vas razumem – uzvratio je Džordžijanac odsutno. Njegove misli bile su u Sonori. Kome je smetao njegov dolazak u taj gradić?

– ... bio je vrlo opasan, taj Hjuž. Niko nije smeo da mu se usprotivi. Mislim da je bio spreman da ubije, bez razloga. Pravi ubica.

Holidej je podigao pogled.

– Kako rekoste da se zove?

– Hjuž... Ariola Hjuž... Čuo sam to jasno kada je planuo što sam mu za viski tražio novac. Mislim da je bio član bande nekog Šermana koji operiše u ovoj oblasti.

– Dobro je da ste me o tome obavestili – rekao je Dok. – To je već neki trag...

– Molim?

Holidej je odmahnuo rukom, obuzet svojim mislima.

Tada je osetio pored sebe nekoga. Okrenuo je glavu i ugledao šerifa. Izraz lica čuvara zakona u Bigok Flejtu više nije bio odbijajući kao malopre, ali je, očigledno, bio odlučan.

– Ne znam ko je ubio ovog stranca – rekao je šerif – ali svakako da je to bilo u vezi s vama.

– U vezi s mojim konjem, šerife – primetio je Dok. – Pratim ga od Erou Krosinga i nalazim ga privezanog ovde pred salunom.

Šerif je odmerio Džordžijanca od glave do pete. Kao da mu je tek sada palo u oči njegovo odelo i oružje. I to što je video izgleda nije mu se svidelo.

– Koji je vas vetar doveo ovamo?

Džordžijanac je uzeo svoje piće i prineo ga ustima. Bilo mu je dosta pitanja za ovu noć. Želeo je da se odmori, ali otresti se šerifa Bigok Flejta bilo je teže nego pobeći od zvečarke.

– Odgovorite na moja pitanja, stranče!

Džordžijanac se polako okrenuo prema šerifu. Verovatno je ovaj želeo da poveća svoj ugled, ili je imao toliko vremena da je sve ovo smatrao za čascanje.

Holidej je izvadio svoj zlatni džepni sat i bacio pogled na njega.

– Zar nije vreme za kafu i krevet, šerife? – upitao ga je.

Čovek je zatreptao, ne shvatajući šta je stranac hteo da kaže.

– O čemu vi to...? – upitao je. – Ovde ja postavljam pitanja!

– Zaista? Onda uzjašite i stignite ubicu sa dvocevkom, pa ga ispitajte do mile volje!

Šerif je hteo nešto da kaže, ali ga je kockar presekao ledenim pogledom.

Čuvar zakona u Bigok Flejtu, iako na mukama, hteo je da ova stvar okonča potezanjem „kolta“ i hapšenjem. Međutim, samo što je dotakao dršku oružja, ugledao je tamni otvor niklovane cevi u rukama čoveka sa hladnim, plavim očima. Odjednom je osetio da od stranca bije neki ledeni dah.

Ustuknuo je. – Ja sam ovde šerif! – rekao je.

– Niste vi ništa! – prekinuo ga je Holidej. – Umesto da jurite ubicu, vi pokušavate da preko mene operete ruke za svoju nesposobnost. I još nešto: ne volim da neko poteže oružje ako nema nameru da puca...

U salunu je zavladała stravična tišina. Šerif je bio dotučen. Stranac se odjenom izmenio. Delovao je poput dinamita. Oni koji su prisustvovali sceni kada su Hjuzu leteli šešir i parče potpetice – znali su da sa njim nema šale. Šerif je to saznao tek sada.

– Ko ste vi?

Džordžijanac je vratio vešto svoj „kolt“ natrag.

– Ako vam je toliko stalo – zovem se Džon Holidej. Neki me zovu i Dok Holidej.

Šerif iz Bigok Flejta ustuknuo je jedan korak.

– Dok Holidej?!

Uzdah zaprepaščenja proneo se salunom kao talas.

Holidej se u sebi osmehnuo sa gorčinom. Zar i ovde, upitao se? Zar je i dovde doprla njegova neželjena slava, čak u sunčanu Kaliforniju, na obale Tihog okeana?

Arizona, Kanzas, Nevada, Oregon, Vajoming, Novi Meksiko, Teksas... Svuda je bio, krstarilo i lutao za nekom svojom nedostižnom zvezdom. Po salunima je ostavljao svoj trag kockara i revolveraša, za njim su kolale neverovatne priče koje su prerastale u legendu. Mislio je da toga ovde neće biti. Verovao je da će postojati na Zapadu komad pokrajine u koji nije doprla slava najboljeg strelca Zapada i kralja među kockarima...

Ali, varao se izgleda.

To je potvrdio i šerifov uzvik i komešanje ljudi u salunu.

Vesti svuda stižu. Naročito one loše.

– Dok Holidej? – mrmljao je šerif iz Bigok Flejta. – Zar niste u Koloradu? Zašto ste baš ovamo dojahali? Nebesa!

Kockar je okrenuo leđa čuvaru zakona i vratio se svom brendiju.

– Bilo bi najbolje da odete odavde što pre – gunđao je šerif Bigok Flejta. On je slušao priče o čuvenom revolverašu i znao je da se tamo, gde on dolazi, gomilaju razbojnici i ubice svih vrsta.

Džordžijanac ništa nije odgovorio.

U svom životu naslušao se ovih priča i ovakvih reči. Uostalom, niko mu nikada nije ni pozeleo dobrodošlicu. Tamo gde je dolazio da potraži mir – nalazio je samo gužvu i pozdrivost. Smetao je i lupežima i čuvarima zakona; zazirali su od njega čim bi se pojavio. Pri pominjanju imena „Dok Holidej“ zadržali bi i oni sa čistom i oni sa sumnjivom prošlošću.

– Koliko ostajete u Bigok Flejtu? – zapitao je šerif.

– Gledaću da što pre pobegnem odavde – odgovorio je Holidej.

– I ja bih vam to savetovao – složio se šerif.

– Znači i vi osećate smrad ovde? – ironisao je kockar.

Šerif je progutao ovu upadicu, praveći se da je nije razumeo.

– Iznesite ovog napolje – naredio je nekolicini kauboja u salunu.

Dvojica su dohvatili mrtvog Hjuza za ruke i noge i poneli ga.

Noć je bila topla i krcata zvezdama.

Džordžijanac je izašao i odvezao svog Miga. Ždrebac je zadovoljno zarzao i prislonio njušku na Holidejevo rame.

*

U Džeksonvilu je Ben Sloter promenio konja. Opasno mu se žurilo, što dalje od Bigok Flejta. Gurnuo je dvocevku u futrolu na sedlu, pritegao opasač i mamuznuo konja.

Put pred njim bio je posut mesečinom kao finom, srebrnastom prašinom.

Sloter je bio suvonjav, visok momak tridesetih godina, preplanulog lica i velikih, zelenkastih očiju. Imao je visoko čelo i četvrtastu bra-

du, koju je brijač možda samo dva puta mesečno. Vazio je za dobrog strelca, ali prilično glupog. To mu, međutim, nije smetalo da salunske devojčure luduju za njim između Altavila i Čajnes Kempa.

Jedan iz najbliže garde telohranitelja Ejba Lina u Sonori sada je jahao natrag sa zebnjom u srcu. Šta će kazati Ejb? Da li je dobro učinio to što je smatrao da je morao da učini.

Osvrtao se, istina sve ređe za sobom, kao da je očekivao da će čuti topot još nekog konja.

Ali, noć iza njega bila je gluva.

III

U samu ponoć Rip Čerek je dojahao sa svojim momcima.

Ejb Lin je izbrojao tri konja bez jahača i zaključio da je bitka bila žestoka ali u svakom slučaju uspešna. Jer Čerek se ne bi vraćao do kraja neobavljena posla.

Čerek je skinuo šešir i obrisao rukavom oznojeno čelo. Životinje su se prosto pušile od znoja, koji se na mesečini presijavao, kao da su uljem premazani.

– Rip! – zaurao je Lin iz svoje fotele u svojoj radnoj sobi.

Vrata su se otvorila i na njima se pojavio visok, plavokos dugonja u iznošenoj pamučnoj košulji boje trešnje i u bledoplavim pantalonama, usko pripijenim uz noge. Ušavši unutra, pokazao je palcem preko ramena.

– Trojica su ostala – rekao je.

Lin je klimnuo glavom.

– Nadam se da su mrtvi – rekao je. – Mrtva usta ništa ne govore.

Čerek se napravio da ovo nije čuo. Otresao je prašinu sa sebe.

Ostali su i dalje bili u sedlima i čekali naređenje da sjašu.

– Potera?

Čerek je odmahnuo glavom.

– Ništa... Ne znaju ni gde im je glava. Zapalili smo kuću.

– A Grant?

– Roki ga je poslao na onaj svet. Taj nam više neće praviti smetnje.

– Da li je neko preživeo? – upitao je.

– Ne znam – priznao je Rip. – Nailazili smo samo na mrtve. Ako je neko i prošao kroz onaj plamen, nije daleko stigao.

Lin se malo zamislio. Uzeo je flašu sa viskijem i nalio jednu čašu. Pokretom glave dao je Čereku znak da se posluži.

– A šta si učinio za onog drugog?

– Mislite na Holideja? Poslao sam Bena Slotera i Hjuza. Njih dvojica su dovoljni.

Lin je opet začutao. Posle kratke stanke, digao je glavu i pogledao Čereka u oči.

– Znaš – nastavio je Lin – sve imam osećaj da će Ben da zabrlja stvar!

– On je dobar strelac – odgovorio je Čerek.

– To znam, ali dobar strelac ne sme da bude toliko glup kao on! Mogu da se kladim da je nešto zabrljao i da sada juri ovamo da mu kažem šta će dalje da radi...

Čerek je ćutao.

– Ne slažeš se sa mnom? – upitao ga je Lin.

– Zašto ne bih? – slegnuo je ramenima Rip. – Ipak bih sačekao njega da dođe...

– Ako uopšte dođe.

Ejb Lin je, za razliku od Čereka, bio manji, širokih ramena i čvrste konstrukcije. Kosu je imao prosedu po slepoočnicama, duboke bore oko

usta i crne, guste obrve nad očima boje kestena. Nosio je odela modernog kroja a oružje, „lajting revolver kalibra 33, držao je u specijalnoj futrolji pod pazuhom.

Davao je dosta na sebe: nosio je uvek čiste, svetle košulje sa somotskim kravatama i prugaste prsluke. Brijao se svakoga jutra i nekom vrstom mirišljave pomade mazao kosu, ne bi li je ukrutio, pošto nije voleo šešire. Na prstima leve ruke, na svakom prstu imao je prstenje. Lakovane čizme sa kratkim sarama bile su spretno zavučene pod nogavice pantalonu.

Svojim izgledom Lin je hteo da i pred samim sobom izbriše svoje poreklo.

Bio je vanbračni sin Meri Lin, sudopere iz „Kolorado“ saluna u Las Animasu. Odrastao je kod neke tetke u Tonopi, u Nevadi, a čim je napunio dvanaest godina otisnuo se preko Vajt planina u novi, bolji svet za arnjevima jednog karavana. Taj svet, međutim, nije bio ni nov ni bolji. Čak ni dalek. Zaustavio se u Kaliforniji, u Kaleksiku. Radio je sve vrste poslova, od kopanja zlata do čuvara reda u salonima za kockanje u Sakramentu. U Pasadeni je u obračunu sa sinom jednog uglednog građanina označen kao ubica i trebalo je da ga obese u zoru. Uspeo je da se domogne zatvorskih ključeva, simulirajući bolove u stomaku. Kada je pomoćnik šerifa uleteo unutra, bio je dočekan udarcem noge od drvenog zatvorskog kreveta. Lin je prešao Kolorado pustinju prema Arizoni i tu mu se izgubio trag. Čitavih dvanaest godina.

Iskrsao je u Sonori jednog dana, kupivši veliki komad zemlje nadomak gradića. Uzgajao je konje, razvijao trgovinu i sticao popularnost

velikim zajmovima bez kamate. Imao je kuću u meksikanskom stilu, sličnu bogatim hacijendama južno od Sonore prema Meksiku, sa crvenim crepovima, niskim krkovima i belo okrečenim zidovima sa dosta drveća okolo.

Kada je učvrstio svoj položaj i svoj ugled, počeo je polako da okuplja oko sebe oprobane revolveraše. Držao ih je podalje od grada i dobrom platom ih obavezao na slepu poslušnost.

Rip Čerek je još uvek stajao pored vrata.

– Idi! – rekao mu je Ejb.

Plavokosi je stavio šešir na glavu i išunjavao se tiho iz velike Linove sobe.

– Još četiri dana samo! – promrmrljao je Ejb Lin i skupio prste u šaku, stegnuvši tako da su mu zglobovi pobeledi.

*

Ben Sloter je stigao u zoru. Pod njim je konj posrtao. Ni jahač se nije bolje osećao. Ujahao je u ogromno dvorište, ograđeno velikim debelim zidom. Na kapiji od čvrstih, lepo istesanih greda stajala su velika slova od kovanog gvožđa: E. L.

Rip Čerek je sišao niz vijugavo stepenište, netremice posmatrajući došljaka. Ocenio je da je Ejb Lin bio sinoć u pravu. Ben Sloter je sigurno nešto zabrljao.

– Ejb je rekao da mu se javiš čim dođeš – saopštio mu je Čerek. Sloter je klimnuo glavom, gledajući pred sebe u zemlju.

– Ne pitaš me ništa? – progundao je.

– To ostavljam Ejbu – nasmejao se Čerek.

Ali Sloteru nije bilo do smeha.

Opsovao je nešto kroz zube i uputio se krupnim koracima prema kući.

Ejb Lin ga je sačekao ćuteći. Sedeo je u svojoj velikoj stolici sa izrezbarenim naslonom i zurio u oznojenog Slotera. Po načinu na koji ga je dočekao, ubica Ariole Hjuza je osetio da gazda pretpostavlja da nije uspeo.

– Pa?

Samo je to rekao Ejb Lin. Sloter je uzdahnuo.

– Nisam uspeo – rekao je najzad.

– Ispalo je sve drukčije...

– Kako?

Sloter je bacio čežnjiv pogled prema slobodnoj stolici, ali ga Lin nije ponudio da sedne.

– Sve je teklo po planu, dok Hjuza nije počeo da brblja...

Lin je podigao obrve.

– O čemu?

– Holidej ga je iznenadio, razoružao ga i zapretio da će ga ubiti ako mu ne kaže po čijem je nalogu ukrao njegovog konja...

Ejb Lin se pridigao iza stola.

– Šta to govoriš? Zar je rekao? Gde si ti bio?

– Ja... stajao sam na ulazu, ali Hjuza mi je zaklanjao cilj svojim kretanjem. Šta sam mogao? Kada je počeo da govori, došao je da izrekne samo vaše ime...

– I?

– I ja sam opalio u njega!

– U koga, do vraga?

– U Hjuza! Mislio sam da ga moram sprečiti da vas oda! Ubio sam ga na mestu...

Lin se malo primirio.

– Opalio sam i u Holideja – nastavio je Sloter – ali sam ga promašio. On je uzvratio vatrom i skoro me je očešao. Onda sam pobegao...

Ejb Lin je pogledao svoje prste-nje, razmišljajući.

– Možda si budala, Ben – kazao mu je polako – ipak si dobro učinio što si učutkao Hjuza.

Sloter se ozario, ali ne za dugo. Ejb Lin se narogušio i podviknuo:

– To ne znači da nećeš natrag! Moraćeš da popraviš svoju grešku, ovaj put bez promašaja. Pozovi mi Čereka.

Sloter je izleteo napolje.

– Prokletstvo! – zarežao je Lin, udarivši pesnicom o šaku svoje druge ruke. – Taj prokleti kockar nikako ne sme da dođe ovamo! Bar ne za ovih nekoliko dana!

Malo zatim, u Linovu sobu ušao je Rip Čerek sa još dvojicom.

Bili su to Alvarez Bol i Virdžil Mek Marej, desperadosi iz Novog Meksika.

Ben Sloter ušao je poslednji.

Ejb Lin ih je pogledao redom, pojedinačno. Svakome je već dodelio novi posao i sada je procenjivao njihove šanse. Alvarez Bol bio je nekada šerif u Kolorado Springsu ali je izgubio značku kada su ga otkrili da šuruje sa bandom Vajta Tekerija. Neko vreme se smučao za svakojakim poslovima sve dok nije naleteo na Ripa Čereka, koji je imao odrešene ruke da zaposli dobre momke.

Bol je, inače, važio za najćutljivijeg momka oko Ejba Lina. Malo je pričao, ali je zato dosta pušio. O sebi je retko govorio. Imao je, videlo, se, nekada lepo lice, ali ga je neka kožna bolest upropastila i sada je bilo rošavo od jagodica nadole. Zbog te bolesti izgubio je i dosta kose i samo je nešto dlaka u vidu retkih pramenova štrčalo ispod šešira.

Virdžil Mek Marej je bio ljudina,

crvene kose i brade. Lice mu je izgledalo dobroćudno, ali se ispod njega skrivala opaka narav i snažne šake koje su mogle slomiti čoveku vrat jednim udarcem. Iako naizgled nespretnan, imao je brze pokrete kad je trebalo da upotrebi „koltove“ ili pušku.

Sada su sva četvorica stajali porađani kao pod konac ispred Lino-vog stola. Svi su držali šešire u rukama i svi su ćutali. – Možda ste čuli da Ben nije uspeo? – bile su prve Ejbove reči.

Oni su samo klimnuli glavom dok je Sloter pocrveneo.

– Taj momak, mislim na Holideja, pošao je ovamo po pozivu jednog čoveka i ja sam pokušao da ga sprečim. Ali, on nije glup. Osetiće da nekome smeta u Sonori i to će ga još više zainteresovati. Zato sam vas i pozvao: on ne sme ovde stići živ.

– Šta treba da radimo? – zapitao je Čerek.

– Ubićete ga – mirno je odgovorio Ejb. – I to ćete ga čekati u zasada-ma duž puta prema Sonori. Ako jedan ne uspe, tu će biti drugi da ga ispravi. Samo, onaj ko ne uspe, ako ostane živ, neka ne dolazi ovamo. Ja ću ga potražiti i lično ustreliti...

Lupeži su se međusobno pogledali ali nisu rekli ništa.

Rip Čerek se promeškoltio na svom mestu.

– Čuo sam za Holideja da dobro puca i dobro barata kartama – javio se on – ali mislim da mu ne treba pokloniti toliko pažnje da bi...

– Misliš? – nasmejao mu se Lin u lice. – Ja ti kažem da je on najopasnija guja na Zapadu. Što je najgora, zabada svoj nos gde god oseti da nešto smrdi. Bio sam u Taksonu, u Arizoni, kad je pohvatao i takve ri-

be kao što su Hal Turner i Danki Klejton. To neka vam bude jasno: on se ne može potkupiti, a kad oseti neki trag gori je od prerijskog vu-ka...

– Zašto bi posumnjao u nas?

– Imao bi zašto, ako dođe i počne da čeprka. Nestanak Obrija Hamiltona je uzbudio Sonoru u prvo vreme, a sada ne želim da neko podgreje tu stvar pre nego što istekne rok...

Posle kraćeg ćutanja Lin je nastavio:

– Ben Sloter će se još danas vratiti i ostati u Džeksonvilu, Alvarez Bol u Čajnes Kempu, dok će Mek Marej biti u Džemstaunu... To je put kojim Holidej mora proći da bi stigao u Sonoru...

– Neće stići – obećao je Sloter u ime svih.

– Videćemo – uzvratio je Lin. – Mnogi su tako kazali, a bili su izbačeni iz čizama kada su se s njim našli oči u oči...

Mek Marej se nasmejao.

– Pa, valjda on nema oči i na leđima, gazda?

Lin ga je samo ozbiljno pogledao.

IV

Džeksonvil.

Na putu prema Sonori Dok Holidej je sjahao u ovom gradiću koji se nije mnogo razlikovao od ostalih u tom delu Zapada.

Kuće od dasaka, drečavo okrečene, poneka zidana, jedna velika, glavna ulica s paršinom do gležnjeva, mnogo zelenila i mnogo saluna.

Pred „Zlatnim zrcem“ bilo je privezano nekoliko konja. Salun je izgledao nešto bolji nego ostali pored kojih je projahao u smiraj dana

glavnom ulicom. Čula se tiha muzika klavira i mukli žagor gostiju.

Džordžijanac je poveo svog Miga prema štalskoj zgradi na kraju ulice.

Štalar, jedan sedi čičica u pohanom odelu koje je, videlo se, pripadalo ranije nekom sasvim drugom, prihvatio je ždrepcu sa strahopoštovanjem.

– Prvi put ste u Džeksonvilu? – oslovio je kockara.

Govorio je šušajući, jer nije imao nijednog zuba u vilicama. Žmirkao je očima ali je polako i nežno milovao ždrepcu gubicu.

– Tako je – odgovorio je Holidej.

Starac je pokazao glavom prema gradu.

– Rešili ste da svratite u „Zlatno zrnce“?

– Vi sve znate – osmehnuo se Džordžijanac, tutnuvši mu pet dolara u ruku. – Šta ima u tome lošeg?

– Čuvajte se klaviriste – rekao je čičica, gurnuvši novac u džep, i poveo Miga unutra.

Dok Holidej je gledao za njim. Nije uspeo da rastumači njegove reči, slegnuo je ramenima i krenuo.

„Zlatno zrnce“ nije bilo prepuno, ali i ono gostiju unutra što je bilo činili su ga pristojnim. Prozori su bili zastrti debelim ljubičastim zavesama koje su utapale u polumrak ljude i nameštaj. Čovek za šankom samo je točio piće, dva kelnera su ga raznosila između stolova. Postojala je i mala pozornica, na kojoj su, nekad možda, gerle u mrežastim čarapama izvodile program uz odgovarajuću muziku.

Separe sa dva okrugla stola prekrivena zelenom čojom bio je prazan.

Holidej se uputio tamo.

Muzika sa klavira za trenutak je

prestala a onda nastavila akorde u malo bržem tempu.

Čovek za klavirom bio je mršav, bolesno žute boje kože i crne, masne kose zalizane sa strane. Držao je veliku cigaru obešenu o usnu, a preko prugaste košulje imao je velike žute tregere. Malo zabačen šesir kratkog oboda otkrivao je visoko čelo i pravi splet bora iznad tankih obrva koje su se dizale pri visokim tonovima.

Duvanski dim lenjo se leluja po sredini prostorije, obavijajući žučkaste svetiljke. Iako se sumrak tek hvatao na brda, „Zlatno zrnce“ je zavesama napravilo tamu i svetlima dočarao gostima željeno veče.

– Želite? – upitao je kelner, opasan već zaprljanom belom keceljom.

– Breni.

– Dupli?

– Samo običan.

Holidej je ukrstio pogled sa klaviristom.

Mršavko je podigao donju usnu sa cigarom, povukao dim i ponovo je opustio.

Džordžijanac je izvadio svoj špil karata i počeo da ređa.

Klavir je samo još kratko vreme odjekivao u prostoriji. Postajao je, zatim, sve tiši i tiši, da bi se na kraju izgubio u poluglasnom žagoru.

Kada je i poslednji akord odu-mro, začutili su i posetioci saluna. Ljudi su počeli da se okreću oko sebe, zaškripale su stolice i pogledi su se slivali u jednu tačku.

Prema Holidejevom stolu!

Klavirista je zategao svoje žute tregere i udaljio se od svoje okrugle stolice na okretanje.

Sada su svi gledali u njega.

Ispod spuštenih kapaka Džordžijanac je posmatrao kako se mršav-

ko sa bolesnom bojom kože približava separeu u kome je on sedeo, sa čašom brendija.

Imao je krive noge, koje su, tako je izgledalo, pretile svakog trenutka da se prelome u kolenima. Čizme sa visokom potpeticom činile su ga još višim i izduženijim. Cigara na njegovoj donjoj usni skoro je dogorela, a on nije obraćao pažnju.

Grobna tišina dopratila je klaviristu do Holidejevog stola.

Mršavko je komotno seo preko puta, stavio duge, od duvanskog dima požutele prste na sto i malo nakrivio glavu. Pogled mu je bio mešavina prezira i pohlepe. I samouverenosti.

– Ja sam Kejbi. Krajzer Kejbi – predstavio se glasom koji je ličio na proticanje kišnice kroz raspuklo korito. Holidej je nezainteresovano okretao karte. – Svakom strancu koji ima želje da igra poker u Džeksonvilu spreman sam da se ponudim kao partner...

Cerio se svojim ogromnim ustima, otkrivajući dva reda velikih zuba, isto tako žutih od duvana.

– Znači, ti si Kejbi sa dva velika K – obratio mu se Dok, ne dižući pogled. Klavirista se nagnuo napred.

– Dva velika K?

– Da. Jedno K kao klavir a drugo K kao karte...

Klavirista se nasmejavao zavalivši se na naslon.

– Za početak to je dobra šala – rekao je. – Ali unapred vam kažem, mister, da je Kejbi sastavljen sav od velikih slova!

Džordžijanac je pokupio karte laganim pokretom i složio u špil.

– Dakle? – upitao je klavirista.

– Možemo – pristao je Džordžijanac – ako imate novac.

Odjednom, ljudi okolo zagrali su svi u jedan glas. Mnogi su poustajali sa svojih mesta i napravili krug oko Holidejevog stola. Kejbi se zadovoljno kezio i šepurio, dok su ga građani tapšali po ramenima i trljali rukama kao da očekuju najpikantniju predstavu na Zapadu.

Klavirista je izvadio iz džepa na košulji svežanj novčanica i stavio ih ispred sebe. Bila je to lepa gomi-la i kockar je odoka izbrojao blizu 2.000 dolara, možda i nešto više.

Kejbi je iščekujući posmatrao kockareve poteze. Kada je Holidej položio na sto sumu dva puta veću od njegove, klavirista je prvo prebledeo a onda pocrveneo od zadovoljstva. Kibiceri su ponovo zagrali, ponovo su ga potapšali po leđima a onda se sve utišalo.

Stranac će zapamtiti Džeksonvil, to je otprilike bila glavna rečenica u šapatima oko stola. Separe je iznenada postao tesan a vazduh zagušljiv. Oni najbliži prenosili su onima izvan šta se događa u krugu. Krajzer Kejbi je, očigledno, bio popularan u ovakvim igrama, pa je smatrao da nije loše da od pokera napravi cirkus u kome će on biti glavna tačka.

Holidejevo lice bilo je kao od kamena isklesano.

Da bi to bezizrazno lice malo pokrenuo i otrgao iz ukočenosti i nezainteresovanosti, Krajzer Kejbi je dohvatio špil karata, tek otpečaćen, koji mu je doneo kelner i mađioničarskim veštinama promešao karte.

Bacio ih je u vazduh, u rastojanju pola metra između šaka, i kad je pretilo da će se rasuti – skupio ih je zadivljujućom brzinom i vratio u malopredašnje stanje. Onđah je razvlačio poput harmonike, levo-desno, i sve to brzinom pri kojoj su

posmatrači ostajali otvorenih ustiju.

Svaki njegov potez ljudi bi pratili uzvikom.

Kada je iscrpeo repertoar, Kejbi je pobednički pogledao u Džordžijanca.

Tamo, međutim, sve je bilo po starom: izraz dosade na Džordžijančevom licu, ni traga divljenju i zbunjenosti kojim su bili obuzeti svi drugi što su svraćali u „Zlatno zrnce“ na partiju pokera.

Kejbi je skupio usta u neku neodređenu grimasu, videvši da mu je utisak jadan.

– Podeli! – prekinuo je ćutanje Holidej.

U tišini koja je potom nastala, čulo se samo suštanje karata i njihov udar o sto.

Kejbi je glatko izgubio dva deljenja, no Holidej je osetio da ga on time samo proba i opredeljuje se za svoj stav. Videći da stranac preko puta njega igra oštro, Kejbiju nije preostalo ništa drugo nego da parira isto tako oštrom igrom – i za početak lakšim trikovima.

Duvanski dim je kao magla pritisкао glave nagnute nad sto i igrače.

Dugi prsti klaviriste i blefiranje koje je prelazilo u krajnju drskost nisu omeli Holidejevu hladnokrvnost. Veliko, izborano Kejbijevu čelo počelo je da se orošava znojem.

Ljudi okolo su se zgledali i nisu mogli da se načude.

Krajzer Kejbi, mađioničar sa kartama, gubio je partiju za partijom. To mu se još nije desilo u Džeksonvilu.

Što je igra više odmicala, Kejbi se služio sve prljavijim trikovima. To su svi primećivali, osim Džordžijanca. On kao da je bio slep za Kejbijeve „akrobacije“.

Međutim, novac je i dalje prelazio na njegovu stranu. Kejbi kao da je bio začaran. Zaboravio je da puši, stalno je jezikom vlažio usta i zažarenim pogledima iščekivao bolju kartu, jači adut.

Svima je sada bilo jasno da je Kejbi izgubio.

Čak i njemu samom.

Odgurnuo je karte od sebe i obe pesnice prineo usnama. Ostao je tako neko vreme, kao da je želeo da zadrži drhtanje ruku. Ruku koje su ga večeras izdale.

– Biće bolje da se vratim klaviru – procedio je mršavko u žutim trenerima i polako se pridigao.

Posmatračići su malo ustuknuli i napravili mu prolaz.

– Ja sam Krajzer Kejbi, stranče – rekao je polako – i do sada me niko nije tukao u pokeru. Hteo bih da znam od koga sam večeras izgubio?

Džordžijanac je stavio novac u džep i izvadio jednu od svojih finih, mirišljavih cigara.

– Zovu me Dok. Dok Holidej...

U Kejbijevim očima sevnio je plamen, kao da je oživelo neko davno sećanje ili neobično osećanje.

– Dok Holidej?

U tom trenutku, jedan čovek koji je stajao podalje, u senci, lagano se uspravio i krišom pogledao oko sebe. Bio je suvonjav, preplanulog lica i lepih, zelenih očiju. Brada mu je prekrivala četvrtasto lice, a u uglu usta nalazio se opušak ugašene cigarete.

Bio je to Ben Sloter, najamnik Ejba Lina.

Odbacio je opušak, zgazio ga petom i natukao šesir dublje na oči.

Za to vreme Krajzer Kejbi je zurio u kockara kao u priviđenje. Džordžijanac je čekao da se ponove slične reči koje su ga čekale u slič-

nim prilikama kada je izgovarao svoje ime.

Revolveraš i kockar! Bivši zubar iz Bostona uvek je bio nepoželjan tamo gde se nalazio, makar stajao po strani. Svi su verovali da on sobom donosi nevolje. I smrt.

Krajzer Kejbi je gotovo zaustio nešto da kaže ali se predomislio. Na ostale, u separeu, pominjanje Holidejevog imena kao da nije ostavilo poseban utisak.

To je moglo da znači da se jedino Kejbiju nije svidelo kockarevo ime.

Okrenuo se i otklatio do klavira, bez reči.

Tu je zastao, udario tri jednaka tona i bacio preko ramena pogled prema separeu.

Zatim je odsvirao još jednom tri ista tona.

Onda još jednom, u jednakim razmacima.

Za manje oprezne to je ličilo na oprobavanje pred sivranje neke melodije. Za izoštrene Džordžijančeva čula to je mogao da bude i neki ugovoreni znak.

Nehajno, kao pićem ošamućeni i zadovoljni vremenom koje su utrošili u salu, dva su momka lagano krenula prema izlazu. Držali su palčeve zadenute za opasače.

Ne gledajući ih, klavirista je samo klimnuo glavom kad su prolazili pored njega.

Ljudi su se razilazili od Holidejevog stola i on je ostao ponovo sam, sa svojim kartama.

Na drugoj strani, uvučen u senku, Ben Sloter nije ispuštao kockara iz vida.

Krajzer Kejbi je najzad seo na svoju stolicu-vrtešku i zasvirao neku brzu, veselu melodiju.

Džeksonvil je, tako, uplovio u noć....

*

Kada se barutni dim razišao pred salunom, ljudi koji su pohrlili napolje zastali su pred neobičnim prizorom.

Čovek iz Džordžije stajao je na tremu sa „koltom“ u ruci.

Dole, na ulici, jedan čovek je klečao i stenjao držeći se za ruku. Malo dalje, drugi je ležao oslonjen na lakat leve ruke i psovao.

Kockar je izašao napolje da se nadiše vazduha. Dim u „Zlatnom zrcu“ bio je tako gust da je štipao za oči i grlo i terao na kašalj. Sem toga, posle partije pokera uvek je želeo da malo prošetati. To mu je obično prijalo. I zaista, tek što je nekoliko puta udahnuo, osetio se ponovo dobro.

Izvadio je cigaru, primeo ustima a onda je bacio daleko od sebe.

Preko puta, u dubokim senkama kuće na čije su se krovove supštali slapovi mesečine, čuo je šum, struganje čizama o drvo. Malo se pomerio prema stubu i spustio ruku. Setio se one dvojice koji su malopre izašli.

Trebalo je da to bude brzo izvedeno. Da izlete, pucaju u trku, iskoriste opšti metež, pakupe novac i izgube se, zasipajući olovom ulazna vrata.

Tako su i istrčali.

Ispalili su samo po jedan hitac, mimo kockara. Jedno zrno je očešalo stub sa druge strane a drugo je prohujalo pored glave i odlutalo u noć.

Holidej je onda istrkao „kolt“. Niklovana cev njegovog „linkolna“ revolvera izbacila je smrtonosne plamičke prema ubicama iz zasede.

Po vatrom najboljeg strelca Zapada noć se preplavila narandžastim odblescima i ispunila jaucima.

Oba napadača našla su se razoružana i sa mecima u ramenu i podlaktici. Najuporniji, koji je pokušao da se ranjen domogne odbačenog „kolta“, dobio je još jedno zrno i klonuo na zemlju.

Kad su umukli pucnji, ljudi su podigli glave i pojurili napolje. Krajzer Kejbi bio je među prvima.

Dah mu je zastao kada je ugledao Holideja kako puni svoj „kolt“ i spretno ga vraća u futrolu. Nije više želeo da se susretne sa tim ledenim pogledom i počeo je da se gura kroz gomilu natrag.

Obliven hladnim znojem klonuo je na svoju stoličicu i počeo da traži maramicu po džepovima.

Ljudi su se okupili oko ranjenih. Neko je počeo da doziva šerifa.

– Ovo prvi put vidim – komentarisali su građani. Neko je predložio da zovnu doktora.

– Neka crknu! – protestovao je jedan čičica, rumen od pića. – Ovog sam viđao nekoliko dana, vidi se da je bitanga!

– Šta su hteli?

– Ne znam! Stranac je, večeras, pun para, pa...

– Gde je šerif?

– Možda briše sudove kod žene... Ovo je vreme posle večere!

– Ne izmotavaj se, Klej! Ovo nije „Long brenč salun“ u Dodž Sitiju! I ne bih voleo da to postane, ja sam porodičan čovek! Treba pitati stranca šta se desilo...

– Tako je. Gde je?

– Sad je tu bio! Kao da je u zemlju propao...

Krajzer Kejbi je, napokon, uspeo da se sredi. Od znoja vlažnu maramicu nekako je smotao u džep i du-

boko uzdahnuo. Slušao je galamu napolju i razmišljao da li da odmah pobegne ili da porekne bilo kakvu vezu sa napadačima!

Uostalom, on je sve vreme sedeo za klavirom.

Kakve je on veze imao sa tom zasedom?

Zar bi neko to mogao da poveže? Krajzer Kejbi je nalazio „pomoćnike“ u izuzetnim slučajevima. Smucali bi se noćima po salunu pijući na njegov račun i čekajući već žrtvu koja bi donela svima lep ulov. Džeksonvil je imao uvek dosta stranaca prolaznika, koji su retko odoljevali stolovima sa zelenom čojom.

Kejbi je svojim veštinama pravio predstave na početku igre i tako zbunjivao partnere. Kad bi nailazio na ravnopravne, služio se trikovima. Kad bi se našao bolji, stupali bi na scenu njegovi pajtaši i otimali novac od žrtve. To se, istina, ređe dešavalo – ali dešavalo se.

Kad je dobijao, Kejbi je velikodušno plaćao piće za sve u salunu. Zato su ljudi hrlili da gledaju poker u kome on igra i istom navijali da pobedi.

Kada je gubio – naizgled se mirio sa porazom. Međutim, imao je ugovorene znake klavirom za partnere koji su čekali u salunu. Tri ista tona, jedanput – znači: lako je, treba ga samo onesvestiti. Dva puta – ako treba raniti i onesposobiti...

Tri puta po tri ista tona značilo je – ubiti i uzeti.

Te večeri prvi put je odsvirao ugovoreni znak za smrt.

Njegovi „pomoćnici“ su krenuli, malo pokolebani. Zar je novac tako veliki i protivnik tako opasan?

Tek kad im je Kejbi u prolazu klimnuo glavom – znali su da nije greška po sredi.

„Pomoćnike“ je menjao s vremenom na vreme. Čim bi padali ljudima u oči u salunu – tražio je nove. Sve je ugovarao u četiri oka i svakome je unapred određivao rok.

Večeras je ispalo neplanirano, ali ništa mu nisu mogli dokazati. Kejbi je bio omiljen u Džeksonvilu. Ako bude trebalo, platiće večeras i dve runde pića.

To će učiniti da ljudi odbace svaku sumnju na njega.

Osmehnuo se zadovoljno i proteglio prste, spreman da zvucima klavira dozove goste unutra. Za ostalo mogao bi i šerif da se pobrine.

Ponovo je izvadio maramicu i obrisao čelo.

Tada je osetio nekoga kraj sebe. Nije dizao pogled, znao je o kome se radi, čim je opazio dršku „kolta“ ukrašenu slonovačom.

Bela, negovana ruka spustila se na dirke klavira i odsvirala ista ona tri tona.

I to tri puta...

Kada je Kejbi uplašeno podigao pogled, video je samo Holidejeva leđa.

V

Kada se svetlo najzad ugasio, Ben Sloter se odvojio od zida.

Dvocevku je držao čvrsto u desnoj ruci, birajući najlakši ugao odakle bi mogao da se popne na susjedni krov.

Džeksonvil je pod zvezdanim nebom spavao dubokim snom.

Samo jedan čovek bio je budan. Ben Sloter. Plaćenik Ejba Lina imao je nalog da likvidira Doka Holideja po svaku cenu. Posebna nagrada od 2.000 dolara bila je pridodata tom zadatku.

Njegova dvocevka nije smela da ponovi grešku iz Bigok Flejta.

S naporom se dokopao ivice drvene terase, odbacujući se od sedla svog konja koji je mirno stajao pod njim. Visio je nekoliko časaka, s puškom zadenućom kroz opasać. Onda se zaklatio levo i desno...

Čizma je napipala ivicu i sad je već bilo lakše.

Našao se na drugoj terasi, sagnut, prigušujući disanje. Prozor Holidejeve sobe nalazio se jedva nekoliko koraka dalje. Ben Sloter se primicao stopu po stopu, isturivši cev svoje puške pred sebe, spreman da opali na najmanji šum.

Zastao je na prozoru, pokušavajući da prodre očima u tamu sobe.

Mesećevi zraci zalazili su koso u staklo i otkrivali delove nameštaja i poda.

Ben Sloter se stresao.

Ugledao je nećije čizme, neko je hodao. Dok Holidej!

Morao je odmah da puca...

*

Krajzer Kejbi je ostao sam u salunu, za svojim klavirom.

Šerif Džeksonvila, Oven Lajmen, ispitao je svedoke, postavio nekoliko pitanja Džordžijancu – a onda strpao napadače iza brave.

Kejbijevi „pomoćnici“ te noći možda neće izlajati ništa protiv njega, ali sutra će svakako propevati. Zbog toga je klavirista „Zlatnog zrnca“ odlučio da se domogne kockarevih dolara i nekako doturi zatvorenicima njihov deo. To bi ih malo zavaralo i nateralo na neku drugu priču.

Možda bi moglo da se namesti da

je i Holidej počeo da puca, bez razloga, uplašen?

Kejbiju je trebalo samo vremena da sa „pomoćnicima“ ostane nekoliko minuta nasamo. Mora naći dobar razlog za to. Što se tiče šerifa Lajmena, on će pre poverovati mirnim posetiocima saluna, nego ovejanoj revolverašu i kockaru kao što je Dok Holidej.

A Kejbi će mu već došapnuti o kome se radi.

Pošto su se u salunu pogasila svetla, mršavi klavirista je navukao kaput na leđa, pozdravio krčmara i popeo se u svoju sobu na dnu hodnika.

Kada se, kasnije, sve utišalo i gradić utonuo u san, Krajzer Kejbi je polako otvorio vrata svoje sobe i išunjao se napolje.

Kockar je dosada svakako bio u blaženom snu. Ništa nije mogao da slutiti. Kejbi je bio vešt u bacanju noževa, pa i u baratanju „koltom“.

Ipak nož je za ovu noć bio najprikladniji.

Kad ujutru krčmar otkrije Holidejev leš, biće srećan da ga se što pre otarasi. Da li je nešto čuo? Nije. Neki pucanj? Ne, svakako nije. Neki krik? Ni to.

Lajman će se počesati iza uva, slegnuti ramenima i pozvati grobara.

Dok u salunu bude gužva, Kejbi će otperjati do zatvora i dogovoriti se sa „pomoćnicima“ o novoj verziji. I sve će biti u redu.

Zadovoljan svojim mislima, Krajzer Kejbi se na vrhovima čizama prikradao vratima Holidejeve sobe.

Oslušnuo je. Iznutra se ništa nije čulo. Ni traćak svetlosti se nije opazio. Kejbi je lagano izvukao svoj dugi nož tankog, oštrog sećiva.

Polako je stavio dlan na bravu i pritisnuo. Pokolebao se kad je osetio da nisu zaključana. Da ga kockar nije očekivao? Nemoguće!

Nije mogao natrag.

Uvukao se kao mačka unutra i zadržao dah.

U sobi se ništa nije pokrenulo. Mesečina je obasjavala deo nameštaja prema sredini prostorije. Postelja je izgledala neditirana; Kejbi je to jasno uočio. Ipak je vredelo proveriti. Zbog čega kockar u ovo gluvo doba noći nije u sobi?

Pošao je oko postelje i iznenada se ukočio.

Na prozoru je, tada, ugledao senku čoveka sa puškom. Ocrtavao se jasno, kao isečen iz mraka i bačen na svetlo mesečine.

Kejbi je zastao, iznenađen ovom nenadnom pojavom spolja. To nije mogao biti Holidej. Nikako on.

Učinilo mu se da ga je i posetilac sa terase primetio. Bilo je krajnje vreme da se skloni. Okrenuo se, a onda je puklo!

Jedan za drugim, pucnji velike dvocevke rasparali su noć poput gromova.

Krajzer Kejbi je samo osetio da ga je nešto preseklo preko kičme i više ništa nije znao za sebe.

Pao je na pod kao lutka od slame i nije se pomakao. Nož sa dugim oštrim sečivom ispaao mu je iz ruke i otkotrljao se do stolice. Krv je obojila Kejbijev kaput. Spolja, kroz rasprslo prozorsko staklo, ušlo je malo noćne svežine.

Ben Sloter je pucao misleći da je Holidej u sobi. Umesto kockara, platio je klavirista „Zlatnog zrnca“.

Plaćenik Ejba Lina je prvo bacio pušku, a onda i sam skočio sa terase na zemlju. Prevrnuo se nekoliko puta, a onda stao na noge.

Otrčao je do puške i pogledom potražio svog konja.

Njegov posao bio je završen: Dok Holidej je ostao da leži u sobi pogođen sa dva metka. Ejb Lin je mogao da bude miran i da ispuni obećanje. Pomisao na gomilu dolara ozarilo je lupežovo lice. Već je video sebe okruženog lepim curama iz Stoktona, mnogo viskija na stolu i muziku koja svira samo njemu u čast.

Vratio se iz snova u stvarnost, osećajući da bi trebalo da se što pre izgubi.

Pucnji su sigurno razbudili salun i okolne kuće. Dvocevka je grmnula kao deset „koltova“ zajedno...

Njegov konj je stajao nedaleko.

Potrčao je prema njemu, zastao pa opet potrčao. Da li ga to oči varaju?

Pored konja jedan čovek je stajao obavijen tamom. Video je kako se dim cigarete lagano diže uvis i načas je zasvetleo žar. Neko je stajao okrenut prema njemu i čekao ga.

– Nemoguće!

Taj šešir, taj odsjaj drške „kolta“ koja je štrčala iz futrole ispred peševa kaputa... Nemoguće!

Ben Sloter je odjednom počeo da se preznojava.

– Ti...

Nije mogao dalje ništa da kaže.

Malopre je, gore, sa terase, pucao u čoveka u Holidejevoj sobi.

A sada je pred njim stajao isti taj Holidej, vitak, uspravan, ležerno oslonjen na desnu nogu kao da se nalazi za barom nekog saluna u Kanzasu a ne ovde, u Džeksonvilu.

To nije bio duh, svakako. Ben

Sloter je u sobi ustrelio nekog drugog. Toliko je mogao da zaključiti.

– Baci tu pušku! – prenuo ga je metalan glas čoveka iz Džordžije.

Da, bio je to on. Taj glas bi mogao prepoznati među hiljadama.

Ben Sloter je odbacio dvocevku od sebe. Ionako mu je bila prazna.

– Išao si nekome u posetu? – upitao je kockar. – Ili si možda mislio da je ovo Bigok Flejt?

– O čemu pričaš, dendi? – promumlao je razbojnik, raskoračivši se. Ne, nije smeo sada da odustane. Tamao je rasporedio na šta će da utroši nagradu za kockarevu smrt.

– Poznaješ li Hjuza?

Sloter se skoro zagrcnuo. Prokleti kicoš, zar je sve otkrio? Kako je mogao, kada ga tamo u Flejtu niko nije video, on ponajmanje. Ili je Hjuza bio živ toliko da mu je sve otkrio?

– Ne poznajem... S tobom nemam ništa. Skloni se!

– Da pogledamo ko je u mojoj sobi? Ili da pogađamo? Ja sigurno nisam, mada si ti želeo.

– Nikud ja ne idem! – dreknuo je Sloter, spustivši ruku blizu opasača.

– Ne bih na tvom mestu to pokušavao – opomenuo ga je Džordžijanac.

– Briga me! – iskezio se lupež. – Ti nikada nećeš stići u Sonoru...

– Tako? – samo je kazao Holidej.

Imao je pravo. Još jedan iz grupe koja je obrazovana kao odbor za doček. Posle Hjuza, novi čovek na njegovom putu.

Holidej je odbacio opušak od cigare.

– Ko te je poslao? – zapitao je motreći na svaki razbojnikov pokret.

– Hteo bi da znaš? E, nećeš! Neka

si proklet! Ja ću te ukopati u Džeksonvilu kao psa...

– Da vidimo – rekao je kockar. – Sa puškom si slab, ali rećima dobro barataš. Kako pucaš kad ti prijatelji ne okreću leđa?

– Ovako! – povikao je Sloter i izvukao revolver.

Bilo je to presporo za strelca kalibra Doka Holideja.

Njegov „linkoln“ je iskočio iz futrole kao oprugama izbačen i plamen je sevnuo s njegovog boka. Nije ciljao u telo već u šaku. Ali Sloter se za delić sekunde pomakao, brže nego što je i sam mislio.

Želeo je da padne na zemlju i odatle ispali hice.

Međutim, bio je pogođen u grudi.

Zgrčio se na zemlji poslednji put pokušavajući da se pridigne – a onda se opružio i smirio.

Tada su došli, skoro sa svih strana. Radoznali građani.

Među prvima, sa svetiljkom, krčmar, samo u dujoj spavaćici, razbarušene kose. Za njim su se pojavili još neki građani, poluodeveni i bunovni. Upalila su se svetla i zažuteli prozori kuća.

Šerif Oven Lajmen došao je među poslednjima. Izgledao je kao da je sada ustao sa stola sa bogatim doručkom. Kretao se hitro, odsečnim pokretima. Bio je visok, mršav, sa niskom obešenim sedim brkovima, još žilav i otresit pedesetogodišnjak.

Prvo je bacio pogled na Holideja, podigavši desnu obrvu.

– Ovo je već drugi put, mister, da vas nalazim među ranjenima... – rekao je.

– I mrtvima! – dopunio ga je neko iz okupljene mase.

Lajmen je prišao Sloteru i prevrnuo ga čizmom na leđa.

– Ko je ovaj?
– Stranac – rekao je krčmar. – Bio je kod mene jednu noć. Nikada ga nisam ranije video.

– Pretpostavljam ni vi?! – okrenuo se šerif Doku.

– U pravu ste, šerife! – odgovorio je ovaj.

– Tako?

Lajmen se sagnuo i otvorio magacin Sloterovog „kolta“.

– Nije pucao iz ovoga... – rakao je. Onda je zakoračio i dohvatio dvocevku. Pomirisao je i rasklopio.

– Ovde je već druga stvar – promrmljao je. – Oba su ispaljena. U vas?

– Ne – odvratio je Dok, a onda pokazao glavom prema terasi. – Bio je gore kada sam ja prolazio...

– A odakle ste dolazili u ovo doba noći?

– Iz štale. Volim da se brinem o svom konju – objasnio je Džordžijanac. – Nedavno mi je nestao, pa sam jahao za njim preko četrdeset časova...

– Hm!

– Gore je vaša soba – zablenuo se iznenada krčmar u kockara.

– Izgleda – mirno je uzvratio Džordžijanac.

– Hoćete da kažete da je pucao u praznu sobu? – upitao je Lajmen.

– Ništa ja neću da kažem, šerife.

– Bolje da to učinite i olakšate mi stvar – rekao je šerif Džeksonvila. U ovoj rečenici kockar je naslutio više molbu nego pretnju.

– Rekao sam vam već. Išao sam da obiđem konja i ovde zatekao ovog čoveka. Nisam u sobu ulazio večeras uopšte. Ne znam ni šta je hteo ovaj... odjednom je potegao „kolt“. To je sve.

– Zvuči jednostavno – progundao je Lajmen.

– Ali je istina – odgovorio je Holidej.

U tom se kroz svet progurao krčmar. On je već bio uzleteo uz stepenice da proveri ima li koga u Holidejevoj sobi i sada se vraćao usplahiren i bled.

– Šerife!...

– Šta se desilo?

– Tamo u sobi... tamo je...

– Ko? Govori već jednom, Kris!

– Tamo je mrtav... leži ovako, na licu. Ne diše...

– Ali ko?

– Kejbi!

Žagor je prošao gomilom.

– Kejbi? Šta je on, do đavola, tražio u strančevoj sobi?

Krčmar je pogledao u Holideja, a onda u šerifa.

– Pa, ovaj stranac je sinoć opelješio Kejbija po propisu. Možda je on... eto...

Lajmen se počeo iza uva.

– Nebesa! – rekao je muklim glasom. – Sinoć su dvojica pucala na vas, a noćas se Kejbi ušunjao u sobu... Pretpostavljam da je hteo da vas opljačka? Je li bio naoružan? – obratio se krčmaru.

– Video sam nož pored njega – snuždio se ovaj.

Lajmen se ponovo počeo iza uha.

– Nisi ništa dirao? – povikao je na krčmara.

– Nisam!

– Dobro!

Zatim se okrenuo Holideju.

– Nadam se da nećete napustiti grad pre nego što mi se javite ujutru u kancelariju, mister?

– Doći ću – obećao je kockar.

– Nisam sinoć čuo dobro vaše ime?

Džordžijanac se malo namrštio. Polako je izvukao jednu cigaru i stavio u usta.

– Zovem se Holidej. Džon Holidej.

– Hm!

Očigledno, ovo ime nije ostavilo utisak na Lajmena. On je već pošao da krene, kada ga je zaustavio neki glas iz gomile:

– Šerife, pa to je Dok Holidej!

Lajmen se okrenuo. Pred njega je izašao neki kauboj razdrljene košulje i maljavih grudi, s košuljom prebačenom preko izbledele pantalone. Zaudarao je na viski i duvan, pa se Lajmen namrštio.

– Čuo sam kako se zove – planuo je šerif. – Pa šta?

Kauboj je pokazao palcem negde iza sebe.

– Video sam ga jednom u Taksonu! – rekao je kauboj. – Napravio je rusvaj. Zar niste čuli za Holideja? To je čuveni kockar i revolveraš ... Neki kažu da je i doktor!

Oven Lajmen je pogledao u Džordžijanca. Pri lelujavoj svetlosti nekoliko svetiljki i fenjera, njegovo lice je bilo mirno kao u kamenu isklesano. Ledenoplave oči posmatrale su šerifa bez nervoze. Sve je na njemu odisalo samouverenošću i hladnim dostojanstvom.

Dok Holidej?...

Prisećao se nekih naslova iz starih požutelih novina. Verovatno se radilo o njemu, ali šta mari? U sebi je zaključio da ga je vest o Kejbijevom porazu obradovala, ali da mu je kraj bio glup.

Kauboj je čekao neki odgovor od šerifa. Važno se isprsiio: on je jedini znao ko je Holidej! Na takvu ptičicu šerif bi morao dobro da motri ili u najboljem slučaju da ga protera iz grada.

– Kažem vam da je on Dok Holidej! – ponovio je kauboj.

Lajmen se narogušio:

– To je i on rekao, Bezbi! Čuo sam te dobro, pa šta?

– Kako pa šta, šerife? On je kockar...

– Znam. Nadigrao je Kejbija, a ovaj je pokušao da ga na spavanju ubije i opljačka.

– Ali, on je... on je revolveraš!

– Znam! – uneo mu se Lajmen u lice. – Misliš da je trebalo da raširi kaput i vikne: „Navalite, pucajte na mene! Ko god hoće!“

Kauboj je uvukao ramena, kao pokisao.

– Ništa ne razumem... – mrmljao je.

– Bolje za tebe, Bezbi! Kad se istrezníš, možda ćeš i razumeti...

– Nisam ja pijan, šerife...

– Nisi? Ako to još jednom kažeš, strpaću te u zatvor, jasno? Mirišeš na viski toliko da se zamalo nisam onesvestio dok si mlatarao jezikom ispred mene...

Bezbi je još više uvukao glavu u ramena i počeo da se povlači. Izgledao je jadno.

Lajmen je bacio kratak pogled na kockara, a onda počeo da izdaje naređenja.

– Neka neko izvuče onog prokletog grobara iz kreveta i dovede ovamo. Dvojica neka iznesu Kejbija iz sobe. Ostali da se raziđu kućama. Brzo!

Onda je pozdravio Holideja dodirujući prstiju po obodu svog šešira.

– Vidimo se ujutru, Dok!

– O kej... Biće mi drago! Ukoliko pre toga ne otputujem!

VI

Čajnes Kemp.

Mali rudarski gradić skrpljen od

dvadesetak kuća, dva saluna i nešto baraka izdvojenih na severnom kraju. Glavna ulica zarasla u prašinu, uz zidove prislonjeni delovi kola, burad, isušene prečke za vezivanje konja, dve stolice pred berberskom radnjom i sanduci ispred trgovine Dejvisa Kepa.

Oblačni dan nadnosio se nad naseljem. Nebo kao da se spustilo do samih krovova a oblaci natopljeni kišom poput tamnosive lavine obrušavali su se prema Čajnes Kempu, preteći da ga sravne sa zemljom.

Sa juga je duvao topli vetar i nanosio sasušenu travu i otpatke.

Kočija iz Hornitosa za Altavil i Sonoru koja je saobraćala na toj liniji dva puta nedeljno, zaustavila se u Čajnes Kempu bez vozača.

Konji su se ukopali na uobičajenom mestu na ulici, ispred saluna „Svratište“. Životinje su tresle glavama i frktale, pušeci se od znoja.

Kiša samo što nije pala.

Kočiju niko nije sačekao. Spremalo se nevreme i ljudi su radije zauzimali mesta oko nalivenih čaša.

S druge strane naselju se približavao jahač.

Šešir mu je bio duboko natučan na čelo, prema vetru. Klatio se polako u sedlu, na divnom belom ždrepcu, obučen u tamno odelo. Kao sneg bela košulja bleštala je u tmurnom, posivelom popodnevu. O sedlo je bila obešena torba od krokodilske kože, a za pojasom „kolt“ s drškom ukrašenom slonovačom.

Vetar se poigravao sa pramenovima bujne kose ispod „kalifornija“ šešira, a pogled ledenoplavih očiju za trenutak je ostao prikovan za kočiju na ulici. Stigao je, dakle, da uhvati diližansu za Sonoru.

Lagano je sjahao pred „Svratište“. Neobičan predosećaj opomenuo ga je da na ulici nešto nije u redu. Sedište na kočiji bilo je bez vozača a, još čudnije, vratanca su bila zatvorena...

Uostalom, putnici su sigurno ušli u salon da predahnu.

Džordžijanac se spremao da pođe kada mu je pogled privukla tamna mrlja na vozačevom sedištu.

Prišao je bliže i...

Krv!

Otvorio je vratanca i odskočio.

Neko telo, dotle oslonjeno, stro-poštalo se prema njemu i ostalo presamićeno preko ivice. Bio je to postariji čovek, ćelave lobanje na temenu i nešto kose okolo. Po odelu i kaputu sa krznanim okovratnikom. Holidej je ocenio da se radi o imućnijem putniku.

Bacio je pogled u unutrašnjost kočije i otkrio još jedan leš.

Sredovečan čovek, po izgledu rančer, izboranog lica i preplanulih jagodica, sedeo je na sedištu u uglu kočije i kao da je dremao. Da nije bilo tankog mlaza krvi na slepoočnici, čovek bi se mogao zakleti da spava.

Kockar je pogledao prema salunu. Tamo su se ljudi, očigledno, zabavljali.

Izvukao je „kolt“ i opalio dva puta u vazduh.

Posle pučnjeva, žagor je u „Svratištu“ odjednom zamro. Nastupila je tišina. Niko nije izlazio.

Džordžijanac je vratio oružje natrag i krenuo prema salunu.

Kada je rukom odgurnuo vrata, zajedno sa tišinom i napregnutim licima dočekala ga je i cev nečijeg revolvera.

Pred njim je stajao čovek sa zvezdom i mrko ga posmatrao.

– Ko ste vi?

Holidej nije odmah odgovorio.

Šerif je bio mlad čovek, jedva da je imao dvadeset pet godina. Ispod duge tamne kose posmatrala su dva crna, malo uplašena oka. Negovao je brkove ne bi li time svom izgledu dodao koju godinu više i veći autoritet.

– Vi ste pucali? – čuo je kockar šerifov glas.

– Jesam.

– Zašto?

Holidej se zagledao mladiću u oči i ovoga je prošla jeza od tih plavih očiju sličnim jezerima u planini. Mahinalno je spustio cev svog oružja koji santimetar niže.

– Što ne biste pogledali malo napolje, šerife?

– Zašto bih?

– Recimo, da iznesete neke leševe iz kočije...

– Iz kočije? Kočija je otišla pre jednog sata odavde...

Holidej je slegnuo ramenima.

– Ako je otišla onda se verovatno vratila. Eno je stoji napolju.

U salunu je nastalo komešanje.

– Rekoste... da ima mrtvih u kočiji? – upitao je mladi šerif.

Holidej zaista nije razumeo situaciju. Čega su se plašili ovi ljudi, kad su sedeli prikovani za svoje rasklimatane stolice, spremni da šmugnu pod stolove na prvi pucanj?

– Rekao sam da ima mrtvih... Dvojica.

Šerif je pogledao po salunu, odmeravajući svako lice ponaosob. Neki su ga gledali sa strahom, neki su sklanjali poglede, neki su nešto mrmljali kroz zube. Sve u svemu – nimalo pohvalno za podanike Čajnes Kempa čiji je čuvar zakona pre ličio na momčića iz neke visoke škole na Istoku nego na zvezdonosca u ovim divljim krajevima.

Najzad se šerif odlučio da izađe.

Ostali su iskrivili vratove, najhrabriji su ustali i počeli da se prikradaju prozorima odakle su mogli da prate scenu.

Kako se ništa nije dešavalo, ništa nije pucalo, nekoliko ljudi je izašlo i pridružilo se šerifu pred kočijom. Holidej je za to vreme po strani vezivao Miga za trulu gredu.

Uzvici iznenađenja mešali su se sa psovkama.

Dvojica su iznela mrtvacu u kaputu sa krznanim okovratnikom.

– Klifton Bejs? Zar je ubijen?

– Izgleda da jeste – promrmljao je šerif, nervozno čupkajući brkove.

– Kako?... A novac?

– Ne verujem da je kod njega...

– Šerman ga je prevario... Prokleti pas!

Holidej je izvadio šibicu i krenuo o svoj opasač, prinoseći plamen vrhu svoje tanke cigare. Cela ova gužva najmanje ga se ticala i najradije bi ponovo uzjahao i nastavio put. Ali neko od prisutnih pomenuo je Šermana a to ime je Holideju nešto značilo. Sem toga bio je umoran i jedna čašica bren-dija dobro bi mu činila.

– Dokle će Šerman da nam zagorčava život? – galamili su ljudi.

– I šta će biti sa Bejsovim sinom? Možda je mrtav?

– Treba krenuti prema Josemajt dolini. Možda nije kasno...

– Reci nešto, Mel!

– Hajde!

Mladi šerif je podigao glavu. Borio se između dva osećanja: osećanja dužnosti i straha.

Plašio se, uistinu, jer krenuti za Josemajt dolinu značilo je krenuti sam. Mogao je, u najboljem slučaju, da od građana Čajnes Kempa dobi-

je blagoslov za srećan put. Ništa više.

S druge strane, opet, vezivalo ga je obećanje za oca. Njegov otac Čak Mel, je bio hrabar šerif i zbog toga je verovatno i dobio osam olovnih zrna iz zasede. Stigao je samo, da umirući, svog sina zakune na vernost njegovoj šerifskoj zvezdi.

Ljudi su verovali da iver ne pada daleko od klade i da je naslednik Čak Mela u svemu sličan ocu.

– Hajde, šerife, reci nešto!

– Posle će biti kasno! Moramo spasti Bejsovog sina ako već ocu nema spasa.

– Seti se Čaka! On je tu zvezdu nosio časno i hrabro. To treba i ti da učiniš...

Glasovi oko Evila Mela zujali su kao rojevi insekata. Grizao je usne, kolebajući se da li da pobegne od svega, od svih – ili da rizikuje život i uzjaše svog konja.

Dok Holidej je osećao mladićevu borbu. Ljudi, kojima je on bio šerif prosto su ga gurali u smrt. Evil Mel je imao „kolt“ o bedrima, ali ništa više od toga.

– Ko je to Šerman? – prekinuo je Melove misli Džordžijančev glas.

Šerif se zagledao u stranca i uzdahnuo.

– Ubica! – rekao je s gorčinom. – Oteo je Bejsovog sina i zatražio otkupninu.

– Pretpostavljam – nastavio je kockar – da je Bejsi skupio novac i pošao na mesto koje je bandit označio za otkup?

Mel je klimnuo glavom.

– Glupo od njega – primetio je Dok. – Pošao je sam, bez ikakve pratnje?

– Tako je zahtevao. Zapretili su da će mu ubiti sina ako primete da je neko sa njim. Ali, nije ni stigao u

Josemajt dolinu. Presreli su ga pre nje i opljačkali... Ubice! Ubili su i vozača i Konerija, koji s tim nema-ju veze!

– Koliko je do Josemajt doline? – zapitao je Džordžijanac.

Mladić je pogledao u nebo.

– Oko dva časa... Ali kiša će sprati sve tragove. Oni na to računaju.

– Tačno – složio se Dok – zato ih treba iznenaditi.

– Kako to mislite?

– Lepo: skupićete poteru i krenuti za njima.

– Pteru? – u mladićevom glasu jasno se osećao podsmeh i prezir. – U Čajnes Kempu ne vole tu reč.

Šerifove reči kao da su imale čarobno dejstvo. Tek što su izgovorene, gomila je počela da se osipa i posle pola minuta ispred saluna nije bilo nikoga... sem šerifa i Doka Holideja.

– Eto vidite – rekao je mladić sa gorčinom u glasu. – Očekuju da za njih sve radi neko drugi.

Holidej je odvezao svog Miga i poveo ga za sobom. Prišao je Melu i pogledao ga u oči.

– Ako niko neće, ja bih pošao s vama – rekao mu je.

– Vi? Ali... vi ste stranac? Zbog čega biste vi pošli u poteru za ubicama?

– Iz dva razloga. Prvi je što ne volim da u salunu sedim sa gušterima. Drugi, imam interesa da Šermana uhvatimo živog. Hteo bih nešto da ga pripitam. Slažete se?

Evil Mel je doneo odluku.

– Idemo! – rekao je. – Ne mogu ništa da vam ponudim osim zahvalnosti...

– Biće nam potrebni ja sreća – primetio je Dok. – I neka kabanica za kišu.

– Naći ćemo to – odvratio je šerif.

S kabanicama preko sedla, dva jahača: šerif Mel i Dok Holidej uputili su se putem koji se stapao na severu sa maglom. Izgledali su kao dva ukleta jahača kojima sudbina nije davala mira i krova nad glavom.

Iza njih, na rastojanju od jedne milje, jahao je treći konjanik. Pratio im je tragove.

Imao je rošavo lice i retku kosu, tako retku da mu se na mnogim mestima poznavala koža sa lobanje.

Bila je to druga zaseda Ejba Lina.

Alvarez Bol.

*

Vozač diližanse za Altavil ležao je lica zarivenog u blato a voda se mešala sa usirenom krvlju i lepila se za kosu. Sasvim daleko ležao je vozačev šešir.

– Mrtav je! – procedio je više za sebe Mel.

Tragovi točkova bili su jasni. Raspoznavao se krug kojim su se kola okrenula za povratak, mnogo tragova od čizama i konja, ugažena zemlja i male lokvice već potamnele krvi.

– Šta li je sa dečakom? – pitao se Mel. – Ili su ga opet odveli sobom ili... ili...

– Ili ubili? – dovršio je Dok njegovu misao. – To zasada ne znamo. Ali saznaćemo.

– Možda. Zapažate li da su tragovi previše jasni. To mi je čudno – primetio je Mel.

– To može da znači dve stvari: ili su sigurni da niko neće poći za njima...

– Ili?

– Ili nas namamljuju u klopku. Ipak, verujem da je ovo prvo. Kako sam video, u Čajnes Kempu nema mnogo ljudi sa petljom.

– Znam. Njima je jezik najjače oružje...

Uzjahali su konje i pošli.

Nešto kasnije Alvarez Bol je stigao na mesto gde su se duže zadržavali. Kiša je bila skoro prestala. Na raskvašenoj zemlji tragovi konja bili su kao ucrtani.

Plaćenik Ejba Lina je bacio ukvašenu cigaru i potražio ispod kabanice drugu. Nije mu se žurilo.

*

Tanak, siv stub dima dizao se sa krova u olovno nebo, kroz vlažno granje i lišće.

Koliba se nalazila na početku velikog pojasa šume, malo slepljena za padinu brežuljka tako da se izdaleka jedva nazirao gornji deo krova.

Iza kolibe stajala su četiri konja, privezana za gredu čiji je jedan kraj ležao polomljen na zemlji.

Unutra je gorela vatra, u ozidanom ognjištu.

Bilo ih je petoro.

Gruba, neobrijana lica i mokri kaputi skoro da se nisu razlikovala među sobom... osim Ala Šermana. Taj je bio drukčije odeven nego ostali. Nosio je lovački kaput sa resama boje dimljenog mesa, šešir na kome se klatilo zadenuto veliko paunovo pero i drečavocrvene pantalone koje su se mogle raspoznavati na pet milja unaokolo.

Peti stanovnik kolibe bio je dečak krupnih crnih očiju, koje su užasno posmatrale svet oko sebe i

treptale na svaki malo nagliji pokret.

Možda je imao najviše petnaest godina. Ležao je na nekom razvaljenom krevetu prepunom prnja i usmrdelih ćebadi, vezanih nogu i ruku. Zvao se Džonatan Bejsi i još mu niko nije rekao zbog čega je vezan i zbog čega mu ne daju da ode kući. Tu je čamio već treći dan, jedući hleb i sušenu govedinu i pijući ustajalu vodu iz neke kofe.

– Podstakni jače tu vatru – progundao je Šerman dubokim glasom čoveku kraj ognjišta.

– Ali dim, videće se...

– Ko će ga videti? Misliš da su oni cmizdravci iz Kempa potrčali za nama?

– Ja bih da se izgubimo odavde – javio se jedan dugonja u dugom kaputu od kože. Čučao je i zamišljeno buljio u plamen.

– Zašto? – podrugnuo se Šerman. – Evil Mel je dosada pet puta skinuo svoju značkicu i odmaglio za Sonoru!

– Znam, ali... Tri leša. Možda nismo morali...

– Zaveži! – zaurloao je Šerman i pridigao se. Bio je visok kap planina, činilo se malom Bejsiju. – Ovde ja zapovedam! Nema odlazanja bez moje dozvole, jasno?

Pošto mu niko nije odgovorio on je uzeo malu kožnu torbu i otvorio je. Oči su mu zasijale.

– Deset hiljada... – prošaputao je. – Kad ovo podelimo, možemo se odmarati najmanje dva meseca.

– Samo dalje odavde – procedio je ponovo dugonja.

Šerman ga je očešao pogledom.

– Ne misliš valjda da ću ostati u ovoj jazbini i sanjati lepe cure Stoktona? – rekao je, sažaljivim glasom. – Promenićemo klimu!

– Šta ćemo sa dečakom? – upitao je neko.

– Da, šta ćemo? – zapitao se i Šerman. – On nas sve poznaje, a to bi bilo nezgodno po nas. Zato predlažem da bude nezgodno po njega, a?

Nasmejao se glasno. Ostali su prihvatili ovo kao dobru šalu, ali ne baš oduševljeno. Šermanovo lice se uozbiljilo, a glas utišao.

– Do đavola! – opsovao je, mereći ih pogledom koji je ubijao. – Da se niste sažalili nad njim kao neke babetine? Mislite da ću ga pustiti da ode u Kemp i ispriča o nama? Treba li zbog toga celog života da bežim od poternica i saveznih šerifa? A, to Šerman neće. A nećete ni vi!

U tom su napolju zarzali konji.

Šerman je podigao ruku i naredio svima da se ne miču. Da li je to neko bio napolju ili su konji onako zarzali?

Svi su povadili „koltove“ i pogledali prema vratima.

Čulo se samo pucketanje prokišlih drva u ognjištu.

Odjednom se rzanje ponovo čulo. Ovog puta ga je pratio pljesak a zatim i topot konja.

– Do đavola! – opsovao je Šerman i naglo otvorio vrata kolibe.

Njihovi konji bili su odvezani i sada su grabili niz padinu kao pomahnitali.

Četiri čoveka su istrčala pred kolibu sa revolverima u rukama.

– Koja je to hulja... – započeo je Šerman, ali je zastao u pola rečenice.

Na sredini polja, ispred prvih stabala velike šume, okrenut prema njima stajao je čovek.

Imao je tamno odelo kakvo nose samo ljudi iz velikih gradova, elegantno skrojeno, dok mu se kao sneg bela košulja belasala u sutonu.

Ruke je držao prekrštene na grudima i mirno izazivao smrt sa druge strane. Razdvajalo ih je samo tridesetak metara i jasno su se videli.

Sam protiv četvorice?

Šerman je mogao na to da se nasmeje. Međutim, brinulo ga je najviše to što stranac očigledno nije bio iz Kempa. A nije ličio ni na šerifa. Pre je podsećao na kockara čiji fini i negovani prsti znaju samo za karte i male salonske revolvare sa dve cevčice.

– Šerman? – začuo se strančev glas, metalno jasan i hladan, hladniji od ledenog severca.

– Šta hoćeš, dendi? – upitao je vođa razbojničke družine.

– Hoću malog Bejsija... i jedno obaveštenje – doviknuo je Holidej.

– Zaista? – narugao se lupež. – Ako si ti? Propovednik? Grobar? Crkvenjak? U stvari, kad bolje razmislim, tako nalickan i mirišljav bio bi pogodan da nekom pravom muškarcu poslužiš kao zamena za ženu.

– Bolje da ne trabunjaš gluposti – mirno je uzvratio Dok. – Bacite oružje!

Šerman se nervozno nasmejao. Ovakvoj ludosti nikad se ne bi nadao.

– Ovo je neki ludak – promrmljao je svojim ljudima.

Dok su oni tako stajali leđima okrenuti kolibi, šerif Evil Mel se nečujno prišunjavao s druge strane. Pomicao se korak po korak ulaznim vratima, prilepljen uza zid, sa revolverom u ruci.

Bio je obliven znojem.

Ako se samo neko od njih okrene, biće izrešetan. Nadao se da će imati sreće. Samo da stranac izdrži tamo, mada mu je davao slabe šanse ako razbojnici počnu da pucaju.

Oni su imali već „koltove“ u rukama a on je stajao s rukama prekrštenim na grudima.

Kao da se nudio da ga ubiju. Međutim, on je tako hteo. Bio je to njegov plan: rasturiti konje, a kad se ubice pojave, on će ih zavaravati dok on, Evil Mel, treba da se prišunja i nekako izvuče dečaka iz kolibe. Ako je živ...

Stranac je bio bezumno hrabar.

Stavljao je život na kocku zbog nekog dečaka koga dotle u životu nije video.

I zbog šerifa koji je spasavao obraz svog pokojnog oca.

Ulazna vrata bila su na dohvat ruke i Mel je lakše disao. Lupežima je još uvek video leđa.

Holidej je počeo da korača prema njima, ruke spuštene blizu „kolta“. Peš njegovog dugog crnog kaputa padao je iza futrole i oslobađalo put ruci do drške.

– Stani! – viknuo je Šerman i podigao ruku. – Hoću da znam ko si pre nego što zariješ nos u zemlju...

Džordžijanac nije zastao.

– Rekao sam da bacite oružje – čuli su banditi ponovo njegove reči. – Još nije kasno!

– On je zaista lud! – povikao je šerif iskreno začuđen. – Zar nemaš imena, kicoše? Govori ko si!

– Zovu me Holidej – rekao je kockar. – Dok Holidej.

– Šta? Ti si Dok Holidej? – Šerman je prebledelo. – Pucajte ljudi! Brzo, inače...

„Koltovi“ su se podigli.

Prsti su se zgrčili i otvrdla lica po ko zna koji put su se spremala da druge pošalju u pakao.

Šerman je zadrhtao od pomena imena čuvenog strelca Zapada. Slušao je o njemu, znao je da je nenadmašan. U magnovenju se setio

da mu je poznato to odelo i bela košulja i „kolt“ sa ukrašenom drškom. Pričao mu je neko o njemu. U Vajomingu, činilo mu se. Bila je to velika priča o kockaru sa nepromašivim „koltom“.

– Pucajte! – vikao je Šerman dalje.

Njegovi ljudi su pripucali.

Zrna su kao otrovni insekti prohujali iznad Džordžijančeve glave. Jer, kockar više nije stajao. Bacio se na zemlju, izvlačeći revolver još u padu.

Oslonjen o laktove, Holidej je pritisknuo oroz i iz niklovane cevi sevnuli su ubitačni hici prema ubicama iz Josemajt doline.

Najbolji strelac Zapada i ovaj put je opravdao svoju reputaciju.

Zrna su pogađala cilj, u šake, u podlaktice i ramena. Najuporniji su dobili pogodak u prsa i pali na kolena.

Ali Šerman je osetio da njegova kola kreću nizbrdo. U njegovom zločinačkom mozgu sevnula je spasonosna ideja.

Dečak!

Mali Džonatan Bejsi biće njegova karta za odlazak sa ovog bojišta.

Opalio je nasumce nekoliko metaka i potrčao prema kolibi. Dokopao se srećno ulaznih vrata i uleteo unutra naglavačke. Nije bio pogođen! Sada su sve šanse bile na njegovoj strani. Holidej se neće usuditi da puca kada je dečak pored njega.

Dograbio je torbu sa novcem koja je stajala na drvenom stolu pored ognjišta. Čvrsto ju je zgrabio i nacerio se zadovoljno nad njim. Sve je sad pripadalo njemu. Sve.

Okrenuo se prema postelji gde je ležao dečak vezanih ruku i nogu.

Ali, ukopao se na mestu, kaoгромom pogođen.

Dečaka tamo nije bilo.

Opazio je, istina, nejasno, priliku nekog drugog čoveka.

Nebesa, pomislio je u sebi. Zar je sve izgubljeno...?

Čovek se pomerio i za trenutak ne ješto blesnulo na njegovim grudima. Šerif? Šerif iz Čajnes Kempa? Zar on?

– Ne mrdaj! – dopro je do njega zapovednički glas.

Ali Šerman nije imao nameru da tako olako podigne ruke. Torba sa deset hiljada dolara i dečak šćućuren u uglu – to je morao da ima po svaku cenu. Inače vešala mu nisu ginula.

Potegao je revolver.

Grmljavina „kolta“ potresla je trošnu kolibu i obasjala je iznutra narandžastim plamenom.

Dok Holidej se stvorio na ulazu baš u trenutku kada je Al Šerman posrnuo unatrag, odbačen smrtonosnim hicima mladog šerifa Evila Mela.

Vođa razbojničke družine umirao je na nogama, ne ispuštajući torbu iz ruke. „Kolt“ mu je ispao iz klonule šake a on je zastao za trenutak kao okamenjen... A onda se stropštao.

Džordžijanac se oslonio o zid i polako napunio doboše svojih revolvera.

Ervil Mel se pojavio na ulazu, noseći u naručju poluonesvešćenog mališana. Nedaleko, Al Šerman je ležao širom otvorenih očiju, uprtih u nebo, sa koga su davno otišli oblaci i zaiskrile prve zvezde.

Malo dalje, razoružani banditi su se teturali pod bolovima. Niko nije imao više želje da se dokopa oružja. Njihov gazda bio je mrtav. Jedan jedini čovek razoružao ih je nepogrešivim pogocima.

Nad Josemajt dolinom zavlada je tišina.

– Gospode Bože! – prošaputao je Evil Mel još uvek držeći preplašenog dečaka u rukama. – Nisam verovao da imate bilo kakve šanse!

– Šansa uvek postoji – primetio je legendarni kockar. – Uostalom, i vi ste vašu šansu vrlo efikasno iskoristili – dodao je pokazujući na mrtvog razbojnika.

– Priznajem da sam... da mi je bilo mučno kao nikada do sada. Ovo mi je prvi pravi obračun – priznao je Mel. – Ali... šta sada?

– Sad treba da vežete ove lupeže. Dok vi dovedete njihove konje ja ću da porazgovaram sa njima.

Šerif iz Čajnes Kempa spustio je Džonatana Bejsija na zemlju i posle nekoliko minuta desperadosi su bili svezani. Ali na Holidejeva pitanja nisu znali da odgovore. Nijedan od njih nije poznavao Arijela Hjuza niti je čuo za njega. Nit koja je Doku Holideju mogla da ukaže ko je u Sonori njegov glavni protivnik, bila je opet prekinuta.

Nešto kasnije privezanih ruku za sedla, razbojnici su poterani ka naselju. Evil Mel je zapazio da Holidej okleva da pođe sa njim.

– Zar nećete sa mnom? – upitao je.

– Stići ću vas. Samo vi pođite.

– Šta se desilo?

– Neko nas posmatra sa onog prevoja.

Evil Mel se uzvrpoljio. – Gde? Odakle? Mislite da je neko od njihovih.

– Ne znam, ali taj nekome od nas dvojice ne misli dobro. Proveriću šta je po sredi.

Ždrebac pod Džordžijancem je zarzao.

VII

Najamniku Ejba Lina bilo je jasno da je propustio priliku da ustreli Holideja kada se obračunavao sa družinom iz kolibe. Verovao je da će banditi umesto njega završiti posao, ali Džordžijanac je kao čarolijom sasuo smrt u ljude za koje bi se mogao zakleti da su prošli pakao na svom putu van zakona.

Jedan čovek ih je sredio za samo nekoliko sekundi.

Rošavi lupež iz Sonore stajao je nepomično na brežuljku, stežući kundak svoje puške. Razdaljina je bila prevelika za siguran pogodak.

Dok je stajao tako, primetio je da se jahač na ždrepcu odvojio od ostalih i pošao u njegovom pravcu.

Okrenuo je svog konja da bi našao pogodan zaklon. Alvarez Bol nije bio čovek koji uzmiče. Za konjem je ostajao jasan, dubok trag preko polja. Od šume ga je delilo jedva pedesetak metara. Holidej će morati da prati ovaj trag.

Osvrnuo se.

Ivica brežuljka sakrivala ga je od svih pogleda. To mu je značilo već dosta.

Šuma se približavala, tamna i avetinska. Alvarez Bol se polako uzdigao u uzengijama, spreman na skok. Oslobodio je noge i klekao na sedlo. Konj je galopirao dalje. Čim se našao pod jednom velikom granom, Bol se odlepio od konja i ispruženih ruku vinuo se gore...

Čvrsto se uhvatio za vlažnu, ispućalu koru.

Životinja je odjurila dalje, ne zaustavljajući se.

Alvarez Bol se uspravio i pripio uz stablo, čizmama oslonjen o granu. „Kolt“ je držao spreman. Za

neki časak Holidej će projahati ovuda. Poslednji put.

Ali, plaćenik Ejba Lina previše je potcenio čoveka iz Džordžije. Dok Holidej uopšte nije nailazio. Prošlo je skoro pola časa u jalovom čekanju.

– Prokletstvo! – pisnuo je razbojnik, obuzet nestrpljenjem i slutnjama. Holidej nije upao u klopku.

Stavio je dva prsta u usta i zvižnuo.

Odmah iza toga čulo se šljapkanje po vlažnoj zemlji i Bolovo lice se ozarilo. Njegov konj se pojavio iz tame otresajući glavom.

Bacio mu se na leđa i poterao ga nazad istim putem kojim je došao.

Kada je izbio na vrh visoravni, zategao je uzde i bacio pogled okolo.

Ništa sumnjivo nije primetio.

Prema Čajnes Kempu mladi šerif vodio je tri ranjena bandita. Holidej nije jahao sa njim. Gde bi mogao biti?

Poterao je konja padinom, ali sada sasvim lagano i oprezno.

Suton u Josemajt dolini već se preobražavao u noć.

Dok je jahao, stalno mu se činilo da čuje bat kopita drugog konja za sobom. Nije znao zbog čega se ustručavao da se okrene i proveriti. Nije to bio strah, već nešto drugo. Neka vrsta tvrđoglavog uverenja da će pred samim sobom ispasti budala ako se okrene i ne vidi ništa.

Jahao je sve sporije, ukočen u sedlu, načuljenih ušiju za svaki šum. Da li se varao? Njegovo rošavo lice poprimilo je pepeljastosivu boju, pod obodom šešira kosa kao da je zaštrčala sve više.

Najzad je stao.

Više nije bilo dileme: neko se nalazio iza njega. Mogao je da pretpostavi ko je to bio.

Iskusni zločinac je znao da ne treba napraviti nikakav pre nagljen pogled. Levom rukom je držao vođice a desnu je udaljio od sebe. Tako je polako okrenuo konja...

– Mene tražiš? – čuo je Džordžijančev glas.

– Tebe! – odgovorio je Bol.

Više nisu govorili ništa. Reči su bili izlišne.

Gledali su se preko griva svojih konja, omotani noćnom koprenom.

S jedne strane Dok Holidej, kockar i strelac kome nije bilo ravnog na Zapadu.

Sa druge – Alvarez Bol, plaćenik Ejba Lina, bivši šerif iz Kolorado Springsa, ogrnut kabanicom koja je bila njegov adut.

Obojica su polako sjahali konjima s leve strane.

Životinje su se udaljile u potrazi za travom i kao po dogovoru se našli na istom mestu, njuškajući se.

Neprimetno, Bol je izvukao „kolt“ ispod kabanice, pokretom koji se nije primećivao. Sada je cev oružja držao uperenu kroz prorez kabanice.

– I ti si jedan od onih koji mi preprečuju put za Sonoru? – zapitao je Holidej, zaustavivši se na pristojnom odstojanju od bandita. Bila je to razdaljina koja se Bolu nije sviđala pa je nastavio da korača napred.

– Jesam – potvrdio je.

– Ko te je poslao?

– Saznaćeš u paklu – suvo je uzvratilo razbojnik.

Prst ubice se kolebao na okidaču. Želeo je da bude siguran u hitac. Kad kockar pođe rukom prema oružju, on će pucati. Ali želeo je da priđe još bliže.

Napravio je još par koraka da skрати rastojanje do Holideja.

– Bolje ostani gde si – naredio mu je Džordžijanac.

Bol je ćutao i koračao.

Što se više približavao, lupeža je zbunjivala kockareva mirnoća. Ali prsti grozničavo obavijeni oko drške već izvučenog revolvera ulivali su mu samopouzdanje.

Kada je smatrao da više ne može promašiti, dobacio je:

– Umri!

I pritisnuo oroz.

Za delić sekunde kockar je pote-gao sporije, ali je izgledalo da su se pucnji slili u jedan. Narandžastoc-rveni plamenovi kao mačevi ukrstili su se na svojim putevima noseći smrt.

Nastupila je tišina.

Oba čoveka su stajala na svojim mestima, iščekujući.

Zatim je Alvarez Bol kratko uzdahnuo i pao na kolena. Opalio je još jednom, ali pred sebe.

*

Dok Holidej je sustigao Evila Mela koji je jahao iza svojih zarobljenika, na izlazu iz Josemajt doline.

– Šta se desilo? – upitao je mlađić. – Ko je bio onaj nepoznati na visoravni?

Kockar je pripalio cigaru i odbio gust dim.

– Ne znam – rekao je. – Nije bio govorljiv.

– Je li... mrtav?

– Izgleda.

Evil Mel je odustao od daljeg ispitivanja. Čovek koji je jahao pored njega bio je velika zagonetka. Ono što je za njega ostalo najvažnije – bila je činjenica da mu je pomogao

da u Čajnes Kemp donese svetao obraz.

– Koliko ostajete u Kempu? – zapitao je Mel.

– Samo da odspavam malo. Nastaviću put sutra.

Mel je pročistio grlo.

– Hteo bih da kažem, da znate...

– Ne želim da znam ništa – prese-kao ga je Džordžijanac. Pošto je šerif umukao, osećajući se malo posramljenim, Holidej je dodao mirnijim glasom:

– Ja sam samo prolaznik, a vi ćete ostati u Kempu. Zaboravite da mi bilo šta dugujete. Da li mnogo tražim?

– Ali...

Holidej je utonuo u ćutanje. Žar cigare povremeno bi zasvetleo jače i za trenutak obasjao stisnute usne čoveka iz Džordžije. Posle toga bi ponovo nastao mrak.

Nebo je već bilo prepuno zvezda.

VIII

Džemstaun.

Poslednje veće naselje pre Sonore.

Dok Holidej je imao osećaj da ga u svakom gradiću prema Sonori čeka poneka zaseda. Pa ipak, tvrdo-glavo je jahao prema opasnostima, sad već radoznaliji nego ranije. Nije znao ko mu je neprijatelj ali je bio siguran da će to uskoro saznati. No jedno je već sada bilo izvesno: Hamiltonovo pismo i poziv u pomoć nisu bili lažna uzbuna već uzbuna zasnovana na surovoj stvarnosti.

Sjahao je pred „Manjifiko salu-nom“, najvišom zgradom u tom delu ulice. Međutim, visina nije mogla da izbriše prvi lošiji utisak o njoj:

zidovi su bili neokrečeni i kišom ojedeni, drvenarija popucala od sunca, svako drugo prozorsko okno razbijeno i zakrpljeno običnom hartijom ili platnom.

Ni unutra nije bilo bolje, mada se prvi utisak popravljao veličinom prostorije i, začudo, čistim stolnjacima čija je belina odudarala od polutame. Holidej je izbrojao dvanaest stolova i četiri stuba, u nekoj vrsti potkrovlja.

Na spratu su verovatno bile sobe, a dole je postojala čak i mala recepcija, kao produžetak šanka. Tu se nalazila tabla sa ključevima i jedna debela knjiga umašćena i iskrzana po ivicama, u koju su se upisivali gosti.

Iza pulta sedeo je sitan, pogrbljen starac sa vencem bele kose i naočarima na sredini velikog bradavičavog nosa.

Kada je Džordžijanac prišao, on se uslužno podigao i odmah okrenuo knjigu i ponudio pero za potpis.

– Dva dolara noć. Ako ostanete duže, imate popust! – izrecitovao je veselim glasom i pocupkujući na prstima.

– Šteta – rekao je Dok – što ne mogu da koristim vaš popust.

Čičica je slegnuo ramenima.

– Da znate, retki su takvi. Svi koriste jednu noć. Zato i uzimamo dva dolara.

Okrenuo je knjigu i uzgred bacio pogled na potpis.

– Dok Holidej? – promrmljao je, kao da se nečega priseća.

– Nešto nije u redu?

– Ne to, mister – rekao je starac – nego sam se setio da se neko raspitivao za vas...

– Za mene? – iskreno se iznenađio Holidej. Ovde, u Džemstaunu?

– Da... sad se sećam. Jedan crvenokosi, neki kauboj kao planina, ovalike ručerde ima... Došao je do mene i pitao da li se Dok Holidej upisao u knjigu. Ja sam mu rekao: pogledajte sami, mister. A on meni pesnicu pod nos: da sam pismen, stankeljo, ne bit te to ni pitao...

Holidej je izvadio cigaru i krenuo palidrvce o stub.

– Zanimljivo – rekao je. – Da li je taj ovde... u salunu?

Čičica je istegao vrat i zaokružio pogledom po prostoriji. Onda je odmahnuo glavom.

– Nije. Sigurno bih ga primetio. Da li ga poznajete?

– Ne. Ali predosećam da ćemo se upoznati...

Rekavši to, kockar se uputio prema šanku.

*

Stranac je u salunu vrlo brzo privukao pažnju za kockarskim stolom.

Igrao je mirno, staloženo, blefirao u najkritičnijim situacijama. – Sve u svemu bio je to poker koji do tada nisu doživljavali građani Džemstauna. Igrači su odustajali jedan za drugim da bi na njihova mesta dolazili novi, uvereni da će ih nadmašiti.

Holideja je ovo više zabavljalo nego što mu je predstavljalo napor. On je, u stvari, čekao trenutak susreta. Jer, neko je pitao za njega, a to je značilo da će uskoro doći i naći se s njim licem u lice.

Tako je u salun ušao Virdžil Mek Marej, crvenokosa ljudina iz telesne straže Ejba Lina.

Odmah mu je pala u oči gužva oko jednog stola, pa ipak se uputio

prema recepciji. Mali, pogrbljeni čičica ga je prepoznao i uplašeno ustuknuo. Mek Marej je stavio soju ogromnu šaku preko knjige i upiljio se u čoveka.

– Još nije stigao? – pitao je. Mek Marej je delovao tromo i dobroćudno, ali ispod naslaga sala bili su spletovi čeličnih mišića i narav spremna da eksplodira za svaku sitnicu.

– Je li stigao? Ko? – zatreptao je starac, podižući naočare naviše.

Mek Marej je pokazao prstom na knjigu.

– Dok Holidej – rekao je. – Nemoj da me slažeš; udaviću te kao mačku i baciti u potok!

– Dok Holidej? – prisećao se ovaj. – Mislim da je jedan stranac stigao... Da pogledam knjigu?

– Pogledaj – posavetovao ga je crvenokosi džin. – Ali pazi da nešto ne preskočiš.

Čičica je drhtavim rukama prevrtao listove.

– Čekajte... Evo ovde. U pravu ste. To je on.

– Gde je?

– Došao je nedavno i platio dva dolara za noć...

– Pitao sam gde je sada? – prosiktao je Mek Marej i zgrabivši čičicu za okovratnik, podigao ga uvis. Siromah se koprcalo u vazduhu kao riba na suvom, otvarajući usta.

– Ta... tamo je... – krkljao je, izbečivši oči. – Igra poker...

Mek Marej ga je pustio i čovek se skljkao na pod. Ostao je iza pulta, ne smejući više ni nos da promoli.

Džin se progurao kroz gomilu, hvatajući posmatrača za vrat i ramena i odbacujući ih ustranu kao stabljike. Začas se našao kraj stola i zaokružio pogledom po igračima.

– Ko je Holidej od vas? – upitao je

hrapavim glasom i nagnuo se napred.

Trojica su se pogledala među sobom, a onda svi zajedno uputili pogled prema četvrtom. Taj je sedeo malo zavaljen na naslon stolice, odeven u tamno elegantno odelo sa košuljom belom kao sneg i somotskom mašnom ispod kragne.

– Ti si? – obratio mu se Mek Marej.

Džordžijanac ga nije udostojio pogleda. Imao je dobre karte, ali videlo se da njegovi partneri gube volju za dalju igru. Crvenokosi džin je delovao zastrašujuće.

– Varao si ove ljude! – dobacio je Mek Marej. – Video sam!

Bila je to providna igra, koja je pristajala njušci kakvu je imao crvenokosi Irac. Stari trik – provocirati po svaku cenu nekoga da bi ovaj reagovao onako kako provokator očekuje.

Holidej je podigao pogled.

– Šta si rekao? – upitao je.

– Rekoh da si varao ove ljude – ponovio je Mek Marej. I dalje je stajao nagnut.

– Stvarno? Ne znam kako si to video, a još manje zašto si to rekao! – čudio se Holidej, gledajući karte. – Što se petljaš gde ti nije mesto? Oni koji imaju pravo da nešto kažu ne žale se.

– Ali ja se žalim u njihovo ime! – grmnio je crvenokosi.

– Pa žali se – slegnuo je kockar ramenima. – Ti stvarno jesi za žaljenje, amigo...

Mek Marej je pocrveneo kao rak.

– Svi ste vi iz Sonore takvi – dodao je kockar. – Imate priviđenja.

Bio je to pun pogodak.

Mek Marej je malo ustuknuo, ne tako više siguran u sebe. Iznenada je osetio na sebi poglede ostalih.

Šta je ovaj dendi znao o Linu? Da li su mu Sloter i Bol ispričali nešto? Očigledno da jesu, zašto bi inače pominjao Sonoru.

– O čemu to pričaš, kicoše? – platio je Irac i lupio šakom po stolu tako da je zelena čoja pukla po sredini kao paučina, a drvena tabla je zadrhtala od potresa.

Trojica Holidejovih partnera su hitro odmakli stolice i napustili mesto za igru.

Džordžijanac je ostao sam.

Mek Marej je podigao ruke daleko od sebe.

– Ja nemam oružja, kicoše – rekao je – ako misliš da me ustreliš! Nenaoružan sam. Svi to vide!

– Vidim i ja – složio se Dok. – Tebi oružje nije potrebno.

– I nije. Pesnicama ću da te ubijem! Ali pre toga ću te smlaviti tako da ćeš žaliti dan kada si me sreo.

– Ja čekam.

Bio je to izazov koji je zaprepastio i samog Irca. Prema njemu, Holidej je delovao slabašno i sićušno. Činilo se da će ga Mek Marej prelomiti na dvoje jednim udarcem.

Džordžijanac je sedeo i dalje mirno.

Na stolu pred njim ležale su razbacane karte i nešto novčanica. Malopredašnji igrači i kibiceri napravili su pristojno odstojanje od stola. Svi su žalili stranca u crnom. Umesto po šerifa, krčmar je poslao jednog momka po doktora.

Mek Marej se setio naloga Ejba Lina: sprečiti Holideja po svaku cenu da dođe u Sonoru.

Crvenokosi džin je snažnim zahvatom obema rukama dograbio sto za ivice i podigao ga visoko iznad glave!

Samo sekund ili dva delilo je Holideja od tog udarca.

Mek Marej je trebalo da spusti sto na njegovu glavu i da ga zdrobi. Bio je to pokret na koji bi kockar mirne duše mogao da uzvрати vatrom iz svojih „koltova“.

Međutim, on je učinio nešto sasvim drugo!

Skliznuo je sa stolice, grabeći usput desnom rukom njen naslon. Onda se bacio prema džinu i raspalio ga stolicom preko rebara.

Sve se odigralo u delićima sekundi.

Mek Marej je zaurlao, stolica se rasprsla od udarca, a on je naglo spustio ruke zbog bola.

Naglo spuštanje imalo je još jednu bolnu posledicu: veliki, masivni sto pao je Irču pravo na glavu i oborio ga!

Salunom je preleteo uzdah.

Dok Holidej je došao do šanka i pozvao krčmara. Ovaj je, pak, više gledao iza kockarevih leđa nego u njega. Očekivao je da će se Mek Marej pojaviti, noseći bar još dva stola u rukama!

– Jedan brendi! – poručio je Holidej.

Krčmar je jedva napipao flašu.

Džordžijanac je mirno ispio piće a onda se okrenuo prema Mek Mareju koji se dizao sa poda, otresajući glavom kao ošamućeni bik.

Irac se malo teturao, pokušavajući da sa očiju skine koprenu nesvestice. Potražio je pogledom kockara i najzad ga ugledao pored šanka. Iscerio se pakosno.

Dograbio je jednu dopola ispraznjenu flašu sa prvog stola i razbio je veštim pokretom, udarcem o sto, zadržavajući grlić u ruci. Sa ostacima koji su štrčali poput najoštrijih sečiva, krenuo je prema Džordžijancu zakrvavljenih očiju.

Nasrnuo je podignute ruke.

Ne menjajući položaj, Holidej je samo trgao ruku i ispalio hitac. Staklo iz Irčeve ruke raspršalo se u stotine komadića.

On je zapanjeno zurio u svoju šaku. Bila je nepovređena.

Zbunjenost su zamenili bes i ubilačka mržnja. Ponovo se ustremio zgrčenih prstiju da zgromi protivnika, ne obazirući se na „kolt“ u kockarevoj ruci.

Odjeknuo je novi hitac.

Opasač koji je držao Irčeve pantalone pukao je i Mek Marej je odjednom osetio da je ostao u dugačkim gaćama! Majstorski hitac čoveka iz Džordžije učinio je crvenokosog džina tako smešnim da su malopredašnji uplašeni posetioci počeli da se valjaju od smeha.

Mek Marej još nije dolazio sebi. Zar je to moguće?

Nesvesno je pridržao pantalone da mu ne spadnu i zbunjeno zastao na sredini sale.

Smeh oko njega postajao je sve jači.

Osramoćen, Mek Marej se povlačio prema stepeništu. Bila je to uvreda koju nikad nije doživeo. Znao je da nije dorastao Holideju u bilo kakvom obračunu licem u lice.

– Zapamtićeš ti Virdžila Mek Mareja, prokleti kockare! – zapretio je džin, još uvek držeći pantalone. Onda je ustrčao uz stepenice prema sobi.

Virdžil Mek Marej? Još jedno ime o kojem će se raspitati u Sonori. To će ga odvesti na pravo mesto – pred onog koji je poslao ubice u zasede duž puta za Sonoru. Ovo je bio treći.

Rano ujutro, dok je vezivao kravatu, Holidej je čuo snažno kucanje na svojim vratima. Za svaki slučaj pripasao je opasač s „koltovima“ i polako otvorio vrata.

Ugledao je posetioca sa zvezdom.

Sredovečan čovek, izborana ali odlučna lica i snažne, četvrtaste vilice, stajao je ispred nekoliko ljudi. Pored njega nalazio se još jedan zvezdonosac, verovatno pomoćnik.

– Holidej? – upitao je šerif.

Kockar je klimnuo glavom.

– Poznajete li crvenokosog sa kojim ste se tukli sinoć?

Holidej je slegnuo ramenima.

– Ne – rekao je. – Prvi put sam ga tada video. Šta se desilo?

Šerif je slegnuo ramenima.

– Ne znam. Koliko ja poznajem Irce, verovatno je umro od sramote.

Džordžijanac je posmatrao šerifa, ne shvatajući potpuno. Onda se setio sinoćne scene sa pantalona-ma...

– Mislite da je zbog onog...?

– Verovatno zbog toga. Svi su mu se smejali. On je mogao da izabere dva rešenja: da vas mučki ubije ili da ubije samog sebe.

– Ne mogu da verujem – promrmljao je Holidej.

– Ni ja. Ipak je tako kao što sam rekao...

– Mogu da ga vidim? Još je u svojoj sobi?

Šerif je klimnuo glavom.

Krenuli su praćeni gomilom radoznalaca koja se iskupila na prvu vest o vešanju u „Manjifiko salunu“. Na ulazu u sobu šerif se okrenuo i presekao pogledom prateću gomilu:

– Neka niko ne ulazi ovamo – naredio je.

Ipak su stajali na vratima.

Holidej je zatekao Mek Mareja kako se još uvek klati na konopcu vezanom za luster. Bilo je čudo kako je izdržao težinu gorostasnog Irca. Modro, poplavelo lice razbojnika iz Sonore i iskolačene oči pružali su odvratan prizor.

Kockar je zaokružio pogledom po sobi.

– Šerife – rekao je polako – zar mislite da se Irac sam obesio? – upitao je.

Šerif Džemstauna pogledao je u Holideja s nerazumevanjem.

– Šta bi drugo moglo biti?

– On je ubijen – rekao je kockar. Šerif se trgao.

– Šta? Kako to mislite?

– Vrlo prosto. Samoubica mora da se popne na nešto da bi se obesio, a toga nema ispod njegovih nogu. Zatim, vrata su, rekoste, bila nezaključana? Po mome, unutra je bio neko koga on poznaje. Tu je i konopac. Zašto bi jedan jahač donosio laso sa konja da bi se obesio u sobi? Zar nije jednostavnije da puca u sopstvenu glavu?

Šerif se češkao po temenu, prateći pomno Holidejeve reči.

– To zvuči logično – rekao je – ali ne vidim zašto? Zašto?

– Ne vidim ni ja, šerife – složio se Dok. – Ali znam da se nije obesio od sramote. To sigurno ne!

– Negde mora da leži odgovor! – jadao se šerif.

– Za mene, odgovor je u Sonori. Ali to je već druga priča, šerife.

Jedan čovek polako se izdvojio iz gomile. Imao je kratko podšišanu plavu kosu i lice posuto bleđućkastim pegama. Šešir je držao natučen na čelo.

Bio je to Rip Čerek!

IX

Ejb Lin je taman stavio zalogaj u usta, kada se pojavio Rip Čerek, prašnjav od glave do pete. Po izrazu lica Lin je mogao da zaključi da nema najbolje vesti za njega i zato je vratio viljušku natrag u tanjir i mračno pogledao u tanjir i mračno pogledao u svog najamnika.

– Dakle?

Čerek je uzdahnio, provukao prstima kroz svoju ostru, kratku kosu i rekao:

– Holidej dolazi, gazda!

Lin se zagrcnuo.

Stegao je ivicu stola šakama, tako da su mu zglobovi pobeledi. Krv mu je udarila u lice. Skoro je pomodreo od savlađivanja da ne prasne po svom običaju.

Više je voleo da čuje da mu je trgovina izgorela ili propalo dvadeset rasnih konja, ili... Sve drugo bi lakše podneo nego ove paklene tri reči: „Holidej dolazi, gazda“.

– Znači, probio se? – tiho je upitao, kroz zube.

– Ben Sloter i Alvarez Bol su, najverovatnije, mrtvi, čim se dosada nisu javili. Što se tiče Mek Marej...

– Da?

– Ja sam ga ubio.

– Šta? – podskočio je Lin. – Ti si ga ubio? Zašto, trista mu gromova?

Čerek je polako okrenuo u krug obod šešira kojeg je držao u ruci. Mirno je sačekao da gazda izlije ljutinu, a onda je odgovorio:

– Našao sam ga u Džemstaunu, u „Manjifiko salunu“. Pričao mi je da je već imao sukob sa Holidejem i da nije uspeo. To je najtvrdi orah koji sam sreo, rekao je. Ali, dodao je, nije nesalomiv.

Lin je bio nestrpljiv.

– To znam i ja bez njega – prasnulo je – ali zašto si ga ubio?

– Tražio je veću nagradu. Deset hiljada dolara... ili će sve da obelodani šta se radi u Sonori.

Lin se glupo zablenuo u Čereka.

– On? On je to rekao? Ta glupa, crvenobrađa volina? Mene je našao da uceni? Nebesa! To si dobro uradio! Nije te niko opazio ili nešto čuo?

Čerek je odmahnuo glavom.

– Pravio sam se da je njegova cena u redu sve dok mu pažnja nije popustila. Onda sam da udario za vrat jednom razvaljenom drvenom pregačom sa kreveta i on je pao. Posle sam iskočio kroz prozor, uzeo konopac sa sedla, vratio se istim putem i okačio ga o luster...

Ejb Lin se nervozno nasmejao i zadobovao prstima po stolu.

– Obesio, ha? Mogao si ga ostaviti da crkne s nožem u srcu, kućkinog sina!

– Hteo sam da liči na samoubištvo – odvratio je Čerek. – Dobacio sam, onako u gomili, ujutru, da su Irci ponosni, da su u stanju da se ubiju ako ih neko javno osramoti. A Holidej ga je osramotio to veče skinuvši mu u salunu jednim metkom pantalone. To su mi drugi pričali...

– Tako? – mrmljao je Lin. – Jednim metkom? Znao sam da je to đavo u ljudskom obliku. Znao sam!

– Niko nije neranjiv, gazda – umešao se Čerek. – Zašto bi se, uostalom, Holidej mešao u ono što i ne sluti?

– Da li ne sluti? Mi to ne znamo. Hamilton ga je pozvao da dođe i može biti da mu je objasnio šta se ovde događa. A taj čova nije ni najmanje naivan, ume on da nanjuši i onda kad mu se ništa ne kaže. Ti

možda ne znaš da je on prislan sa onim šerifskim psetom Vajatom Erpom i da je od njega primio njegove policijske navike. Imam gadan predosećaj kad je on u pitanju. Ovde me guši, pod grlom, već deset dana otkako je prvi put naišao ovamo... – izdeklamovao je smušeno Lin.

– Slažem se da je opasan – rekao je Rip – jer je odstranio naše najbolje ljude, ali... preuzimam ga na sebe kad dođe.

– Kad dođe? Znači, i ti si siguran da će doći? E, ali ja bih voleo da uopšte ne kroči ovamo, razumeš? – Pogledao je značajno Čereka i nastavio. – Slušaj, ono što si do sada uradio očigledno nije bilo dobro. Jedan sâm čovek nije u stanju da izađe na kraj sa tim đavolom. Hjuž, Sloter i Alvarez Bol su najbolji dokaz. Zato treba poslati više ljudi da ga dočekaju. Ali pravih ljudi. Imaš li takve?

Čerek se počeo prstom po vrhu brade. – Alvarez i Sloter su bili dobri ali za grupnu akciju... biće najbolji Bob Smart i Roki Dendridž... ili možda Mek Bišop.

– Pošalji njih. Neka postave zasedu kod raskršća prema Kolumbiji. To je pogodno mesto, ima mnogo stena za skrivanje. I zapamti, neću više nikakav promašaj ili ću uzeti stvar u svoje ruke. A onda – pogledao je Čereka ispod smrknutih obrva – neću imati potrebe da plaćam tebe. Je li ti jasno?

Čerek je stisnuo zube i klimnuo glavom.

– Sad idi... i ne dolazi mi više sa lošim vestima.

Nešto kasnije dva konjanika su izjahala iz dvorišta hacijende. Ejb Lin ih je ispratio pogledom i ostao zamišljen pored prozora.

Imao je veliki posed, najveći u

oblasti Sonora, četiri velike trgovine u gradu, banku, salun i kockarnicu i još nekoliko poslovnih operacija koje su mu donosile veliki novac. Sve je to bio rezultat njegovog dugogodišnjeg bezobzirnog napora da se obogati. Ali motiv za to nije bilo samo žed za bogatstvom već i nešto drugo: gorčina i mržnja.

Ejb Lin, sin sudopere iz Las Animasa kao da se svetio celom svetu za godine gladi i potucanja u polusvetu koji ga je okružavao između Nevade i Arizone, sve do kalifornijskih obala. Zvali su ga prljavim revolverašem, kopiletom, ubicom, lopovom... A on je bio sve pomalo od toga, dok nije nestao iza brda žutog peska pustinje Kolorado, prema Arizoni. Da tada nije otišao, nikada ne bi bio ovo što jeste. Ili bi trunuo pod zemljom na groblju u Pasadeni.

Gde se to gubio trag Ejbu Linu, kada je izmakao ispod vešala u Pasadeni?

To je, izgleda, samo on znao.

Prvo je pustio bradu, stavio kožni povez na oko i navukao na sebe dronjke. Tako se smučao nekoliko meseci oko Feniksa, izigravajući prosjaka. Proučavao je uzgred kretanje pojedinih službenika velike „Feldman banke“ i raspored prostorija. Posle nekoliko meseci strpljivog „rada“, kada su trezori bili krcati posle velikog sajma stoke i prebacivanja velikog iznosa novca iz Ostina preko Feniksa prema Kliftonu, za potrebe nove filijale banke Pitera Feldmana – Ejb Lin je stupio u dejstvo.

Te večeri bacio je svoje prnje, skinuo povez, obrijao se i navukao novo odelo na sebe. Opasao je „kolt“, stavio šešir na glavu a na

prsluk prikačio zvezdu saveznog šerifa, koju mu je iskovao jedan kovač za pet dolara. Možda nije izgledala baš najsajnije, ali u mraku se to nije primećivalo.

Tako obučen, zakucao je na vrata Pitera Feldmana i digao bankara iz postelje.

– Mister Feldman? – oslovio ga je Lin, ozbiljna lica.

Bankar je pogledao došljaka, a onda u njegovu zvezdu.

– Ja sam savezni šerif Preskot – pozdravio ga je Lin. – Neko je provalio u vašu banku ali izgleda da ništa nije odneto. Treba da pođete sa mnom radi uviđaja.

Feldman je progutao mamac i pošao, ali pred bankom čekalo ga je iznenađenje. Tobožnji šerif ga je prinudio da uđu u banku i otvore trezor, odakle je, pošto je dobro svezao Feldmana izašao natovaren džakovima punim svežnjeva novčanica. Dugotrajno osmatranje se bogato isplatilo.

Bio je to veliki početak sina sudopere iz Las Animasa. Pljačkao je uvek sam i nikada nije ostavljao tragove. Punih dvanaest godina gomilao je novac da bi jednog dana došao u Sonoru kao bogati trgovac s one strane Rio Grande.

Novac se utrostručavao, a zajedno sa njim rasle su i želje Ejba Lina. A kada su želje postale mnogo veće pribegao je i otvorenom nasilju. Ali uvek s maskom. Iako su mnogi slutili nikada niko nije mogao da dokaže da iza tog nasilja stoji bogati i moćni posednik i finansijer Ejb Lin.

Moćnik iz Sonore uživao je u svojoj moći. Uživao je da ga slepo slušaju, da mu se pokoravaju kao robovi. On je bio gospodar života i

smrti. Novac mu je bio opsesija, ali i sredstvo kojim je hteo da postigne konačni cilj – potpunu vlast nad celom oblašću Sonora. Ali i još nešto. Hteo je da jednoga dana novcem prevrne ceo Las Animas. On, koga su zvali kopile i pljuvali ga, smejaće im se u lice i vratiće svima ono čime su ga zadužili... sa kamatom.

A sada je sve to došlo u pitanje jer se pojavio čovek koga nije mogao da zaustavi: Dok Holidej. Slavni pustolov ugrozio je sve što je on, Ejba Lin, stvarao godinama. To moćnik iz Sonora nije hteo da dopusti makar morao da gazi po gomilama leševa.

Ejba Lin je zaškripao zubima i čvršće stisnuo dršku revolvera.

*

Pošto je skuvao kafu, debeljko Dendridž je podigao lonče i žudno omirisao ivice. Njegove buljave, podbule oči sklopile su se za trenutak i utonule u salo ispod obrva.

– Što miriše... – rekao je.

– Miriše vruga! – odbrusio je drugi, sedokosi po imenu Bob Smart. Imao je jedva tridesetak godina, a bele vlasi prekrivale su mu glavu, kao da je imao toliko godina još odozgo. – Od tvoje kafe će mi se utroba prevrnuti, glavonjo!

– Kako hoćeš! – slegnuo je debeljko ramenima i počeo da srkuće vrelu tečnost. – Nemoj posle da tražiš...

– Idi do đavola!

U dolini, kao na dlanu, videli su naselje Kolumbija, uobičajenu sliku na koju su navikli jašući širom

oblasti Sonora na izvršavanju zadataka za račun Ejba Lina.

Posao je bio dosadan. Ništa se nije dešavalo. Trebalo je samo dobro paziti, ništa više. Istina, Čerek im je rekao da je čovek koga čekaju u zasedi veoma opasan i lukav, ali dve hiljade dolara za njegovu glavu bilo je više nego dovoljno da drži njihovu pažnju. Lin je zaista bio kraljevski široke ruke.

Veliki zlatni disk sunca dodirivao je ivicu zapada.

– Jesi li ti nešto čuo? – upitao je debeljko druga.

– Nisam – odvratio je ovaj – ali sam osetio kako tvoja kafa smrdi deset milja unaokolo!

– Ipak, kao da sam čuo...

– Do đavola, šta si čuo?

– Konja. Čuo sam da je zarzao...

Sedokosi se namrštio i podigao sa zemlje. Iz torbe je izvadio veliki vojnički dvogled i stavio ga na oči.

– Vidiš li šta?

– Ništa – rekao je on. – Iz grada niko ne izlazi, a na putu nema niko-ga.

Debeljko se počesao iza uha.

– Mogao bih se zakleti da sam čuo...

Njegov drugar je odložio dvogled i ponovo seo.

– Kad budeš ispio to lonče, nećeš čuti rzanje konja nego ćeš se sam pretvoriti u konja!

– A ja ti kažem da ...

– A ja ti opet kažem da ti je ta kafa pomutila mozak...

Pokoleban, debeljko je uzdahnio a onda nekoliko puta promućkao lonče. Spremao se da sa uživanjem popije ostatak, kada su obojica čuli rzanje konja s leve strane.

Sedokosi je skočio kao oparen i dograbio pušku. Njegov partner je

bacio lonče na vatru, gaseći je. S puškama u rukama podelili su se na dve strane i stali da osluškuju.

Tada su ugledali.

Na kamenjaru, na stazi kojom se nisu mogla mimoći dva jahača, pojavio se konj.

Hodao je lagano, kao da bira mesto gde će da stavi kopito.

Preko sedla bilo je prebačeno telo nekog čoveka.

Noge i ruke visile su beživotno sa obe strane konjskog trbuha, preteći da svakog časa skliznu sa sedla. Dva partnera su se zgledala u nedoumici. Konj je išao pravo prema njima.

– Ova stvar mi smrdi – namrštio se Smart.

– Šta ćemo?

– Ne znam. Ovaj visi na konju kao da je mrtav, ali otkud ovde?

– Ko zna, možda i nije mrtav?

– Pogledaj! Opasač mu je bez oružja – uzviknuo je Smart.

– Treba da proverimo – predložio je Dendridž.

– Važi. Ti idi dole do konja, a ja ću da motrim odavde.

Debeljko je žmirnuo kao da mu se ova ideja ne sviđa. Malo je oklevao.

– Uplašio si se? – pecnuo ga je prijatelj.

– Možda. Ipak se ti popni na onu stenu i pogledaj ima li još koga u njegovoj blizini.

Sedokosi je pristao bez reči. Hitro se uzverao nekih desetak metara više na jednu izbočinu i primeo očima dvogled.

– Ima li?

– Ni žive duše – doviknuo je sedokosi. – Vidim samo lešinare...

– Znači, ovaj je mrtav. Čim lešinari kruže...

– Hajde silazi! – podstaknuo ga je sedokosi. – Ionako će ti malo šetnje skinuti koji gram više...

Debeljko nije ništa odgovorio. Kretao se polako, ne ispuštajući pušku iz ruku. Kamenčići su se osipali ispod njegovih čizama i uz buku povlačili sa sobom druge i tako padali prema dolini.

Konj sa mrtvacem podigao je glavu i zastao.

Debeljko je najzad odahnuo. Našao se na ravnom. Levom rukom je dohvatio uzde.

– Polako, momče – rekao je konju. – Ako se ritneš, odosmo obojica dole...

Zaobišao je životinju s leve strane i prišao čoveku. Pogledao je još jednom: futrola za revolver je bila prazna. O sedlu nije bilo puške, nikakvih posebnih tragova. Pošao je rukom da uhvati mrtvacu za kosu i da mu vidi lice.

Pokušao je da uzmakne, ali bilo je kasno.

„Mrtvac“ je podigao glavu. U zubima je držao cev velikog niklovanog „linkolna“. Munjevitim pokretom dohvatio ga je za dršku i uperio u zabezeknutog lupeža.

– Da nisi pisnuo! – prošaputao je Dok Holidej.

Debeljko je samo treptao.

– Spusti cev puške – naredio mu je kockar ponovo. Ovaj je poslušao.

– Sad zovi tvog drugara!

Debeljko se još uvek tresao. Gore, sedokosi Smart je čekao na njegov znak.

– Bez trikova! – opomenuo ga je Dok. – Ubiću te kao psa ako ti padne nešto drugo na pamet...

– Šta... šta da mu kažem?

– Reci mu da sam šerif onog grada koji se vidi sa onog brda.

Odozgo se već čuo nestrpljiv Smartov glas.

– Glavonja, što si se ukočio? Ko je taj?

– Šerif! – promumlao je Dendridž.

Dok je zapeo oroz.

– Šerif! – viknuo je bandit jače. – Šerif iz Kolumbije.

– Kakav šerif, budalo? – zapitao je sedokosi, spuštajući se. – Da nisi poblesavio od sunca...

– Dođi pa vidi!

– Dovedi ga ti ovamo...

Debeljko je prebledeo. Šta sada da smisli? Cev oružja u ruci nepoznatog samo što nije eksplodirala.

– Reci mu da ne možeš – šapnuo je Holidej.

– Ne mogu! – dreknuo je Dendridž. – Crkao sam dok sam silazio...

– To ti verujem! – progundao je njegov kompanjon i nastavio da silazi.

Holidej se nije micao. Bandit, koji je dolazio video je samo njegove noge. Ramena, glavu i ruku sa oružjem zaklanjao je konjsko telo.

– Šerif, veliš? – cerio se sedokosi. – Baš bih voleo da ga vidim. Ko li ga je udesio?

– Ne znam – promrmljao je debeljko hrapavim glasom.

Njegov partner je odjednom osetio čudnu napetost u vazduhu. Čudno je bilo to: njegov drugar je stojao kao hipnotisan i s mukom prevaljivao reči preko jezika... što nije bio njegov običaj. Da li je to značilo...?

Klopka!

Bandit se oslonio o desnu nogu i podigao oružje.

Dok Holidej se u poslednjem tre-

nutku pokrenuo. Levom rukom se oslonio o uzengiju a desnu hitro prebacio preko jabučice sedla i opalio.

Sedokosi lupež je zamlatarao obema rukama.

Puška mu je izletela iz šaka i sa treskom pala na kamenje.

Pao je na leđa i više se nije pomakao.

Grmljavina pucnja razlegla se kamenjarom, odjekujući i pojavljujući se na nekoliko mesta, da bi sasvim utihnula.

Holidej je okrenuo revolver prema debeljku.

– Sad baci tu pušku! – naredio mu je.

Čovek je poslušao najbrže što je mogao.

– Jeste li vas dvojica sami? – upitao je Dok Holidej.

Debeljko je potvrdio nekoliko puta klimajući glavom.

– Lažeš?

– Ne... sami smo... Kunem se!

– Pođi napred!

Čovek je poslušao. Podignutih ruku peo se uzvišicom, posrćući po kamenjaru kao pijan. Kada su stigli do malog platoa gde su pre toga dva plaćenika čekala svoju žrtvu, Dok je naredio.

– Stani.

Debeli plaćenik je poslušao i umorno odhuknuo. Obrisao je rukavom znoj sa čela i lica i okrenuo se prema Holideju. Na njegovom licu ogledao se strah ali su mu oči lukavo poigravale kao u zverke koja traži izlaz iz klopke.

– Kažeš da ste samo vas dvojica bili ovde? Reci mi još samo šta ste radili na ovom ćuviku.

Dendridž se uzvrpoljio. Ovaj čudni čovek odeven u prosto kau-

bojsko odelo koje mu očigledno nije pristajalo sekao je kao led hladnim sivoplavim očima i mada se opis odela nije slagao, debeljko je odnekud slutio da pred sobom ima čoveka koga su čekali u zasedi. Tu njegovu pretpostavku potvrđivala je čisto bela košulja preko koje je nepoznati navukao neprikladnu kaubojsku jaknu i revolver sa drškom od slonove kosti koji je izričito pomenut kao znak raspoznavanja. Bio je to sigurno taj prokleti Dok Holidej koga je trebalo da smaknu, ali kako to reći čoveku koji je ionako potezao revolver lako kao da ispija čašu viskija. Debeli razbojnik se odlučio da laže.

– Mi... zastali smo ovde... da se odmorimo.

Holidej se ironično osmehnuo. – Da se odmorite? Ovde? Popeli ste se uz ovu strminu da se odmorite iako ste dole imali boljih mesta za odmor? – Pustolov je sevnuo očima. – Čuj debela mesino, mogao si da smisliš i neku bolju laž. Dakle?...

Dendridž je zastenjao. – Istina je... tako mi...

– Ne laži! – viknuo je Dok. – To ti samo otežava položaj. – Začutao je trenutak i pošto razbojnik nije ništa rekao, već je nastavio da gleda u zemlju, on je nastavio. – Hoćeš li da ti ja kažem šta ste radili? Čekali ste mene!

Dendridž je upaničeno promucuo. – Ne, ne kunem se, pojma nismo imali...

– Jeste, jeste, i moram priznati da ste izabrali idealno mesto za prepad. Ali ja sam se nadao da će me još neko čekati i tako vam plan nije uspeo. A sad mi još samo reci ko vas je poslao?

Debeljko se uvijao i kršio ruke

strahujući da mu je došao kraj života. – Ne, niste dobro procenili... nismo hteli... niko nas nije poslao. Možda je neko drugi...

Holidej je smrknuo lice i sevnuo očima. – Niko drugi mešino masna nego baš vas dvojica. Govori – izvadio je revolver, naperio ga Dendridžu u čelo i zapeo obarač. – Brojaću do pet. Ako mi dotle ne kažeš ko vas je poslao, pošlaću te u pakao. Jedan...

Dendridž se trgao i prestrašeno pogledao u crni otvor revolverse cevi a onda u Holidejeve hladne oči. Potresala ga je strava od smrti.

– ... Dva...

Debeljko je drhtavom rukom obrisao znoj sa čela.

– ... Tri...

– Nemojte... čekajte... – zavapio je.

Holidej je upitno digao obrve kao da od debeljka očekuje odgovor. Ovaj je nastavio da muca. – Mi smo ... Mi nismo... to jest ...

U tom momentu dole na putu odjeknuo je topot kopita konja u trku. Holidej je prišao ivici platoa i bacio pogled niz strminu. Puteljkom su punom brzinom jurila dva konjanika ostavljajući za sobom oblak prašine. Pod kopitama njihovih konja odskakali su komadići kamenja i oblutaka, odzvanjajući u Holidejevim ušima jasnim, zvonkim šumom. Ali za čudo, šum kotrljanja kamenčića dopro je odjednom i sa druge strane i Holidej se hitro okrenuo, dovoljno hitro da vidi debelog busijaša kako skače niz strminu na drugoj strani platoa. Debeljko je to učinio brzinom neverovatnom za svoje glomazno telo tako da kad je Holidej priskočio ivici begunac je bio već nekih dvadeset metara niže na padini.

– Stani! – viknuo je Dok.

Verovatno uplašen da će mu Holidej pucati u leđa, Dendridž se okrenuo i pogledao naviše i u tom momentu se okliznuo i počeo da se kotrlja niz strminu. Kriknuo je samo jednom kada je svom težinom tresnuo o jednu veliku stenu i nastavio da se sulja i kotrlja niz padinu obrušavajući za sobom čitavu lavinu sitnog i krupnog kamenja. Na dnu jaruge debeljko se zaustavio i ostao da leži nepomično, bez pokreta. Reka kamenja upola je prekrila njegovo telo a oblak prašine zaklonio je vidik.

Sa zapetim revolverom u ruci Holidej je lagano sišao niz strminu budno pazeći svaki pokret na dnu padine. Ali begunac se nije micao. Stigavši do njega Holidej je uočio njegov neprirodno iskrivljen vrat i široko razrogačene oči. Sagnuo se i opipao mu puls. Debeli busijaš je bio mrtav.

Holidej se uspravio i vratio revolver u futrolu. Ni ovoga puta nije uspeo da sazna ime svog misterioznog neprijatelja. To je otežavalo njegov položaj ali se Holidej nije plašio. Nije mu bilo prvi put da jaše u maglu neizvesnosti.

Popevši se do platoa, pojahao je Miga i uputio se putem za Sonoru.

X

Salun „Palma“ u Sonori bio je najbolji na putu kojim je Džordžijanac projahao dok je stigao do nje-ga.

Građen je u meksikanskom stilu, s ravnim krovom od crepa i verandom od okrećenog kamena, sa tri polukružna ulaza. Čak je imao poseban otvoren boks za konje i jed-

nog malog trčkarala koji je prihvatao životinje i starao se o njima dok su se vlasnici bavili unutra.

Unutrašnjost je delovala vrlo pristojno i čisto, mada to popodne nije bilo mnogo gostiju. U velikim ogedalima iza šanka videli su se čitavi delovi prostorije pa je, sa ulaza, izgledalo da je salun mnogo veći nego što jeste.

Holidej je bez okolišenja prišao barmenu.

– Hteo bih brendi i jedno obaveštenje – rekao je.

Barmen, mlađi čovek, izrazite donje vilice i lukavih očiju, odmerio je stranca kratkim pogledom i podigao ruku.

– Brendi nemamo, stranče – kazao je. – Imamo viski.

– Može i viski – složio se Dok. – A obaveštenje?

– Zavisi – slegnuo je ramenima barmen.

Kockar je sačekao da barmen napuni čašu.

– Poznajete li Hjuza i Mek Mareja? – upitao je. Konobar je zastao, gledajući pred sebe. Činilo se da se priseća, mada Holidej u to nije verovao. Barmen je verovatno razmišljao može li svoje obaveštenje nekako da unovči.

– Zašto? – upitao je.

Kada mu je Holidej pružio presavijenu dvadeseticu, barmen je zaboravio da razmišlja.

– Svrate ponekad ovde, mister – rekao je – ali ne često. Rade za mister Lina. Ejba Lina.

– A mister Lin... gde živi?

– Nedaleko, blizu Sonore. Ima veliku kuću i imanje. Ali ne bih vam preporučio da idete tamo bez velikog razloga.

– Zašto?

– Ne znam... Danas su bez opomene pucali na jednog zalutalog prolaznika. Jedva je umakao.

– Šta šerif kaže na to?

– To njega pitajte, mister! – slegnuo je ramenima barmen. Kad je u pitanju privatan posed, možda šerif ne može ništa?

Kockar je klimnuo glavom u znak zahvalnosti i ispio svoje piće. Dakle, misteriozni neprijatelj mogao je biti taj Ejb Lin.

Izašao je lagano napolje.

Samo što su se vrata zatvorila za njim, šanku je prišao drugi čovek. Sedeo je nedaleko, na stolici uza zid, sa šeširom na licu i prilično glasno šištao kroz nos. Izgledao je zapašten i prljav, mirisao na znoj i balegu, jednom rečju kao da je ovog trenutka sjahao sa konja i pao pred šank. Kada je Holidej odmakao, on je sklonio šešir, proverio da li je stranac zaista napustio salun – a onda skočio i došao do barmena.

– Šta te je pitao ovaj u crnom odelu? – upitao je čovek.

Barmen se приметно namrštio na čoveka i na njegov miris.

– Šta hoćeš?

– Pitao sam šta je stranac tražio? – ponovio je prljavko.

– A što se to tebe tiče? – odbrusio mu je barmen.

Čovek je hladnokrvno izvukao „kolt“, zapeo oroz i gurnuo cev u barmenov stomak.

– Dakle?

Barmen je zakolutao očima i prebledeo.

– On... raspitivao se za Mek Mareja i Hjuza... rekao sam da rade kod mister Lina... Samo to! Kunem se!

Prljavko ga je gledao dugim, ispijućim pogledom a onda sklonio „kolt“.

Barmen je odahnuo.

Kad je siledžija izašao, dograbio je flašu sa viskijem i dobro potegao.

*

Ranč Obrija Hamiltona izgledao je zaista jadno, još izdaleka. Holidej je jahao njegovom granicom, obeleženom kočevima i iskidanom bodljikavom žicom. Međutim, njega nije interesovao ni ranč ni Hamilton, bar ne tada.

Bunar Ejba Lina, koji mu je pominjao Džeremi Lindon u kočiji za Altavil, video se jasno sa uzvišice. Bio je ograđen čvrstim oblicama i opkoljen gomilom izbačene zemlje.

Džordžijanac je svojim ostrim pogledom pretraživao okolinu ne bi li otkrio znak kakve klopke ili stráže. Uprkos svemu, nije mogao da vidi ništa neobično. Bunar se nalazio na čistini, ispred malog šumaraka i travnate visoravni.

Jahao je pravo tamo.

Desnu ruku držao je ispruženu, pod laktom je osećao da ga dodiruje „kolt“. Očima je pretraživao svaki sumnjiv žbun ili brežuljčić. Ništa sumnjivo nije mu padalo u oči.

Ostavio je Miga da čupka travu i uputio se bunaru. Ulaz je bio okrenut unutrašnjosti Linovog imanja i Holideju odmah bi jasno zbog čega.

To uopšte nije bio bunar!

Bio je to najobičniji ulaz u podzemlje, kakvi se prave pri otkopavanju neke rudače.

Spustio se zemljanim stepeništem dole, pregledavajući zidove sa obe strane. Hodnik nije bio veliki. Završavao se blizu granice imanja, prema Hamiltonovom ranču. Dalje nije mogao ili nije smeo da kopa. Ali zašto je kopao?

Kockar je kresnuo šibicu i prineo je zidu.

Osetio je vlagu pod prstima. Međutim, ono što nije osetio video je. Zlatni odsjaj pri slabašnom plamenu...

Dakle, u tome je stvar.

...Krenuo je natrag. Dnevna svetlost malo ga je zaslepila i on je zastao da mu se oči priviknu. Tada je čuo glas.

– Podigni ruke gore!

Krajičkom oka video je senke na ulazu. Nije mu padalo na pamet da se predaje. Čovek koji je izdao naredbu da se bez opomene puca na prolaznike, verovatno ga ne bi pozvao na piće.

Odskočio je u stranu koliko mu je to prostor dozvoljavao i potegao. Grmljavina „linkoln“ revolvera najboljeg strelca Zapada izbacila je iz stroja dvojicu napadača s uperenim puškama.

Nestali su sa vidika, uz jauke.

Pred Holidejem je ostalo samo nebo. Znao je da mora što pre iz ove rupe, ili će ga u njoj sahraniti.

Iskočio je napolje sa „koltom“ u ruci, bacajući se na zemlju.

Odjeknuli su pucnji pušaka. Zrna su opasno prohujala pored Džordžijančevog lica.

Dok Holidej se oslonio na laktove i pažljivo nanišanio.

Još dvojici su puške bile odbačene ustranu. Pogođeni u ruke, teturali su se poljem, očekujući svakog časa metak u srce.

Četvorica su bila izbačena iz borbe!

Nisu shvatili šta im se odjednom desilo... Imali su stranca na nišanu, samo da pritisnu oroz. A onda je iz niklovane cevi bljunula vatra i oni su ostali čitavi, ali razoružani.

Đavo u ljudskom obliku, taj stranac u crnom!

Kockar se bacio Migu u sedlo i galopom napustio posed Ejba Lina.

Banditi su gledali za njim kao za utvarom.

*

Šerif Sonore, Li Vejn, s podozrenjem je dočekao stranca u crnom, ali Holidej nije mario za to.

Čuvar zakona bio je slične građe sa Džordžijancem, s tom razlikom što je bio nešto stariji. Nosio je jednostavnu košulju plave boje i crne, uzane pantalone prebačene preko čizama sa kratkim sarama. Sa glatko izbrijanog lica posmatrala su ga dva svetla, ispitivačka oka.

– Zašto vas interesuje ta licitacija Hamiltonovog ranča? – pitao je šerif.

– Zar nije slobodno nadmetanje?

– Jeste, ali...

– Možda bih hteo da ga kupim.

Šerif ga je sažaljivo pogledao.

– Mister, u Sonori niko ne može da se meri sa Ejbm Linom.

– U čemu? – upitao je Dok ironično. – U pucanju na prolaznike?

Šerifovo lice se ukočilo.

– Prebacujete mi, možda? Ostavite se toga. Vi ste samo stranac ovde. Stranac bez imena. Ejb Lin je ovom gradu dao mnogo. Sigurno je imao razloga što puca...

– U pravu ste – složio se kockar. – Ali recite mi iskreno: gde može biti Hamilton?

– To niko ne zna. Ali siguran sam da nije živ. Ako je i ubijen, teško će se otkriti ubica kad već dosad nije... Možda jednog dana.

– Možda i ranije, šerife – dobacio je Džordžijanac.

– Ko ste vi?

– Zovem se Džon Henri Holidej. To ime ne znači ništa za vas.

Li Vejn je posmatrao kockara kao kobac. Uglovi njegovih usana malo su se pomakli u gorak osmeh.

– Mislite? Znam ja više nego što mislite. Voleo bih da u Sonori samo prenoćite, Dok!

Džordžijanac se osmehnuo.

– To mi je dovoljno šerife.

– I bez nereda – dobacio mu je Vejn. – Uhapsiću vas ako se budete kockali.

– Obećavam da ću biti dobar... dok me neko ne izazove.

– Nemojte reći ko ste i neće biti izazivanja.

Holidej je otegao sa odgovorom.

– Šerife – tiho mu se obratio – vi me već izazivate. Ne osećate?

Posle toga napustio je kancelariju. Na ulici se hvatao sumrak.

XI

Rip Čerek je sa još šestoricom stajao kraj Linovog stola. Bili su obučeni za jahanje i naoružani. Čuteći su iščekivali dolazak Kapa Langstrema iz grada.

Belokosi Šveđanin Langstrem ušao je unutra bez kucanja i pozdrava. Lin ga je oštro pogledao.

– Gde je? – upitao je muklim glasom.

– U „Palmi“ je uzeo sobu – obavestio ga je Kap. – Bio sam prisutan kad su on i šerif razgovarali.

– On i šerif? – naježio se Lin i pogledao u Čereka. – O čemu su oni, do đavola, razgovarali?

– Šerif mu je napomenuo da ne dozvoljava kockanje, a Holidej je rekao da ide da se ispava a sutra će videti da li će ga poslušati ili ne.

Lin je dobio prstima po stolu. To je uvek činio pred neku odluku.

– Je li otišao u sobu?

– Video sam – potvrdio je Kap. – Ostavio sam Keniga za svaki slučaj da motri na izlaz.

– Odlično! – rekao je Lin i bacio pogled na svoj džepni sat. – Skoro će ponoć. Mister Holidej je morao da zaspi, pa ćemo mu pripremiti topao ispraćaj u pakao...

Rip Čerek je stupio korak napred.

– Ja bih otišao samo sa još dvojicom – rekao je.

– Ne! – odsekao je Lin... – Želim lično da se uverim da je mrtav! Dosađa sam slao druge i on je uvek izlazio sa njima na kraj. Sa mnom neće! Ne želim da mi se sutra umeša u posao...

– Ipak, ne smemo praviti buku...

– I nećemo! – iskezio se Lin. – Biće izvedeno sve tiho. Uostalom, možda je nešto i otkrio kad je silazio u onaj „bunar“ a možda i nije... Hoću da ga učutkam jednom zauvek!

– Ima nas mnogo – nije odstupao Rip. – Neko će primetiti gomilu na ulici i pitaće se šta rade u pola noći Linovi kauboji?

– Neka se pitaju! – planuo je ovaj. – Napravićemo takvu buku i pijanku u salunu da se Holidejevi jaući neće čuti ni do ujutru. A ujutru će ga naći nemog!

Divljački sjaj u Linovim očima bio je dovoljan Ripu Čereku da shvati da su njegova nastojanja da svog gazdu učini opreznijim – uzaludna.

A bila je to najveća greška u životu Ejba Lina.

Te noći on je na čelu svojih ubica pakleno grabio prema Sonori.

Skriven među drvećem, Holidej je sačekao da grupa protutnji pored

njega, ostavljajući za sobom oblake prašine.

Sada je bio siguran da je čovek, ostavljen da motri na njega, pripadao Ejbu Linu. Iznenadio ga je dok je pripaljivao cigaretu pred ulaznim vratima. Čovek se iznenada sreo sa Holidejem i prvo što mu je palo na pamet bilo je da se domogne „kolta“.

Holidej ga je preduhitrio udarcem u glavu. Zatim ga je onesvešćenog odvuкао u senku i tu ostavio.

Topot konja zamro je u noći. Tek tada je Džordžijanac poterao Miga iz drveća u polje.

Sjahao je pored zida na zapadnoj strani i neko vreme razgledao okolinu. Onda je poveo konja malo niže, prema senci koju je pravilo granje drveća iza zida, rastući prema polju i nadnoseći se nad stazu. Tu se vinuo na sedlo, oduprevši se čizmama o njega. Zatim je skočio...

Prstima je jedva dohvatio ivicu. Malo je stajao tako ukočen a onda se jednim zamahom zanjihao i dohvatio nogama produžetak ivice.

Ležao je priljubljen uza zid kratko vreme, osluškujući.

Zatim je skočio dole.

– Ko je? – dopro je do njega nečiji glas. Učinilo mu se vrlo blizu.

Dok se pritajio u žbunju.

Pošto nije znao koliko je Ejb Lin ostavio čuvara oko kuće, morao je da radi brzo – i tiho.

Ugledao je čoveka sa puškom kako mu se približava.

Za bežanje nije bilo vremena.

Dok Holidej se uspravio. Čovek je zastao za trenutak.

– Ti si, Barko?

– Aha – promrmljao je kockar, idući mu u susret. – Imaš li šibicu?

– Imam. Ali čekaj – ustuknuo je ovaj – otkad ti pušiš...

Džordžijanac je već bio kraj njege. Sevnula je kroz vazduh drška „kolta“ ukrašena slonovačom i stražar se bešumno strmoglabio u travu.

Kockar se te noći kockao životom.

Išao je uspravan, kao da prelazi rastojanje između svog stola i šanka za kojim ga čeka brendi. Drukcije nije mogao. Svako šunjanje bilo bi sumnjivo, na svaki šum čuvari bi pucali. Ovako ih je dovodio u nedoumicu.

Novi čovek stajao je podno velikog stepeništa koje je vodilo na veliku terasu. Mesec je, kao poručnik, zašao za oblak i Holidejevo lice utonulo je pod senku šešira.

– Stani! – čuo je glas Linovog stražara.

– Šalje me Lin – mirno je kazao Dok.

– Zašto?

– Potrebno mu je još ljudi...

– Još? A zašto nije poslao Čereka? Ali ko si...

Džordžijanac je levom šakom skrenuo cev njegove puške a desnom mu poturio revolver pod nos.

– Da nisi pisnuo! – opomenuo ga je šapatom.

– Ko... ko si ti? Šta to...

Holidej ga je gurnuo natrag, uza zid.

– Koliko još drugara imaš okolo? – upitao ga je kockar.

– Ne znam... Neću da kažem...

Holidej je pojačao pritisak cevi svog oružja pod njegovim grlom.

– Govori... Ili ću ti razneti grkljan!

– Trojica... Jedan je kod podrumске kapije... Dvojica gore, u hodniku i na terasi...

– Zašto se čuva podrum?

– Ne... znam... tamo samo gazda ulazi... Ukh!

Čovek je iznenada dobio žestok udarac po glavi i ostao da visi u Džordžijančevom naručju. Holidej ga je polako odvuкао pod stepenišnu senku i posadio tako da izgleda kao da spava. Revolver i pušku bacio je u prvi žbun.

Polako se šunjaо uza zid.

Čuvar pored drvenih polukružnih vratiju očigledno je spavaо. To je kockaru olakšalo posao. Nemilosrdno je lupio spavača po potiljku i jednostavno ga samo pomerio u stranu.

Kapija je bila uglavljena u zid, na samom kraju kuće. Učvršćivala ju je jaka, velika greda spolja. Kockar je to lako uklonio, ali vrata su zaškripala kad je hteo da otvori jedno krilo.

Zastao je i oslušnuo. Niko nije čuo, izgleda. Bilo mu je potrebno samo toliko da se provuče. Pomerao je santimetar po santimetar, okupan znojem. Morao je brzo da radi, vreme je letelo.

Osetio je zadah truleži, vlage. Ni je smeo još da pali šibicu, pipao je čizmom svaki stepenik posebno a rukom se pridržavaо za zid.

Šta je to Ejb Lin čuvao u podrumu pod stražom kad on nije bio tu. Opljačkani novac? Ili...

Ili nešto sasvim drugo.

Upalio je šibicu, ali ledena struja odmah je ugasila. On je kresnuо ponovo i zaklonio plamičак rukom. Nalazio se već pri dnu. Sasvim dole video je još jednu zaravan, od vlažne zemlje.

Holidej je ugasio šibicu i nastavio po mraku da silazi. Kada je stupio nogom na ravno tle, upalio je ponovo šibicu. Ugledao je mala ali masivna vrata, sa velikom metalnom rezom.

Oslušnuo je...

Iza vrata kao da se čulo zveckanje metala. Kao da se kretao pas vezan lancem. Holidej je slušao da neki ljudi drže posebnu vrstu pasa zatvorenu dok ne pobesne od gladi a onda ih puštaju na begunce i neprijatelje.

Izvadio je „kolt“ i rukom napiпao rezu.

Zveket lanca se utišao...

Kockar je polako odškrinuo vrata. Ništa se nije desilo. Nije pas bio u pitanju.

On je ponovo kresnuо šibicu.

Pri slabačkoj svetlosti ugledao je nečije zgrčeno telo pored kamenog zida. Visoko je podigao upaljeno palidrvce i namrštiо se.

Nebesa, uzviknuo je u sebi.

Tamo se nalazio čovek u lancima!

Šibica je dogorela i on je upalio drugu.

Iz ugla do njega doprlo je suvo kašljanje. Dok Holidej je zakoračio u memljivi sobičак. Čovek pod njim grčio se kao crv, trećući očima. Bio je to star čovek, u jadnom stanju, prljave kose i brade, s ogromnim kolutovima ispod očiju... Pored nogu okovanih u lance, protčali su pacovi...

– Ko... ste vi...? – čuo je kockar prigušen glas. Izgledalo je da dolazi sa nekog drugog sveta.

Kockar je ponovo upalio šibicu. Gledao je u čoveka i osetio da ga obuzima bes.

– Da niste vi... Hamilton? – upitao ga je kockar.

Čovek je ćutao neko vreme.

– Ko ste vi? Jeste li došli... da me ubijete?

– Ne – odvratio je Džordžijanac.

– Došao sam da vas vodim napolje.

– Napolje...? Kako...?

– Na vaš ranč. U slobodu.

Starac se skupio još više.

– Ne... vi lažete... Vodite me u smrt! Ne, ne...

– Ne britine. Ja vas vodim odatle, u život. Ja sam Dok Holidej.

– Dok Holidej... najzad... – prošaputao je starac.

*

Barmen u „Palmi“ samo što je prevrnuo poslednju stolicu na sto i zamahnuo metlom, čuo je snažno kucanje na ulaznim vratima.

Kroz zavese nije mogao da raspoznati lica ispred, ali je zaključio da ih ima više.

– Zatvoreno je! – doviknuo je barmen.

Istog časa neko je nogom razvalio bravu i vrata su skoro iskočila iz ležišta.

Ejb Lin je ušao prvi.

Barmen je prebledio i mahinalno krenuo prema šanku.

– Nisam znao da ste vi, mister Lin – pokušao je da se opravda.

Lin je bacio kratak pogled prema spratu a onda rukom pokazao da se smeste.

– Keč – upravio je Lin prst prema barmenu. – Hoćemo da pijemo. Donesi nam piće i upali lustere. Sklopili smo jedan novi posao u Kolumbiji i hoćemo to da proslavimo.

Ljudi su se nasmejali čuvši o „poslu“ u Kolumbiji. Svi su znali šta je time gazda mislio. Ejb Lin je polako seo i pomilovao prstenje na svojoj levoj ruci.

Rip Čerek se pojavio na ulaznim vratima i uputio se prema Linu.

– Našli smo Keniga – došapnuo je gazdi, sagnuvši glavu.

– Keniga? – nije shvatio Lin. Čerek je nestrpljivo stisnuo usta.

– To je čovek koga je Švedanin ostavio da pazi da Holidej ne izađe slučajno iz saluna.

– Da. I onda?

– Kenig je bio u nesvestici. Našli smo ga pod verandom.

Ejb Lin je prebledio i skočio sa stolice.

– Potražite ga! – naredio je.

Čerek je dao znak još dvojici da pođu sa njim.

Ejb Lin je razmestio ljude po celoj sali, a sam je nervozno sve češće zavalao ruku pod kaput. Nije želeo da se susretne sa kockarem licem u lice. Nadao se da će sve to obaviti Čerek umesto njega.

U salunu „Palma“ vladala je grobna tišina.

Onda su se čuli koraci na spratu.

Ejb Lin je sa nadom pogledao naviše, očekujući povoljan znak od Čereka.

Čerek je zastao na vrhu stepeništa i odmahnuo glavom.

– Nije u sobi! – rekao je.

– Nije? Nego gde je, do đavola? – zaurao je Lin, stežući pesnice.

Rip Čerek je pogledao nekud, preko njihovih glava. Bio je to pravac Linovog poseda.

– Na konje! – povikao je Lin i podigao ruku.

Čerek je strčao niz stepenice i svi su krenuli napolje.

A tada su se ulazna vrata otvorila i pred njima se isprečio visok čovek u plavoj košulji. Limena zvezda na prsima blesnula je prema oskudnoj svetlosti.

Šerif Li Vejn se raskoračio, držeći šaku na dršci kolta.

– Polako! – rekao je hladnim glasom. – Svi ostajete ovde!

– Šta si rekao? – zaurao je Lin i pošao prema njemu.

Ali zastao je kao ukopan: cev še-

rifovog revolvera bila mu je uperena pravo u oči.

– Šta to znači, Vejn? – obratio mu se Lin pretećim glasom. – Ja žurim...

– Zbog čega? – mirno je uzvratio šerif. – Ako mislimo na istu stvar, onda nema potreba da jašete...

Lin je izmenjao poglede sa Čerekom.

– Budite jasniji, šerife! – javio se Rip.

– Imate posetu, mister Lin.

– Posetu?

– Tačno. Jedan čovek želi da vas vidi. Tu je napolju, pred vratima.

– Holidej? – ohladio se Lin.

– Nije Holidej tamo – prosuo se po banditima metalno hladan glas – već ovde!

Svi su se okrenuli, kao opareni.

Čovek iz Džordžije stajao je kao duh na vrhu stepeništa, lako raskoračen, sa rukama prekrštenim na grudima. Svetlost je padala samo od ramena naniže. Lice mu se nalazilo u senci. Pa ipak, iz polumraka svi su jasno videli sjaj njegovih očiju.

Ejb Lin bi najradije pobegao, ali sad nije imao kud. Zaklanjao se iza Čereka.

– Doveo sam vam nekog, mister Lin! – rekao je i povukao se malo natrag, prema vratima.

Ejb Lin je iskolačio oči. Izgledao je kao gromom pogođen.

Do njega, Rip Čerek je osetno prebledeo. Ostali su buljili u prikazu na vratima kao u avet.

A Obri Hamilton, on je to bio, zaista je ličio na avet!

Ušao je, vukući za sobom lance, odrpan, prljav, mršav – senka od čoveka. Na svaki zvuk lanaca Ejb Lin bi trepnuo i trzao se kao da ga noževima bodu...

Tišina u salunu prosto se mogla rukama opipati.

Onemoćali i izgladneli Obri Hamilton, rančer za koga je Sonora mogla da se zakune da je mrtav, ispružio je prema Linu svoju tanku ruku.

Ejb Lin je ustuknuo i skoro jauknuo:

– Neee!

Rip Čerek je munjevito pružio ruku prema oružju, ali ga je presekao kockarev glas.

– Ne bih to pokušao, plavokosi!

Čerek se polako okrenuo.

– Meni si to rekao? – upitao je.

Ejb Lin je neprimetno zavukao ruku pod kaput.

– Bez pucnjave, gospodo! – otreznio ih je šerifov glas. – Predaćete oružje, svi!

– Šalite se, šerife? – upao je Lin. – S kakvim pravom mi se tako obraćate? I kakve veze ima Hamilton sa mnom?

Li Vejn se zagledao u najbogatiju hulju u Sonori. Sad mu je i samom ponešto postalo jasno.

– Rekao sam da svi predate oružje! – izjavio je oštro. – Imam svedoka koji će što-šta ispričati na sudu, mister Lin!

Bledilo je prekrilo lice Ejba Lina. On je pogledao u Čereka i ovaj je to shvatio kao znak.

Desna ruka Ejba Lina istrгла je „kolt“ iz futrole.

Ali sa vrha stepeništa oglasio se „kolt“ Doka Holideja.

Čovek iz Džordžije je pucao sejući paniku i jauke među Linovim momcima.

Vatra iz niklovane cevi nije imala milosti i nije birala mesta za olovo. Ljuti barutni dim peo se prema tavanici i ujedao za oči. Banditi su padali, sudarali se među sobom, a

oni koji su stigli da pucaju – više nisu zatekli Džordžijanca na stepeništu.

Sada je bio dole.

Ejb Lin je izvadio svoj „lajting“ ispod kaputa tražeći priliku da ustrelji Hamiltona. Ležao je iza jednog prevrnutog stola za kockanje.

Šerif Li Vejn je ispucao sve metke u gomilu koja se pred njim povijala, gurala i urlala.

Zatim je nastala tišina.

Mrtvi i ranjeni preplavili su salu u „Palmi“ neki minut iza ponoći.

Ejb Lin se osvrnuo oko sebe i, zahvaćen paničnim strahom, zaključio da je ostao sam.

Čereka nije nigde bilo!

– Izlazi, Lin! – začuo se oštar šerifov glas.

– Nikada! – odgovorio je ovaj, skrivajući glavu iza stola.

– Onda dolazim po tebe! – dobio mu je šerif.

Međutim, Ejb Lin nije čekao da šerif dođe. Iznenada je iskočio i podigao revolver.

Odjeknuo je prasak.

„Lajting“ iz Linove ruke odleteo je čak u suprotni ugao. Zabezeknuti lupež pogledao je u svoju šaku a onda u pravac odakle je doleteo taj čudesni hitac.

Tamo je stajao Dok Holidej.

Prolazio je već između tela palih bandita prema šanku. Barmen je provirio da izvidi situaciju i naleteo pravo na Holidejevo lice. Zadrhtao je.

– Imaš li pušku? – obratio mu se Dok.

– I... imam... – odgovorio je Keč.

– Onda je uzmi i drži ove ubice u šahu – rekao je Dok pošavši prema vratima.

– Ra... zumem!

Šerif je gledao za njim.

– Kuda ćete?

– Po Čereka – objasnio je Dok i izašao.

*

Rip Čerek je grozničavo praznio kasu Ejba Lina: iz čeličnih pregrada trpao je u bisage svežnjeve novčanica.

Sve momke, koje je zatekao na ranču, poslao je u Sonoru da se nađu Linu pri ruci.

Tako je ostao sam i mogao je nesmetano da radi. Dok se gužva u gradu stiša, on će biti daleko, prema jugu. Tamo gde je nameravao da pobegne i da na miru troši opljačkan novac.

Kada je sve potrpao, ugasio je jednim pokretom lampu i soba je utonula prvo u mrak, a onda se razlila mesečina. Rip Čerek je strašno žurio.

Ali ne toliko brzo da bi umakao Holideju. Džordžijanac je otvorio vrata i zatekao revolveraša na sredini velike sobe. Kao ukleta senka ocrtala se prilika poznatog kockara u ramu velikih vrata od teškog, skupocenog drveta.

Rip Čerek je polako spustio torbe. A onda je pružio ruku ka bedru.

Tako su, u ranim jutarnjim časovima, u sobi Ejba Lina sevnuli naranđasti plamenovi i zaglušujuća buka „koltova“.

Mesečina je, kao bela čipkasta zavesa, pala preko opruženog tela Ripa Čereka...

*

Šerif Li Vejn uzalud je čekao Holidejev povratak.

Kada je rano ujutru sa nekoliko dobrovoljaca odjahao na Linov posjed, našao je mrtvog revolveraša u sobi. Bisage sa novcem ležale su po-

red njega, kao nadgrobni spomenik.

Holideju se zameo trag.

Za njim je ostala još jedna priča, još jedna legenda.

Legenda o Doku Holideju...

KRAJ

HOGAR STRAŠNI

by
DIK BROWNE

ODINA MU! OVOM ATILI
IZGLEDA DOBRO
IDU POSLOVI!

ŠTO MIS-
LIŠ?

PA VIDIŠ ONAJ
KRZNENI OGRTAČ
ŠTO NOSI?...

AHA!

PRAVI HERMELIN!

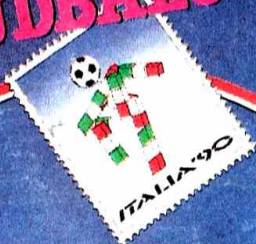
DIK BROWNE - 11-16

14. S·V·E·T·S·K·O·M

na svim kioscima SVE O

SVE O 14. SVETSKOM PRVENSTVU

SVETSKO
PRVENSTVO
U FUDBALU

nagrade **100** fudbalskih lopti

PRVENSTVU U FUDBALU